

STAN SANITARNY POWIATU CHRZANOWSKIEGO
W 2024 ROKU

**Powiatowa Stacja
Sanitarno - Epidemiologiczna**

ul. mjr. Grzybowskiego 7 , 32-500 Chrzanów
tel./fax: 32 623 24 07

e-mail: psse.chrzanow@sanepid.gov.pl
adres do e-doręczeń: AE:PL-56195-27040-HRBGH-27

Spis treści

OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ	4
OCENA STANU SANITARNEGO W OBSZARZE HIGIENY KOMUNALNEJ.....	20
OCENA STANU SANITARNEGO W OBSZARZE HIGIENY PRACY	44
NADZÓR ZAPOBIEGAWCZY	50
NADZÓR SANITARNY NAD OBIEKTAMI ŻYWNOŚCIOWO-ŻYWIENIOWYMI.....	51
SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W SZKOŁACH I W PLACÓWKACH OŚWIATOWO- WYCHOWAWCZYCH	61
OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA.....	65
LABORATORIUM-PUNKT PRZYJMOWANIA PRÓBEK.....	69

Szanowni Państwo,

Przekazuję Państwu opracowanie *Stanu sanitarnego powiatu chrzanowskiego za rok 2024* informujące o sytuacji epidemiologicznej powiatu i o poziomie bezpieczeństwa sanitarnego w roku 2024

Ocenę sporządzono w oparciu o dokonaną przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chrzanowie analizę sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych oraz wyniki czynności kontrolnych przeprowadzonych przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chrzanowie. W opracowaniu przedstawiono najistotniejsze informacje dotyczące stanu sanitarnego powiatu na dzień 31 grudnia 2024r.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chrzanowie zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z dnia 14 marca 1985 roku (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 416), realizuje zadania w obszarze zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami: higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych, higieniczno-sanitarnych, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne. Wymienione zadania wykonuje sprawując zapobiegawczy i bieżący nadzór sanitarny oraz prowadząc działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną w zakresie chorób zakaźnych, a także działalność w zakresie promocji zdrowia. Realizacja zadań statutowych odbywała się wg „Planu zasadniczych zadań na rok 2024” obejmującym główne kierunki działania i zasadnicze zamierzenia oraz wg harmonogramu nadzoru nad obiektami.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Chrzanowie
mgr inż. Beata Majkrzak

OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych i zatruc

W sprawozdaniu rocznym MZ - 56 o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach wg definicji przypadku wykazano 4335 chorób zakaźnych (2023r. - 4627), w tym COVID - 19 tj. 927 przypadków potwierdzonych badaniami oraz 84 przypadki możliwe (2023 r. – potwierdzone 1481/147 możliwe). Najwięcej zachorowań na COVID – 19 zarejestrowano w III kwartale 2024 r. - 413przypadki potwierdzone/45przypadki możliwe (2023 r. – najwięcej IV kwartał – 681przypadki potwierdzone/ 54 przypadki możliwe i prawdopodobne).W oparciu o przesłane zgłoszenia chorób zakaźnych i zakażeń przeprowadzono 1955 dochodzeń epidemiologicznych (2023 r. - 2297).

W 2024r. w porównaniu do roku poprzedniego zarejestrowano więcej przypadków grypy potwierdzonej badaniami serologicznymi oraz szybkimi testami antygenowymi - podmioty lecznicze zgłosiły 1382 zachorowania (2023 -343). Z powodu grypy hospitalizowano 72 osoby(2023 r. - 58). Na grypę najwięcej osób zachorowało podobnie jak w roku ubiegłym w gminie Chrzanów - 573 osoby (2023r. – 118), natomiast najmniej w gminie Babice - 112 osób(2023 r. – 25). W 2024r. PSSE w Chrzanowie nadal uczestniczyła w programie nadzoru nad grypą SENTINEL realizowanego przez Zakład Badania Wirusów Grypy Krajowego Ośrodka ds. Grypy Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy. Do programu przystąpiło trzech świadczeniodawców z terenu powiatu chrzanowskiego tj. Przychodnia Rodzinna Południe, w Chrzanowie, ul. Pęcowskiego 3, ZLA Sp. z o.o. w Chrzanowie, ul. Sokoła 19, Centrum Medyczne Igamed Sp. z o.o. Sp. Komandytowa w Chrzanowie, ul. Oświęcimska 3. W 2024r. w ramach programu SENTINEL lekarze pobrali próbki do badania od 10 osób chorych na infekcje dróg oddechowych (2023r. - 16) oraz co tydzień przesyłali do tut. Stacji raporty zgodnie z wytycznymi prowadzącego program. Do WSSE w Krakowie przesłano 52 raporty w ramach programu SENTINEL. Spośród chorób zakaźnych wieku dziecięcego, podobnie jak w roku ubiegłym, zarejestrowano najwięcej przypadków ospy wietrznej tj. 567 (2023 r. - 1429). Liczba zachorowań była prawie trzykrotnie mniejsza w porównaniu z rokiem ubiegłym. Zachorowało 261 niezaszczepionych kobiet (2023 r. - 696) i 302 niezaszczepionych mężczyzn (2023 r. - 723) oraz zachorowała 1 dziewczynka w wieku 4 lat zaszczepiona II dawkami szczepionki oraz 2 chłopców w wieku 2 lat, 5 lat i 1 dziewczynka w wieku 10 -14 lat zaszczepieni jedną dawką szczepionki przeciw ospie wietrznej. Najczęściej chorowały dzieci w wieku 3 - 6 lat, podobnie jak w roku ubiegłym – zachorowało 259 dzieci (2023 r. - 729). Najwięcej osób zachorowało w gminie Trzebinia - 187 (2023 r. - gmina Chrzanów - 568) , najmniej w gminie Libiąż - 51 (2023 r. - gmina Alwernia - 94). W porównaniu z rokiem ubiegłym zarejestrowano nieznaczny wzrost liczby chorych na płonicę - otrzymano zgłoszenia 265 chorych (2023 r. - 225). Najwięcej przypadków zachorowania,

podobnie jak w roku ubiegłym, zarejestrowano w gminie Chrzanów - 94 (2023 r. - 82), natomiast najmniej w gminie Babice - 14 (2023 r. - gmina Alwernia - 13). Od czasu wprowadzenia szczepienia przeciwko śwince rocznie rejestruje się pojedyncze zachorowania; w 2024 r. na świnkę zachorowały 3 osoby (2023 r. - 2), w tym 1 dziewczynka w wieku 4 lat i 1 kobieta w wieku 24 lat zaszczepione 1 dawką szczepionki i 1 kobieta w wieku 32 lat zaszczepiona 2 dawkami szczepionki p/ śwince. W roku sprawozdawczym zarejestrowano 162 przypadki krztuśca (2023 r. - 2). Zachorowało 75 mężczyzn , w tym zaszczepionych p/ krztuścowi - 48 oraz 87 kobiet, w tym zaszczepionych 60. Na krztusiec zachorowało również 3 mężczyzn i 5 kobiet nie zaszczepionych p/ krztuścowi. W przypadku 24 mężczyzn i 22 kobiet nie uzyskano danych w zakresie szczepień. Najwięcej chorych zgłoszono z gminy Chrzanów - 55(2023 r. - 2) oraz z gminy Trzebinia – 46 (2023r. - 0). W 2024r. zarejestrowano 1 zachorowanie na odrę, które potwierdzono badaniami serologicznymi przeprowadzonymi w NIZP PZH - Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie – stwierdzono obecność p – ciał w klasie IgM (ELISA) – w ramach programu WHO. Zachorowało dziecko w 14 miesiącu życia, nie zaszczepione przeciwko odrze. Przed zachorowaniem dziecko wraz z rodzicami przebywało w miejscowości nadmorskiej Chałupy, w domku letniskowym. Nikt z osób z najbliższego otoczenia dziecka nie zachorował. Rodzice dziecka nie posiadali informacji o osobie chorej na odrę, od której dziecko uległo zakażeniu.

W 2024r. nie zarejestrowano żadnego zgłoszenia podejrzenia ostrego porażenia wiotkiego u dzieci od 0 do 14 lat (2023 r. - 1). W związku z nadzorem nad ostrymi porażeniami wiotkimi u dzieci w każdy poniedziałek przesyłano do WSSE w Krakowie raporty w tym zakresie, na podstawie raportów przesłanych ze Szpitala Powiatowego w Chrzanowie - przesłano 52 raporty.

W 2024r. zarejestrowano 24 przypadki zatrucia pokarmowego wywołanego pałeczkami Salmonella (2023r. - 40). Opracowano 2 ogniska rodzinne. (2023 r. - 8). Wśród chorych dominowały pałeczki Salmonella o serotypie Enteritidis -19, Salmonella Enterica -3, Salmonella Brandenburg -1, Salmonella Typhimurium-1.W 2024 r. zarejestrowano 26 nowych nosicieli pałeczek Salmonella (2023 r. - 41), natomiast do nadzoru w 2025r. pozostało 5 nosicieli. W roku sprawozdawczym otrzymano zgłoszenia bakteryjnych zakażeń jelitowych wywołanych przez Clostridium difficile - 78 (2023r. – 137), Campylobacter - 1(2023 r. - 5). Zakażenia wirusowe przewodu pokarmowego wywołane były najczęściej przez rotawirusy - 24 (2023 r. - 25). W porównaniu do roku ubiegłego zarejestrowano na takim samym poziomie liczbę chorych z biegunką i zapaleniem żołądkowo - jelitowym o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu - zgłoszono 198 zachorowań (2023 r. - 196), w tym u dzieci do lat 2 zarejestrowano 49 przypadków (2023 r. - 53). W 2024r. zarejestrowano 7 przypadków lambliozy (2023r. - 3). Nie zarejestrowano przypadków zachorowania na dur brzuszny i dur rzekomy. W rejestrze tut. Stacji nie widnieje żaden nosiciel duru brzuszego i duru rzekomego. W 2024 roku zarejestrowano 184 przypadki boreliozy z Lyme (2023 r. - 209). Zachorowało 110 kobiet (2023 r. - 125) i 74 mężczyzn(2023 r. - 84). Podobnie jak w roku ubiegłym najwięcej osób zachorowało

z gminy Chrzanów – 60 (2023 r. - 77) i Trzebinia - 60 (2023 r. - 54), najmniej w Alwernia - 8(2023 r.- 22). Zgodnie z definicją przypadku na potrzeby nadzoru epidemiologicznego wszystkie zachorowania boreliozy wykazano jako postać skórą, gdzie objawem był rumień wędrujący (2023 r. - 209). Większość tj.113 chorych podczas wywiadu epidemiologicznego podała, że pamięta zdarzenie ukłucia przez kleszcza (2023 r. - 132). Pozostałe osoby chore podały, że nie miały kontaktu z kleszczem lub nie pamiętały takiego zdarzenia. Osoby chore jako miejsce narażenia najczęściej wskazywały ogród/ las - 68 osób (2023 r. - 93). W meldunkach wykazano 3 przypadki wirusowego zapalenia opon mózgowych (2023 r. - 3), 2 bakteryjne przypadki zapalenia opon mózgowych i/ lub mózgu (2023. - 1), 5 przypadków kleszczowego zapalenia mózgu (2023 r. - 6).

W zakresie zakażeń hepatotropowych w 2024r. zgłoszono 13 chorych na przewlekłą postać WZW typu C (2023 r. - 11), 5 przypadków zachorowania na przewlekłą postać WZW typu B (2023 r. - 6). W 2024r. nie zarejestrowano zachorowania na WZW typu A(2023 r. - 1). Osoby zakażone HCV, jak i osoby z najbliższego otoczenia zakażonych HBV, kierowano zgodnie z obowiązującym w 2024 r. programem szczepień ochronnych na bezpłatne szczepienia p/ WZW typu B.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 175 dochodzeń epidemiologicznych u osób pokąsanych przez zwierzęta (2023 r. - 127). W123 przypadkach osoby były pokąsane przez psy (2023 r. - 92), 42 przez koty (2023 r. - 28), 3 osoby przez szczury (tak samo jak w roku ubiegłym) oraz pojedyncze osoby były pokąsane przez lisy - 2, wiewiórkę - 2, mysz - 2, małpę - 2, kucyka - 1. W meldunkach MZ-56 wykazano 42 osoby zaszczepione przeciwko wściekliźnie (2023 r. - 39). W 124 przypadkach osoby były pokąsane przez zwierzęta znane (2023 r. - 81); właściciele zwierząt znanych przedstawili zaświadczenie o negatywnej obserwacji lekarsko - weterynaryjnej w kierunku wścieklizny, dlatego odstąpiono od szczepień osób pokąsanych. W 2024r. zgłoszono 3 przypadki listeriozy(2023 r.- 0). W 2024 r. zarejestrowano 8 nowych chorych na gruźlicę (2023 r. - 12). Zachorowały 2 kobiety w wieku 82 i 89 lat (2023 r. - 2) oraz 6 mężczyzn w wieku 43,52,71, 74, 82, 83 i 91. (2023 r. - 10) . Wszystkie zachorowania przebiegały pod postacią gruźlicy płuc. Zachorowania potwierdzono badaniami mikrobiologicznymi, histopatologicznymi lub sondą genetyczną. Podczas dochodzenia epidemiologicznego ustalono, że z chorymi miało kontakt 14 osób współzamieszkujących z nimi i 11 osób z bliskiego kontaktu poza środowiskiem domowym. Do lekarza POZ skierowano 23 osoby. U żadnej z osób z kontaktu z chorymi nie rozpoznano gruźlicy. W 2024r. kontynuowano rejestrację chorych na choroby przenoszone drogą płciową oraz zakażonych/ chorych na HIV/ AIDS. Zarejestrowano 3 przypadki kiły (2023 r. - 3), 1 przypadek zachorowania na rzeżączkę(2023 r. - 1) i 1 zachorowanie na AIDS(2023 r. - 1). Nie zarejestrowano nowych przypadków zakażenia HIV(2023 r. - 2) oraz przypadków zachorowania na chłamydię.

W 2024r. tak jak w roku poprzednim nie zarejestrowano przypadków zachorowania na tężec.

W 2024r. zgłoszenia 18 zgonów z powodu choroby zakaźnej (2023 r. -19). W 3 przypadkach przyczyną zgonu była grypa, przyczyną 3 zgonów była gruźlica, 3 zgony wystąpiły w przypadku zapalenia jelita cienkiego i grubego wywołane przez Clostridium Difficile, 1 - posocznica, nieokreślona, 1 - posocznica

wywołana przez *Listeria monocytogenes*, 1 - posocznica wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*, natomiast przyczyną pozostałych 5 zgonów był COVID – 19 (2023 r. – 8). Najwięcej spośród zgłoszonych zgonów, których przyczyną były czynniki biologiczne wystąpiło w grupie wiekowej powyżej 60 lat - 14 zgonów, pozostałe 3 zgony wystąpiły w przedziale wiekowym 50 - 59 lat i 1 w przedziale wiekowym 30 - 39 lat. Zgłoszenia chorób zakaźnych / zakażeń dokonują lekarze / felczerzy na podstawie art. 27 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, aktualnie obowiązującej (Dz. U. z 2024r. poz. 924 z późn. zm.).

II. Stan sanitarny nadzorowanych podmiotów leczniczych

W 2024 roku w rejestrze nadzorowanych obiektów, tak jak w roku ubiegłym znajdowały się 252 obiekty, w tym :

- 4 szpitale, w tym 1szpital jednodniowy,
- 63 przychodnie i ośrodki zdrowia,
- 2 zakłady opiekuńczo – lecznicze,
- 75 niezabiegowe praktyki lekarskie,
- 24 zabiegowe indywidualne praktyki lekarskie,
- 56 indywidualnych i 1 grupowa praktyka lekarzy dentystów,
- 8 punktów poboru materiału do badań,
- 13 rehabilitacji poza oddziałami szpitalnymi,
- 5 praktyk pielęgniarek i położnych,
- 1 punkt opatrunkowy przy kopalni.

W 2024r. w nadzorowanych obiektach zaplanowano przeprowadzenie 198 kontroli sanitarnych(2023r. - 190), natomiast przeprowadzono 190 kontroli planowanych (2023 r. - 185) w zakresie przestrzegania reżimu przeciwepidemicznego, stosowania procedur sanitarno – higienicznych, przeprowadzania kontroli wewnętrznej w zakresie działań zapobiegających zakażeniom, właściwej dezynfekcji i sterylizacji narzędzi i sprzętu, postępowania z bielizną brudną i czystą oraz postępowanie z odpadami medycznymi. Przeprowadzono również 22 kontrole nieplanowane tj. kontrole tematyczne, sprawdzające i interwencyjne (2023 r. - 29). Skontrolowano 4 szpitale, w tym 2 szpitale jednodniowe(w tym 47 oddziałów), 2 zakłady opiekuńczo - lecznicze, 61 przychodni/ ośrodków zdrowia, 20 niezabiegowych praktyk lekarskich, 12 zabiegowych praktyk lekarskich, 36 indywidualnych i 1 grupową praktykę dentystów, 6 rehabilitacji poza oddziałami szpitalnymi, 1 punkt opatrunkowy p/ kopalni, 3 punkty poboru materiału do badania. Przedsiębiorców informowano o zamiarze przeprowadzenia kontroli zgodnie z ustawą „Prawo przedsiębiorców”. Nieprawidłowości stwierdzono podczas 13 kontroli. Świadczeniodawców obciążono kosztami kontroli kwestionowanych na kwotę 2 409zł. Wydano 12 decyzji płatniczych oraz 5 decyzji administracyjnych z nakazami usunięcia nieprawidłowości (2023 r. - 6). W związku z niewykonaniem przez Szpital Powiatowy w Chrzanowie nakazów decyzji w określonym terminie wydano 1 upomnienie,

nałożono 2 grzywny w kwocie 900zł. Na wniosek stron wydano również 5 decyzji zmieniających termin wykonania nakazów decyzji wcześniej wydanych, dla Szpitala Powiatowego w Chrzanowie.

Nieprawidłowości stwierdzono podczas kontroli przeprowadzonych w Szpitalu Powiatowym w Chrzanowie, ul. Topolowa 16 oraz w Szpitalu Chirurgii jednego dnia Artroskop, w Trzebini, ul. Głowackiego. W Szpitalu Powiatowym w Chrzanowie, ul. Topolowa 16 przeprowadzono 30 kontroli sanitarnych planowanych, z czego 6 było kontrolami kwestionowanymi. Nieprawidłowości stwierdzono w następujących oddziałach:

- w Oddziale Psychiatrycznym - stwierdzono w natrysku biodegradację powłok i korozję biologiczną, na salach chorych ubytki tynku i powłok malarskich, zmianę funkcjonalności pomieszczenia gabinetu przyjęć pacjentów z pobudzeniem psychoruchowym - wydano decyzję administracyjną i płatniczą;
- w Oddziale Chorób Płuc – brak zmywalności powierzchni łóżek i stolików przy łóżkowych pacjentów oraz nieprawidłowe przechowywanie endoskopów - wydano decyzję administracyjną i płatniczą;
- w Oddziale Chirurgii Ogólnej – stwierdzono brak dostępu do łóżek z trzech stron, w tym z dwóch dłuższych oraz swobodnego dostępu do łóżek - wydano decyzję administracyjną i płatniczą;
- w Oddziale Medycyny Paliatywnej stwierdzono przeterminowany preparat do mycia rąk, brak jednorazowych ręczników do rąk w pojemnikach na salach chorych i WC - wydano decyzję płatniczą;
- w Oddziale Rehabilitacji Ogólnej - stwierdzono na sali chorych nr 12 zasłoniętą kratkę wentylacyjną - wydano decyzję płatniczą;
- w obrębie Bloku Operacyjnego – stwierdzono nieprzestrzeganie przez personel procedury dot. Higieny rąk – wydano decyzję płatniczą.

W Szpitalu przeprowadzono również 16 kontroli nieplanowanych, w tym kwestionowano 3 kontrole sprawdzające i 1 kontrolę interwencyjną:

- w Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii podczas kontroli sprawdzającej stwierdzono niedostosowanie zmywalni endoskopów do przepisów prawa w zakresie mycia i dezynfekcji pojemników transportowych w sposób technologicznie powtarzalny, nałożono grzywnę oraz opłaty za postanowienie – stwierdzono wykonanie nakazu decyzji w dniu 9.08.2024 r. ;
- w Oddziale Pediatrycznym podczas kontroli sprawdzającej stwierdzono w izolatce brak płuczki – dezynfektora do basenów i kaczek, wydano upomnienie, nałożono grzywnę i tytuł wykonawczy – stwierdzono wykonanie nakazu decyzji w dniu 16.09.2024 r.;
- w Oddziale Psychiatrycznym podczas kontroli interwencyjnej kwestionowano stan sanitarno - techniczny natrysku nr 8 oraz sali nr 11 – wydano decyzję administracyjną i płatniczą.

Nieprawidłowości stwierdzono również w podmiocie leczniczym Artroskop Centrum Medyczne Bogdan Wziętek Szpital Jednodniowy, w Trzebini, ul. Bartosza Głowackiego 32. W obiekcie przeprowadzono 5 kontroli sanitarnych, natomiast nieprawidłowości stwierdzono podczas 2 kontroli:

- w Izbie Przyjęć – stwierdzono w brudowniku brak myjni - dezynfektora do mycia basenów i kaczek, brak zorganizowanych pomieszczeń, zgodnie z przepisami ;

- w obrębie Bloku Operacyjnego – stwierdzono niedostosowanie pomieszczeń służy personelu do obowiązujących przepisów oraz nieprawidłowości sanitarno – higieniczne. W podmiocie prowadzono postępowanie administracyjne, wydano decyzję administracyjną i płatniczą.

W nadzorowanych podmiotach leczniczych zainstalowano 89 autoklawów i 1 urządzenie plazmowe do sterylizacji narzędzi i sprzętu wielokrotnego użycia. Urządzenia do sterylizacji zainstalowano:

- w szpitalach – 7 autoklawów i 1 aparat plazmowy,
- w przychodniach i ośrodkach zdrowia - 30 autoklawy,
- w prywatnych i grupowych praktykach dentystów - 52 autoklawy.

We wszystkich podmiotach leczniczych prowadzono walidację procesów sterylizacji. W kontrolowanych podmiotach leczniczych stwierdzono realizację procedur sanitarno – higienicznych; stosowano różnorodne środki dezynfekcyjne do narzędzi, sprzętu medycznego, powierzchni dotykowych i bezdotykowych, dostosowanych do zagrożenia mikrobiologicznego. Dezynfekcję narzędzi przeprowadzano w wydzielonych, zamykanych pojemnikach z sitem - podczas kontroli prawidłowo oznaczano roztwory robocze środków dezynfekcyjnych. W obiektach sterylizację narzędzi i sprzętu wielokrotnego użycia przeprowadzano we własnych autoklawach lub na podstawie zawartej umowy z podmiotami zewnętrznymi spełniającymi wymagane przepisy. W obiektach najczęściej była używana bielizna i obłożenia jednorazowego użycia, za wyjątkiem fartuchów ochronnych personelu. W obiektach świadczących usługi medyczne związane z naruszeniem ciągłości tkanek przeprowadzano kontrole wewnętrzne w zakresie działań zapobiegających zakażeniom co 6 miesięcy - dokumentację z przeprowadzonych kontroli prowadzono zgodnie z przepisami. Do wglądu przedłożono instrukcje, protokoły i rejestry kontroli. Podmioty, w których wytwarzano odpady medyczne, posiadały umowy na odbiór tych odpadów podpisane ze specjalistycznymi firmami. Gospodarkę odpadami podmioty raportowały w systemie BDO. Podczas kontroli przedkładano dokumentację w zakresie gospodarki odpadami medycznymi tj. procedury/ instrukcje, karty przekazania odpadów, informację o wytworzonych odpadach za rok poprzedni przekazany marszałkowi województwa, umowy na odbiór, transport i utylizację odpadów medycznych. We wszystkich nadzorowanych szpitalach powołano zgodnie z przepisami i działały Zespoły Kontroli Zakażeń Szpitalnych oraz Komitety Kontroli Zakażeń Szpitalnych, z którymi na bieżąco współpracowano. W nadzorowanych szpitalach nadal realizowano Strategię działań mających wpływ na ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń patogenami opornymi na antybiotyki kluczowe dla leczenia w podmiotach leczniczych województwa małopolskiego”. Szpitale w ramach wprowadzonych procedur/ instrukcji/ standardów wykonywały badania mikrobiologiczne w kierunku KPC przy przyjęciu pacjentów do placówek, jak i w czasie ich pobytu, co kwartał wypełniały i przysyłały kwestionariusz weryfikacyjny realizacji Strategii CPE opracowany przez Wojewódzki Zespół powołany przez Wojewodę. Kwestionariusz wypełniano również podczas kontroli nadzorowanych szpitali przez pracowników inspekcji sanitarnej, który następnie był przysyłany do WSSE w Krakowie.

Szpital na bieżąco przysyłały do PSSE w Chrzanowie formularze zgłoszenia dodatniego wyniku badania w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych - ZLB-1 patogenów wielolekoopornych, w tym Enterobacterales wytwarzających karbapenemazy (CPE), które następnie były przysyłane do WSSE w Krakowie. W 2024r. szpitale przesyłały 94 formularze, w tym 31 aktywnych zakażeń oraz 63 nosicielei patogenów wielolekoopornych. W 2024 r. w szpitalach wystąpiły 2 ogniska zakażeń szpitalnych wywołane czynnikami alarmowymi, w tym jedno ognisko Sars -Cov- 2, które rozpoczęło się 15.12.2023 r., natomiast wygaszono 31.01.2024r, natomiast drugie ognisko wywołane wirusem grypy rozpoczęło się 13.02.2024 r. , natomiast wygaszono 23.02.2024r. W obydwóch przypadkach szpital zgodnie z przepisami przesyłał raporty wstępne i końcowe.

III. Nadzór nad wykonawstwem szczepień ochronnych obowiązkowych

Nadzór nad realizacją szczepień ochronnych jest jednym z zadań Sekcji Nadzoru Epidemiologii. Nadzór realizowany jest poprzez kontrole funkcjonujących punktów szczepień, zgłoszonych przez świadczeniodawców. Co roku świadczeniodawcy przysyłają do PPIS w Chrzanowie tzw. karty świadczeniodawcy, gdzie opisują lokalizację i wyposażenie punktu szczepień, kwalifikacje personelu realizującego szczepienia ochronne, liczbę dzieci zadeklarowanych do świadczeniodawcy. W karcie świadczeniodawca wskazuje numer umowy zawartej z Oddziałem NFZ na świadczenie usług medycznych w zakresie szczepień ochronnych, która uprawnia do zamówienia i odbioru z magazynu szczepionek PSSE w Chrzanowie preparatów szczepionkowych refundowanych z budżetu państwa.

W 2024r. w nadzorze znajdowało się 39 punktów szczepień (2023 r. – 38), w których przeprowadzono kontrole w zakresie realizacji szczepień ochronnych zgodnie z PSO na 2024 r., prowadzenia dokumentacji w zakresie szczepień ochronnych, w tym opracowanie sprawozdań , zgłaszanie NOP, podjętych działań wobec uchylających się od szczepień oraz prowadzenia gospodarki preparatami szczepionkowymi refundowanymi z budżetu państwa i warunków zachowania łańcucha chłodniczego podczas przechowywania preparatów szczepionkowych u świadczeniodawcy. W zakresie nadzoru nad szczepieniami w 2024r. prowadzono 4 postępowania administracyjne tj. wydano 4 decyzje merytoryczne z nakazami usunięcia nieprawidłowości, 5 decyzji płatniczych na kwotę 1853zł., 1 upomnienie.

Realizacja szczepień ochronnych obowiązkowych

W 2024r. w punktach szczepień nadzorowano w ramach realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych 20 491 kart uodpornienia dzieci i młodzieży do lat 20 (2023 r. - 20 898). Nieprawidłową realizację obowiązkowych szczepień ochronnych podczas przeprowadzonych w 2024r. kontroli stwierdzono w dwóch podmiotach leczniczych, tj.:

1. Centrum Zdrowia HABA – MED w Trzebini, ul. Wiśniowa 14:

Stwierdzono duże braki i niski procent realizacji szczepień ochronnych obowiązkowych u dzieci zadeklarowanych do punktu szczepień w następującym zakresie:

- rocznik 2022 ogółem dzieci **54** - DTP + Haemophilus Inf. **IVd. oraz** IPV **IIIId.** zaszczepiono **17 dzieci** co stanowi **31,48%**; odra - świnka - różyczka Id. zaszczepiono **35 dzieci**, co stanowi **64,81%**, Synflorix IIIId. zaszczepiono **27 dzieci**, co stanowi **50%**;
- rocznik 2018 ogółem dzieci **81** dzieci - DTaP oraz IPV zaszczepiono **33 dzieci**, co stanowi **40,74%**;
- odra - świnka - różyczka II d. - zaszczepiono **41 dzieci**, co stanowi **50,62%**;
- rocznik 2017 ogółem dzieci **70** - odra - świnka - różyczka IId. zaszczepiono **37 dzieci**, co stanowi **52,86%**,
- rocznik 2005 ogółem dzieci **54** - Td IIIIdp. zaszczepiono **31 dzieci**.

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowej realizacji szczepień ochronnych wszczęto postępowanie administracyjne, wydano decyzję z nakazem uzupełnienia szczepień oraz obciążono świadczeniodawcę kosztami kontroli. Świadczeniodawca odwołał się od decyzji do MPWIS, który umorzył całość postępowania administracyjnego, jednocześnie podkreślając o słuszności wskazania przez PPIS w Chrzanowie niedostatecznej realizacji szczepień. Należy podkreślić, że podmiot kolejny rok z rzędu realizował szczepienia obowiązkowe na bardzo niskim poziomie, jak również ma najwyższy odsetek dzieci, u których rodzice nie realizują szczepień obowiązkowych.

2. NZOZ Poradnia Lekarza Rodzinnego, Punkt Szczepień, 32-551 Jankowice, ul. Jana Pawła II 16

Stwierdzono duże braki i niski procent realizacji szczepień ochronnych obowiązkowych u dzieci zdeklarowanych do punktu szczepień w następującym zakresie:

- rocznik 2022 ogółem dzieci **109** - DTP, Haemophilus Inf. **IVd.** - zaszczepiono **35** dzieci, co stanowi **32,11%**; IPV **IIIId.** - zaszczepiono **35** dzieci, co stanowi **32,11%**;
- rocznik 2018 ogółem dzieci **135** - DTaP - zaszczepiono **60**, co stanowi **44,44%**; IPV - zaszczepiono **60**; co stanowi **44,44%**; odra - świnka - różyczka II d. - zaszczepiono **60** dzieci, co stanowi **44,44%**;
- rocznik 2010 ogółem dzieci **80** - Td II dp - zaszczepiono **37** dzieci, co stanowi **46,25%**.

Podczas kontroli oprócz nieprawidłowej realizacji szczepień, stwierdzono również w sprawozdaniu MZ - 54 „Roczne sprawozdanie ze szczepień ochronnych za rok 2023” wykazanie nierzetelnych danych w dziale II sprawozdania:

- w roczniku 2018 r. na 137 dzieci zdeklarowanych na dzień 31.12.2023 r. do Przychodni - wykazano 119 dzieci jako zaszczepione przeciw odrze - śwince - różyczce, natomiast na dzień kontroli spośród 135 dzieci, aktualnie zdeklarowanych zaszczepiono 60 dzieci,
- w roczniku 2017 r. na 127 dzieci zdeklarowanych na dzień 31.12.2023 r. do Przychodni - wykazano 114 dzieci jako zaszczepione przeciw odrze - śwince - różyczce, natomiast na dzień kontroli spośród 122 dzieci, aktualnie zdeklarowanych zaszczepiono 102 dzieci. Pielęgniarkę, która w sprawozdaniu rocznym podała nieprawdziwe dane ukarano mandatem karnym w wysokości 100,00zł. Prowadzono postępowanie administracyjne tj. wydano decyzję z nakazami, mającymi spowodować uzupełnienie szczepień u dzieci z roczników 2022, 2018, 2010, świadczeniodawcę obciążono kosztami kontroli kwestionowanej.

Podczas kontroli sprawdzającej wykonania nakazów decyzji stwierdzono uzupełnienie szczepień.

W NZOZ Poradnia Lekarza Rodzinnego, Punkt Szczepień, 32-551 Jankowice, ul. Jana Pawła II 16, przeprowadzono kontrolę interwencyjną po uzyskaniu informacji, że w dniu 17.09.2024 r. wykonano szczepienie u dziecka szczepionką, która miała przeterminowaną datę ważności, co udokumentowano w karcie uodpornienia – obok wpisu umieszczono etykietę z opakowania szczepionki. Podczas przeprowadzonej kontroli stwierdzono kolejne nieprawidłowości w zakresie przechowywania i nadzorowania szczepionek, stanowiące naruszenie przepisów rozporządzenia MZ w sprawie Dobrej Praktyki Dystrybucyjnej tj:

- wpisy rozchodu szczepionek nie były dokonywane na bieżąco i rzetelnie,
- szczepionki w urządzeniu chłodniczym nie były układane seriami, lecz rodzajami szczepionek, co uniemożliwiało podczas szczepienia stosowanie metody FEFO,
- ilość szczepionek posiadanych na stanie była zbyt duża w stosunku do pojemności komory chłodniczej tj. szczepionki układane były ciasno, niewidoczne były daty i serie szczepionek, część z nich była umieszczona na półkach drzwi;
- szczepionka przeterminowana, którą użyto do szczepienia, nie była oznakowana i wyodrębniona spoza szczepionek o prawidłowym terminie ważności;
- podmiot w przesłanym do PPIS w Chrzanowie stanie magazynowym szczepionek na dzień 31.08.2024 r. nie wykazał, że posiada przeterminowaną szczepionkę Rotateq;
- w punkcie nie było do wglądu procedur w zakresie postępowania ze szczepionkami podczas przechowywania, sprawdzania terminu ważności szczepionek, postępowania w przypadku upływu terminu ważności szczepionek. Wszczęto postępowanie administracyjne, wydano decyzję z nakazami usunięcia nieprawidłowości oraz decyzję płatniczą. Kierownik Przychodni przeprowadził rozmowę z matką dziecka, u którego doszło do zdarzenia oraz przeprowadził postępowanie wyjaśniające.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. świadczeniodawcy raportowali w sprawozdaniach 272 rodziców / opiekunów prawnych dzieci (2023r. – 299), którzy nie realizowali obowiązku szczepień ochronnych u 349 dzieci (2023r. - 367). W związku z narastającym problemem osób uchylających się od szczepień ochronnych zintensyfikowano wezwania rodziców nie realizujących obowiązkowych szczepień u dzieci - w 2024 r. wysłano 162 wezwania do 137 rodziców/ opiekunów prawnych dzieci w celu złożenia wyjaśnień o przyczynach nieszczepienia dzieci oraz 50 upomnień. Wezwania dotyczyły 146 dzieci, które zostały zgłoszone przez świadczeniodawców jako nie zaszczepione. W wyniku prowadzonych postępowań skierowano do Wojewody 4 wnioski wraz z tytułem wykonawczym o ukaranie rodziców nie realizujących szczepień u dzieci grzywną w wysokości 1000 zł. W wyniku prowadzonych działań zaszczepiono 31 dzieci, rodzice 12 dzieci dostarczyli do właściwego punktu szczepień zaświadczenia o odroczeniu stałym/ czasowym ze szczepień, 19 dzieci zostało skierowanych do poradni konsultacyjnych.

W 37 przypadkach wezwania do złożenia wyjaśnień nie zostały odebrane przez rodziców. Wezwania do złożenia wyjaśnień w sprawie nierealizowania obowiązku szczepień ochronnych obowiązkowych u dzieci, podobnie jak w roku ubiegłym w pierwszej kolejności wysyłane są do rodziców/ opiekunów prawnych dzieci nowo urodzonych, którzy już w Szpitalu Powiatowym w Chrzanowie odmawiają szczepień obowiązkowych p/ gruźlicy i p/ WZW typu B. Podczas przesłuchania wezwanych rodziców / opiekunów prawnych dzieci, jako przyczynę nie realizowania obowiązku szczepień wskazują oni obawy przed wystąpieniem niepożądanego odczynu poszczepiennego w związku z wątpliwościami, co do bezpieczeństwa szczepionek. Od wielu lat duży wpływ na decyzję o zaniechaniu szczepień ochronnych u dzieci mają ruchy anty szczepionkowe, które osobom nie realizującym szczepień opornym zapewniają wsparcie prawne. Często rodzice realizowali szczepienia w 1-2 roku życia dziecka, natomiast pod wpływem działania ruchów anty szczepionkowych nie wyrazili zgody na szczepienia w kolejnych latach. W 2024 r. najwięcej problemów z realizacją szczepień ochronnych obowiązkowych personel medyczny zgłaszał u dzieci w 6 i 14 roku życia, a także młodzieży w 19 roku życia. Podczas kontroli punktów szczepień sprawdzano sposób wzywania dzieci do szczepienia, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci rodziców uchylających się od szczepienia. Ustalono, że świadczeniodawcy realizowali wezwania najczęściej telefonicznie poprzez sms oraz przez systemy teleinformatyczne, w oparciu o które pracuje dany świadczeniodawca. Wezwania pisemne za potwierdzeniem zwrotnym najczęściej są wysyłane do osób nie odpowiadających na inne wezwania, z którymi nie ma dłuższego kontaktu. Z rodzicami/ opiekunami prawnymi dzieci nie realizujących szczepień personel punktów szczepień przeprowadzał rozmowy na temat zalet szczepień ochronnych podczas wizyt w przychodniach z innego powodu np. podczas bilansu zdrowia lub choroby dziecka. Rodzice/ opiekunowie nierealizujący szczepienia często zmieniają przychodnię, niejednokrotnie składając deklaracje do podmiotów leczniczych poza powiatem chrzanowskim, ale też nie wskazują aktualnego adresu zamieszkania, co uniemożliwia podejmowanie działań w zakresie realizacji szczepień ochronnych. Podczas spotkania z rodzicami/ opiekunami dzieci i pełnoletnią młodzieżą omawiane były choroby, przeciwko którym wykonuje się szczepienia, wskazuje się strony internetowe, gdzie mogą uzyskać rzetelne informacje nt. szczepień. Należy podkreślić, że zdecydowana większość rodziców / opiekunów prawnych dzieci oraz młodzież pełnoletnia zadeklarowana do świadczeniodawców na terenie powiatu chrzanowskiego realizowała obowiązki w zakresie szczepień. Dużą grupę stanowili również rodzice, którzy finansowali zakup szczepionek w ramach szczepień dobrowolnych, tzw. zalecanych, co stwierdzano podczas kontroli na podstawie wpisów w kartach uodpornienia .

W 2024r. lekarze poprzez systemy teleinformatyczne lub na właściwych formularzach zgłosili wystąpienie 8 niepożądanych odczynów poszczepiennych (2023 r. – 9), w tym kategorii: łagodne – 7, poważny – 1. NOP wystąpiły po szczepieniu zarówno preparatami zalecanymi, jak i refundowanymi z budżetu państwa.

W każdym przypadku przeprowadzono dochodzenia epidemiologiczne.

U każdej osoby, u której wystąpił NOP, nastąpił pełny powrót do zdrowia. Przypadki Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych raportowano poprzez aplikacje SEPIS i EPIBaza.

Realizacja programu szczepień p/ HPV

W 2024r. nadal realizowano szczepienia zalecane (nieobowiązkowe) przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego, u dziewcząt i chłopców w grupach wiekowych 12 i 13 latków. Szczepienia realizowano preparatami Cervarix (schemat 2 - dawkowy, dawki w odstępie 5 -13 miesięcy) i Gardasil 9 (schemat 2 - dawkowy, dawki w odstępie 6 -12 miesięcy). Od września 2024 r. realizację szczepień przeciw HPV rozszerzono o szkoły, gdzie szczepieniami objęto dzieci od ukończenia 9 roku życia do ukończenia 14 lat. Szczepieniami objęto 7448 dzieci w rocznikach 2010 - 2014. W szkołach szczepienia realizowało 5 podmiotów leczniczych tj. Centrum Medyczne Igamed, Sp. Komandytowa w Chrzanowie, ZLA Sp. z o.o. w Chrzanowie, Centrum Medyczne Diabet S.C. w Chrzanowie, Elvita NZOZ Trzebinia, GZLA Elvita w Libiążu. Na terenie powiatu chrzanowskiego w ramach programu szczepienia przeciw HPV w szkołach zaszczepiono 9,5% uprawnionych do szczepienia dzieci. Preparaty szczepionkowe na bieżąco zamawiano z magazynu WSSE w Krakowie, a następnie przekazywano je podmiotom leczniczym. Szczepienia w ramach programu są kontynuowane w 2025 r. Realizację programu szczepień p/ HPV w szkołach raportowano na bieżąco w tabeli interaktywnej.

Szczepienia kobiet ciężarnych przeciw krztuścowi

W związku z epidemią krztuśca na terenie Polski, od 15 października 2024 r. rozpoczęto szczepienia zalecane u kobiet ciężarnych między 27 a 36 tygodniem ciąży preparatem Boostrix, w schemacie jednodawkowym. Kobiety w ciąży mogą bezpłatnie zaszczepić się przeciw krztuścowi w przychodniach podstawowej opieki zdrowotnej (POZ). Szczepienie chroni kobietę zarówno w ciąży, jak i po porodzie oraz noworodka przed zachorowaniem i hospitalizacją w pierwszych miesiącach życia. Szczepienie nie wymaga dodatkowych skierowań i zaświadczeń. O kwalifikacji do szczepienia zdecyduje lekarz POZ. Jeśli ciąża jest zagrożona przedwczesnym porodem, kobieta może zaszczepić się już po 20 tygodniu ciąży – o tym zdecyduje lekarz, który prowadzi ciążę. W okresie od wprowadzenia szczepień do 31 grudnia 2024 r. zaszczepiono 58 kobiet.

Przestrzeganie łańcucha chłodniczego podczas przechowywania szczepionek

W 2024 r. do realizacji obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych wg obowiązującego PSO złożono do WSSE w Krakowie zapotrzebowania, na podstawie których otrzymano 16 634 dawek preparatów szczepionkowych refundowanych z budżetu państwa o wartości **1 255 102,03 zł**. Magazyn szczepionek PSSE w Chrzanowie wyposażony w 4 chłodnie z rejestratorami temperatury z system powiadamiania sms w przypadku przekroczenia temperatury granicznej, nadzorowano w sposób ciągły. Rejestratory poddano kalibracji zgodnie z wskazanym terminem (świadczenia kalibracji dostępne w dokumentacji sprzętu). Klimatyzator poddano okresowemu przeglądowi i czyszczeniu.

W dni robocze dokonywano odczytów pomiarów temperatury oraz równocześnie tyle samo pomiarów wilgotności temperatury w pomieszczeniu magazynu. W każdym dniu roboczym o godz. 8:00 sprawdzano zapis zarejestrowanych wartości temperatury z okresu wolnego od pracy. Prowadzono elektroniczną i papierową bazę danych zarejestrowanych temperatur. W 2024 r. nie zarejestrowano przerwania łańcucha chłodniczego w magazynie PSSE w Chrzanowie. W oparciu o wdrożoną instrukcję prowadzono monitoring temperatury w chłodniach do przechowywania szczepionek poza godzinami pracy Stacji przez pracowników dyżurujących pod telefonem alarmowym. Dokonywano odczytów temperatury zgodnie z wdrożoną instrukcją o godz. 8:00, 14:00, 18:00, 20:00, 6:00. Dystrybucję szczepionek do punktów szczepień świadczeniodawców prowadzono w oparciu o system ENDS (e - szczepionka) – świadczeniodawcy złożyli 286 zamówień na szczepionki. Na podstawie złożonych zamówień wydano świadczeniodawcom – 16 582 szczepionek. Podczas kontroli punktów szczepień sprawdzano przestrzeganie zasad łańcucha chłodniczego podczas przechowywania szczepionek. Świadczeniodawcy posiadali zainstalowane w chłodziarkach do przechowywania szczepionek rejestratory temperatury z funkcją powiadamiania w formie sms o przekroczeniu temperatury granicznej określonej przez wytwórców szczepionek. W punktach szczepień dostępne były bazy danych w zakresie wartości zarejestrowanych temperatur podczas przechowywania szczepionek. Dodatkowo w punktach szczepień instalowano również urządzenia podtrzymujące zasilanie w razie braku dopływu energii elektrycznej – UPS i agregaty prądotwórcze. W 2024 r. na terenie powiatu chrzanowskiego raportowano do Ministerstwa Zdrowia 3 zdarzenia przerwania łańcucha chłodniczego w nadzorowanych punktach szczepień. Zdarzenia wystąpiły w następujących obiektach:

- **ELVITA NZOZ Trzebinia, Myślachowice, ul. Trzebińska 7** - do przerwania łańcucha chłodniczego doszło w dniu 12 stycznia 2024 r. od godz. 15:13 do godz. 16:20; temperatura w urządzeniu chłodniczym wyniosła od 8,2⁰C do 12,1⁰C. Przyczyną przerwania łańcucha chłodniczego była awaria urządzenia chłodniczego typu Liebherr (instalacja chłodziarki - grudzień 2022 r.). Pielęgniarka, która otrzymała sms - a w formie powiadomienia o zdarzeniu o godz. 15: 13, do Poradni dotarła o godz. 16:20, gdzie natychmiast podjęła działania naprawcze. Szczepionki zostały zabezpieczone i wyłączone z użycia. Pielęgniarka koordynująca do godz. 19:00 monitorowała temperaturę w chłodziarce przebywając na terenie Przychodni oraz odnotowała zdarzenie przerwania łańcucha chłodniczego w dokumentacji zgodnie z wdrożoną w podmiocie instrukcją na wypadek złamania zasad zachowania łańcucha chłodniczego podczas transportu i przechowywania produktów leczniczych wymagających obniżonej temperatury. Zgodnie z procedurą Podmiot leczniczy wystosował w dniu 15 stycznia 2024r. pismo do WIF w sprawie przerwania łańcucha chłodniczego. Skierowano również zapytania do producentów/ importerów preparatów szczepionkowych o stanowisko w zakresie dalszego postępowania ze szczepionkami, które znajdowały się w chłodziarce, w której doszło do przerwania łańcucha chłodniczego. W dniu 17 stycznia 2024 r. telefonicznie uzyskano informację, że chłodziarka została naprawiona – przyczyną awarii urządzenia była awaria panelu sterowania.

- **Elvita NZOZ Trzebinia, w Trzebini, ul. Matejki 39** - do przerwania łańcucha chłodniczego doszło w dniu 31 grudnia 2023 r. o godz. 11:07. Personel Elvita NZOZ Trzebinia, który został poinformowany o przerwaniu łańcucha chłodniczego przetransportował szczepionki z zachowaniem warunków łańcucha chłodniczego do urządzenia chłodniczego w innym obiekcie tj. do Przychodni, w Trzebini, ul. Harcerska 13. Szczepionki zostały zabezpieczone i wyłączone z użycia. Na wydruku z rejestratora, gdzie doszło do przerwania łańcucha chłodniczego zarejestrowano najwyższe temperatury w zakresie od 8,1⁰C do 9,2⁰C w godz. od 11:07 – 13:16. Podmiot leczniczy wystosował w dniu 15 stycznia 2024 r. pismo do WIF w Krakowie w sprawie przerwania łańcucha chłodniczego, natomiast w dniach 16 – 17 stycznia 2024 r. wystosował zapytania do producentów/ importerów preparatów szczepionkowych o stanowisko w zakresie dalszego postępowania ze szczepionkami narażonymi na przerwanie łańcucha chłodniczego. W dniu 17 stycznia 2024 r. telefonicznie uzyskano informację, że chłodziarka została naprawiona – przyczyną awarii urządzenia chłodniczego była awaria panelu sterowania.

- **„DIABET” Centrum Medyczne S.C. Leszek Romanowski, Barbara Romanowska, 32-500 Chrzanów, ul. Świętokrzyska 23**, w dniu 4 września 2024 r. podczas planowanej kontroli sanitarnej przeprowadzanej w punkcie szczepień, na podstawie analizy wartości temperatur zarejestrowanych w urządzeniu chłodniczym do przechowywania szczepionek refundowanych z budżetu państwa, stwierdzono przerwanie łańcucha chłodniczego tj. na wydrukach z rejestratora temperatury w okresie od 15.08.2024 r. do dnia 4.09.2024 r. stwierdzono częste przekroczenia górnej wartości temperatury granicznej tj. 8⁰C określonej przez producentów, w jakiej należy przechowywać szczepionki, natomiast w dniu 30.08.2024 r. w godz. od 14:00 - 23:00 zarejestrowano wartości temperatury w chłodziarce od 8,1⁰C - 8,5⁰C. W związku ze stwierdzeniem przerwania łańcucha chłodniczego polecono natychmiast wstrzymać szczepienia szczepionkami przechowywanymi w nieprawidłowych warunkach oraz wdrożenie zgodnie z instrukcją postępowania w przypadku wystąpienia zdarzenia powodującego przerwanie łańcucha chłodniczego podczas przechowywania szczepionek z dnia 10.01.2023 r. nr 2/1-01.00.00.17./60. Szczepionki narażone na przerwanie łańcucha chłodniczego zabezpieczono i przetransportowano z zachowaniem zasad łańcucha chłodniczego do urządzenia chłodniczego zlokalizowanego na terenie drugiego obiektu Przychodni świadczeniodawcy tj. do „Diabet,, Centrum Medyczne S.C. w Chrzanowie, ul. Kościuszki 18, wyposażonego w stały monitoring temperatury wraz z powiadamianiem sms. Świadczeniodawca, przeprowadził postępowanie wyjaśniające zdarzenia, w wyniku którego ustalono, że rejestrator zainstalowany w chłodziarce nie wysyłał powiadomień sms o przekroczeniach wartości górnej granicy temperatury tj. 8⁰C na telefony wyznaczonych osób. Świadczeniodawca w dniu 5.09.2024 r. wystosował zapytania do producentów/ importerów preparatów szczepionkowych o stanowisko w zakresie dalszego postępowania ze szczepionkami narażonymi na przerwanie łańcucha chłodniczego, następnie poinformował MWIF o zdarzeniu przerwania łańcucha chłodniczego, przesyłając odpowiedzi firm farmaceutycznych na zapytania. W dniu 30.09.2024 r. otrzymał decyzję MWIF z nakazem utylizacji preparatów szczepionkowych narażonych na przerwanie łańcucha chłodniczego.

PPIS w Chrzanowie w ramach swoich kompetencji poinformował o zdarzeniu MPWIS w Krakowie, uzupełnił szczepionki świadczeniodawcy w celu zapewnienia ciągłości szczepień, wszczął postępowanie administracyjne tj. wydał decyzję z nakazami dot. wyposażenia punktu szczepień w sprawną chłodziarkę do przechowywania szczepionek, przeprowadzenia kalibracji/ wzorcowania zainstalowanego rejestratora temperatury w chłodziarce do przechowywania szczepionek, opracowania procedury w zakresie czasowego rozwiązania transportu i przechowywania szczepionek, przeprowadzenia szkolenia pracowników odpowiedzialnych za realizację szczepień ochronnych oraz nadzór nad szczepionkami w zakresie przepisów Dobrej Praktyki Dystrybucyjnej, wydał decyzję płatniczą obciążającą świadczeniodawcę kosztami kontroli podczas której stwierdzono nieprawidłowości. Podczas kontroli sprawdzającej Punktu szczepień w zakresie realizacji nakazów decyzji PPIS w Chrzanowie stwierdzono, że wykonano wszystkie nakazy decyzji.

W ramach nadzoru nad wykonawstwem szczepień ochronnych udzielano informacji nt. szczepień ochronnych, przekazywano podmiotom leczniczym informacje dot. szczepień ochronnych otrzymane od MPWIS, GIS i MZ oraz prowadzono dokumentację związaną z przychodem i rozchodem szczepionek, składano w określonych terminach comiesięczne sprawozdania ze stanu magazynowego preparatów szczepionkowych.

IV. Wojna na Ukrainie

W związku z trwającą wojną na Ukrainie 2024 rok był kolejnym, w którym monitorowano realizację szczepień ochronnych u dzieci uchodźców z tego kraju. W każdy poniedziałek przesyłano do WSSE w Krakowie raporty o liczbie dzieci zaszczepionych preparatami szczepionkowymi refundowanymi z budżetu państwa, jak i o liczbie dzieci zaszczepionych szczepionkami zakupionymi przez uchodźców. Raporty zawierały również dane o dzieciach urodzonych w Polsce przez matki o statusie uchodźca. W raportach w zakresie szczepień ochronnych na podstawie dziennych raportów świadczeniodawców wykazano 71 zaszczepionych dzieci uchodźców (2023 r. – 192). Raportowano zużycie 72 preparatów szczepionkowych refundowanych z budżetu państwa.

Zachorowania i zapadalność na wybrane choroby zakaźne w powiecie chrzanowskim za lata 2023 - 2024

Lp.	Pozycja w Mz-56	KOD wg ICD-10	Jednostka chorobowa	2023		2024	
				Liczba zachorowań	Zapadalność	Liczba zachorowań	Zapadalność
1	4	A02.0	Salmoneloza - zatrucie pokarmowe	36	30,18	24	20,3
2	5	A02.1	Salmoneloza - posocznica	4	3,35	0	0
3	6	A02.2-8	Salmoneloza - inne zakażenia pozajelitowe	0	0	0	0
4	7	A03	Czerwonka bakteryjna	0	0	0	0
5	8	A04.0-2	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>E.coli</i> biegunkotwórczą	3	2,51	0	0
6	11	A04.5	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Campylobacter</i>	5	4,19	1	0,85
7	12	A04.6	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i>	0	0	0	0
8	16	A04	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	6	5,03	7	5,92
9	22	A05	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do lat 2	0	0	0	0
10	23	A07.1	Giardioza	3	2,51	7	5,92
11	29	A08.0-4	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	7	5,87	13	11
12	30	A09	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu - ogółem	196	164,34	198	167,52
13	31	A09	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu - u dzieci do lat 2	53	44,44	49	41,46
14	37	A27	Lepotospiroza	0	0	0	0
15	40	A32	Listerioza	2	1,68	3	2,54
16	41	A33-A35	Tęžec - ogółem	0	0	0	0
17	44	A37	Krzyszec	2	1,68	162	137,06
18	45	A38	Płonica	225	188,66	265	224,21
19	46	A39	Choroba meningokokowa, inwazyjna - ogółem	1	0,84	0	0
20	50	A46, A48.3, B95.0/O85, B95.0	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna - ogółem	26	30,18	22	18,61
21	64	A69.2	Borelioza	209	175,24	184	155,68
22	71	-	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat	0	0	0	0
23	72,73,74	A81-A81.0	Encefalopatie gąbczaste	0	0	0	0
24	77	Z20.3/Z24.2; Z28	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień	39	32,7	42	35,53
25	78	A84	Kleszczowe zapalenie mózgu	6	5,03	5	4,23
26	95	B01	Ospa wietrzna	1429	1198,2	567	479,72
27	98	B05	Odra	0	0	1	0,85
28	99	B06	Różyczka	0	0	0	0
29	101	B15	Wirusowe zapalenie wątroby typu A	1	0,84	0	0
30	102	B16	Wirusowe zapalenie wątroby typu B - ostre	0	0	0	0
31	103	B18.0-1	Wirusowe zapalenie wątroby typu B - przewlekłe i BNO	6	5,03	5	4,23
32	106	B17.1; B18.2	Wirusowe zapalenie wątroby typu C: wg definicji przypadku - 2014	11	9,22	13	11
33	0	B17.1; B18.2	Wirusowe zapalenie wątroby typu C: wg definicji przypadku - 2005	0	0	0	0
34	0	odpowiednio	Wirusowe zapalenie wątroby typu B+C (zakażenie mieszane)	0	0	0	0
35	107	B17.0,2-8; B18.8-9; B19	Wirusowe zapalenie wątroby inne i nieokreślone	0	0	2	1,69
36	108	B20-B24	AIDS	0	0	1	0,85
37	109	Z21	Nowo wykryte zakażenia HIV	2	1,68	0	0
38	110	B26	Świnka	2	1,68	3	2,54
39	111	B50-B54	Malaria	0	0	0	0
40	115-118	B95.3/G04.2; G00.1; A40.3; J13; B95.3	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna - ogółem	1	0,84	3	2,54
41	120-123	B96.3/G04.2; G00.0; A41.3; J14; B96.3	Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i> , inwazyjna - ogółem	1	0,84	2	1,69
42	130, 153	J10-J11	Grypa - ogółem	343	287,6	1382	1169,26

WYKAZ ZACHOROWAŃ z rozbiciem na miasta i gminy - Chrzanów, Trzebinia, Libiąż, Babice, Alwernia za rok 2023-2024 (ROZNY- ŁĄCZNIE IV KWARTAŁY)

L p.	Jednostka chorobowa	Chrzanów		Trzebinia		Libiąż		Babice		Alwernia		Ogółem	
	lata:	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
1.	Biegunki- ogółem	75	87	62	49	29	32	13	13	17	17	196	198

2.	Zatrucia pokarmowe - Salmoneloza	14	10	13	2	3	7	4	5	6	0	40	24
3.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	68	43	44	18	23	16	7	12	14	6	156	95
4.	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane p/rotawirusy	16	4	4	11	3	4	1	3	1	2	25	24
6	Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane p/norowirusy	8	6	0	2	0	3	0	0	0	3	8	14
7	Wirusowe zakażenia jelitowe inne określone	2	4	0	1	2	0	1	2	0	1	5	8
8	Wirusowe zakażenia jelitowe nie określone	7	2	3	3	0	1	1	0	0	1	11	7
9	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	2
10	Wirusowe zapalenia opon mózgowych -	0	4	1	3	2	1	0	0	0	1	3	9
11	w tym Kleszczowe zapalenie mózgu	3	3	0	1	1	0	1	0	1	1	6	5
12	Zapalenie opon mózgowych i mózgu nie określone	7	1	2	2	1	0	0	0	0	0	10	3
13	WZW typ „A”	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
14	WZW typ „B”	2	0	1	3	3	1	0	0	0	1	6	5
15	WZW typ „C”	5	8	1	2	2	0	2	0	1	3	11	13
16	Świnka	1	0	1	0	0	2	0	0	0	1	2	3
17	Płonica	82	94	56	75	58	67	16	14	13	15	225	265
18	Róża	8	6	7	4	7	8	5	2	9	2	36	22
19	Grypa ogółem:	118	573	106	335	42	244	25	112	52	118	343	1382
20	w tym Grypa potwierdzona testem PCR	2	14	1	6	0	5	0	3	0	1	3	29
22	w tym Grypa potwierdzona testem antygenowym	116	559	105	329	42	239	25	109	52	117	340	1353
23	Lamblioza	1	2	0	2	2	2	0	1	0	0	3	7
24	Osoby pokąsane p/zwierzęta	33	50	42	64	19	36	13	7	20	18	127	175
25	w tym szczepione p/wściekliznie	11	10	7	17	6	10	2	0	13	5	39	42
26	Ospa wietrzna	568	135	392	187	249	51	126	79	94	115	1429	567
27	Różyczka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Krztusiec	2	55	0	46	0	41	0	6	0	14	2	162

2 9	Borelioza	77	60	54	60	43	39	13	17	22	8	209	184
3 0	Ostre porażenie wiotkie	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3 1	Nosiciele HBs (+)	10	9	3	11	7	7	2	4	0	0	22	31
3 2	Nosiciele HCV (+)	8	12	2	5	5	3	3	0	3	2	21	22
3 3	Zgony z powodu choroby zakaźnej	9	10	4	1	3	2	1	2	2	3	19	18
3 4	w tym z powodu SARS CoV-2	5	4	1	0	2	1	0	0	0	0	8	5
3 5	SARS-CoV-2 (COVID-19)	595	400	298	167	116	101	187	127	272	132	1468	927
3 6	SARS-CoV-2 (COVID-19) - p. prawdopodobny	4	0	4	0	0	0	1	0	4	0	13	0
3 7	SARS-CoV-2 (COVID-19) - p. możliwy	56	26	41	26	11	11	11	6	28	15	147	84
3 8	RSV	2	57	1	23	2	11	2	4	2	15	9	110
3 9	Odra	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1

OCENA STANU SANITARNEGO W OBSZARZE HIGIENY KOMUNALNEJ

Nadzór nad obiektami użyteczności publicznej realizowany był w oparciu o Plan działań statutowych i priorytetowych wyznaczonych przez Głównego Inspektora Sanitarnego. Kontrole planowane realizowano zgodnie z opracowanym harmonogramem kontroli obiektów użyteczności publicznej, niezależnie od których przeprowadzano kontrole pozaplanowe: tematyczne i interwencyjne - na wnioski stron oraz kontrole sprawdzające – prowadzone w wyniku wszczętych postępowań administracyjnych. Z uwagi na znaczną dynamikę tworzenia nowych i likwidacji istniejących działalności gospodarczych w trakcie realizacji planu kontroli obiektów modyfikowano terminy kontroli planowanych, jak również wyłono nowe obiekty do kontroli planowanych z uwagi na wyczerpanie się listy obiektów ujętych w pierwotnym planie kontroli. Niezależnie od nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej i warunkami środowiska prowadzono także działania wynikające z obowiązków prowadzenia monitoringu i nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, jakością wody w pływalniach i kąpieliskach oraz nadzoru nad jakością ciepłej wody użytkowej. Pobór i transport próbek realizowany był przez pracowników Sekcji Nadzoru Higieny Komunalnej, natomiast badania wody wykonywane były w zintegrowanej sieci laboratoriów badawczych województwa małopolskiego. Ogólne wyniki nadzoru sanitarnego nad obiektami użyteczności publicznej będącymi w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chrzanowie – Sekcja Nadzoru Higieny Komunalnej:

- ilość obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2024r. - 568
- skontrolowanych (obiektów ujętych w ewidencji) - 269
- ilość kontroli zaplanowanych na 2024r. ogółem - 322

- w tym kontroli planowanych - 262
- w tym kontroli doraźnych - 60
- ilość kontroli wykonanych ogółem - 334 w tym
 - kontrole planowe (po weryfikacji planu kontroli) - 262
 - kontrole pozaplanowe - 72 w tym - ekshumacje, przewóz zwłok/szczątków - 26
 - kontrole sprawdzające, w tym na wnioski stron - 33
 - interwencje sygnałne w obiektach nadzorowanych - 4
 - interwencje sygnałne w innych obiektach - 2
 - doraźne na wnioski - 3
 - doraźne na wnioski (do opinii sanitarnych) - 2
 - tematyczne (nowe obiekty) - 2
- wydanych decyzji ogółem - 235 w tym:
 - merytorycznych - zgód na przeprowadzenie ekshumacji - 22
 - merytorycznych zezwalających na wywóz zwłok z RP - 1
 - merytorycznych - związanych z nadzorem nad obiektami, nakazowych - 19
 - merytorycznych związanych z nadzorem nad jakością wody, laboratorium - 22
 - związanych z prowadzonymi postępowaniami, wynikające z KPA - 49
 - płaćnicze /uchybieńia, opinie/ - 122
- nałożonych mandatów - 36
- na kwotę - 5100 zł.
- tytułów wykonawczych/ postanowień o nałożeniu grzywny - 3/4
- nałożonych kar za nieprzestrzeganie ustawy o solariach - 0
- ilość prowadzonych postępowań dot. ochrony zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych - 0
- Ilość opinii sanitarnych i uzgodnień:
 - opinii sanitarnych dot. imprez masowych - 6
 - postanowień dot. sprowadzenia zwłok/szczątków (zagranica) - 28
 - plany higieny dla zakładów kosmetycznych - 32
 - postanowień dot. regulaminów utrzymania czystości i porządku - 5
 - postanowień do projektów uchwał w sprawie utworzenia kąpielisk - 1
 - uzgodnień dot. wyrobów/materiałów do kontaktu z wodą (dystrybucja) - 8
 - decyzji dot. zatwierdzenia laboratorium badania wody - 1
 - decyzji dot. wyrobów/materiałów do uzdatniania wody - 0
 - ilość zaplanowanych do pobrania próbek wody z nadzoru - 313 w tym
 - badania planowane - 283
 - badania doraźne - 30

- ilość pobranych próbek wody z nadzoru - 312 w tym
 - badania planowane - 281
 - badania doraźne - 31
- wykonanych:
 - badań podczas poboru próbek wody - 502
 - oznaczeń chemicznych - 243
 - oznaczeń fizycznych - 474
- liczba przeprowadzonych szkoleń dla próbkobiorców - 0,
- liczba przeszkolonych łącznie osób w tym spoza PIS - 0
- badań CO - 0
- ilość obiektów, ocenionych pod względem uciążliwości związanych z hałasem – 0
- zarejestrowanych interwencji ludności (sygnałów) - 21

1. Woda do spożycia:

Mieszkańcy powiatu chrzanowskiego posiadali pełne zaopatrzenie w wodę dostarczaną z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę obsługiwanych przez 3 przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne oraz spółkę wodną. Podmioty te zarządzali 16 urządzeniami wodociągowymi, stąd zaopatrzenie w wodę na terenie powiatu w 2024 r. nie uległo znaczącym zmianom. Dodatkowo, 8 podmiotów prowadzących działalności gospodarcze korzystało z indywidualnych ujęć własnych, zaopatrujących wyłącznie obiekty zakładów pracy, za wyjątkiem indywidualnego ujęcia Elektrownia Siersza w Trzebini, z którego woda nadal stanowiła dodatkowe zasilanie dla wodociągu publicznego Trzebienia. W roku 2024 nie włączono do nadzoru nowych ujęć publicznych i indywidualnych.

Dane liczbowe:

- liczba urządzeń dostarczających wodę - 24, w tym: wodociągów zbiorowego zaopatrzenia – 16 oraz innych podmiotów dostarczających wodę - 8
- liczba studni/źródeł publicznych 2, nie nadzorowane w roku 2024
- liczba skontrolowanych wodociągów – 16 oraz innych podmiotów zaopatrujących w wodę - 8
- liczba urządzeń dostarczających wodę odpowiadającą/nieodpowiadającą wymaganiom (wg oceny ryzyka na dzień 31.12.2024r.) – 24/0
- ilość nie zakończonych postępowań związanych z jakością wody na dzień 31.12.2024 r.- 0
- liczba wydanych decyzji administracyjnych stwierdzających: warunkową przydatność -5, brak przydatności -1, liczba decyzji płatniczych wydanych w związku ze stwierdzonymi przekroczeniami -19, liczba decyzji KPA wynikających z prowadzonych postępowań – 15,
- liczba pobranych próbek WPS wody przeznaczonej do spożycia z podziałem na: planowe (urzędowe) - 149, doraźne (urzędowe) - 30, próbki wynikające z kontroli wewnętrznej - 304
- liczba próbek, w których stwierdzono przekroczenia (kontrola urzędowa i wewnętrzna): mikrobiologiczne - 18, fizykochemiczne – 10, mikrobiologiczne i fizykochemiczne - 1;

- zatwierdzenie laboratoriów -liczba decyzji zatwierdzających/ liczba zatwierdzonych laboratoriów – 1/1, liczba decyzji płatniczych wydanych w związku z zatwierdzeniem -1
- liczba wydanych ocen obszarowych - 30
- liczba wydanych ocen okresowych -29
- liczba wydanych ocen higienicznych (bieżących) -69
- liczba opinii o jakości wody na wnioski stron, na potrzeby nadzoru weterynaryjnego- 15.

Postępowanie/decyzja dot. **braku przydatności** wody do spożycia - 1 przypadek:

- wodociąg publiczny Grojec, wartość przekroczenia parametrycznego w punkcie zgodności – Grojec, ul. Grojecka 13 – bakterie grupy coli wsk. 13 jtk/100ml, Enterokoki – wsk. 4 jtk/100 ml. Przekroczenia stwierdzono w wyniku planowanej kontroli urzędowej. Wydano 1 decyzję merytoryczną stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia, a po przeprowadzeniu działań naprawczych przez zarządcę wodociągu wydano decyzję wygaszającą oraz decyzję płatniczą. W okresie braku przydatności wody do spożycia wyznaczono zastępczy punkt poboru wody w siedzibie przedsiębiorstwa oraz beczkowóz. Brak możliwości spożywania wody z ww. wodociągu trwał 6 dni.

Postępowania/decyzje dot. **warunkowej** przydatności do spożycia – 5 przypadków:

- indywidualne ujęcie wody Zakładu Górniczego Janina w Libiążu (badanie z przekroczeniami parametrycznymi wykonane w grudniu 2023r.), wartości przekroczeń: mętność 6,0 NTU, żelazo 1010µg/l, mangan 70 µg/l. Wydano 1 decyzję merytoryczną stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia, która została wykonana w terminie oraz decyzję płatniczą;
- wodociąg publiczny Chrzanów, wartości przekroczenia parametrycznego w 1 punkcie zgodności przy ul. Rospontowa w Chrzanowie: żelazo 236µg/l, 356 µg/l. Przekroczenia stwierdzono w wyniku kontroli urzędowych. Wydano 1 decyzję merytoryczną stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia, która została wykonana w terminie oraz 2 decyzje płatnicze;
- wodociąg publiczny Płaza – Bolęcín, wartość przekroczeń parametrycznych w 1 punkcie zgodności w Pogorzycach, ul. Szymanowskiego: mętność 13NTU, 4,1NTU oraz żelazo ogólne 3613 µg/l, 904 µg/l. Przekroczenia stwierdzono w wyniku kontroli urzędowych. Wydano 1 decyzję merytoryczną stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia, a po przeprowadzeniu działań naprawczych przez zarządcę wodociągu – decyzję wygaszającą. W trakcie prowadzonego postępowania wydano 2 decyzje płatnicze;
- wodociąg publiczny Czyżówka, wartości przekroczenia parametrycznego w 2 punktach zgodności: ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72h wsk. 110jtk/1ml, 1800jtk/1ml, 130 jtk/1ml - przekroczenia stwierdzono w wyniku kontroli urzędowych oraz kontroli wewnętrznych - 2 krotnie podwyższona ogólna liczba mikroorganizmów > 300jtk/1ml. Wydano 1 decyzję merytoryczną stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia, a po przeprowadzeniu działań naprawczych przez zarządcę wodociągu – decyzję wygaszającą. W trakcie prowadzonego postępowania wydano 3 decyzje płatnicze;
- indywidualne ujęcie wody Zakładów Mięsnych Unimięś w Chrzanowie, wartości przekroczeń: żelazo 277µg/l, ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72h wsk. 210jtk/1ml, 260jtk/1ml -przekroczenia

stwierdzono w wyniku kontroli urzędowych oraz kontroli wewnętrznej - ogólna liczba mikroorganizmów > 300jtk/1ml. Wydano 1 decyzję merytoryczną stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia w punkcie zgodności – biurowiec. W trakcie prowadzonego postępowania ustalono przez zarządcę, że przyczyną zmian jakości wody jest uszkodzenie instalacji wodociągowej, co wymagało wykonania prac przez wykonawcę zewnętrznego. Na wniosek strony przedłużono decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia w ww. punkcie zgodności. W trakcie prowadzonego postępowania wykonano badanie urzędowe planowane, które potwierdziło ww. nieprawidłową zmianę - ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72h wsk. 2600jtk/1ml. Po wykonaniu wymiany fragmentu instalacji jakość wody uległa poprawie, a decyzję o warunkowej przydatności wygaszono. Ogółem w trakcie postępowania wydano 3 decyzje płatnicze.

Postępowania i decyzje umarzające wydane po niezwłocznym uzyskaniu poprawy jakości wody, przed wydaniem decyzji nakazowych – 10 postępowań

- wodociąg publiczny Czyżówka, wartość przekroczenia parametrycznego w punkcie zgodności - pompownia: ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72h wsk. 170jtk/1ml - przekroczenie stwierdzono w wyniku kontroli wewnętrznej. Po przeprowadzeniu działań naprawczych przez zarządcę wodociągu, wykonaniu doraźnych kontroli wewnętrznej i urzędowej wydano 1 decyzję umarzającą,
- wodociąg publiczny Trzebinia, wartość przekroczenia parametrycznego w punkcie zgodności w Trzebini, źródł przy placu targowym: ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72h wsk. 370jtk/1ml - przekroczenie stwierdzono w wyniku kontroli urzędowej. Po przeprowadzeniu działań naprawczych przez zarządcę, wykonaniu doraźnych kontroli wewnętrznej i urzędowej wydano 1 decyzję umarzającą i 1 decyzję płatniczą,
- wodociąg publiczny Chrzanów, wartość przekroczenia parametrycznego w punkcie zgodności w Chrzanowie, Kolonia Stella: żelazo 223µg/l - przekroczenie stwierdzono w wyniku kontroli urzędowej. Po przeprowadzeniu działań naprawczych przez zarządcę, wykonaniu doraźnych kontroli wewnętrznej i urzędowej wydano 1 decyzję umarzającą i 1 decyzję płatniczą,
- wodociąg publiczny Chrzanów, wartość przekroczenia parametrycznego w punkcie zgodności w Chrzanowie, ul. Wyszyńskiego: ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72h wsk. 240jtk/1ml - przekroczenie stwierdzono w wyniku kontroli urzędowej. Po wykonaniu doraźnej kontroli urzędowej wydano 1 decyzję umarzającą i 1 decyzję płatniczą,
- wodociąg publiczny Płaza - Bolęcin, wartość przekroczeń parametrycznych w punkcie zgodności w Pogorzycach, ul. Szymanowskiego: mętność 3,1 NTU, żelazo 600µg/l - przekroczenie stwierdzono w wyniku kontroli urzędowej. Po przeprowadzeniu działań naprawczych przez zarządcę, wykonaniu doraźnych kontroli wewnętrznej i urzędowej wydano 1 decyzję umarzającą i 1 decyzję płatniczą,
- wodociąg publiczny Okleśna - Źródła, wartość przekroczenia parametrycznego w punkcie zgodności w Okleśnej, ul. Relaksowa: ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72h wsk. 340jtk/1ml - przekroczenie stwierdzono w wyniku kontroli urzędowej. Po przeprowadzeniu działań naprawczych przez

zarządcę, wykonaniu doraźnych kontroli wewnętrznej i urzędowej wydano 1 decyzję umarzającą i 1 decyzję płatniczą,

- wodociąg publiczny Kwaczała – Rozchochów, wartość przekroczenia parametrycznego w punkcie zgodności w Kwaczale, ul. Jana Pawła II 2: ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72h wsk. >300 jtk/1ml - przekroczenie stwierdzono w wyniku kontroli wewnętrznej. Po przeprowadzeniu działań naprawczych przez zarządcę, wykonaniu doraźnych kontroli wewnętrznej i urzędowej wydano 1 decyzję umarzającą,

- wodociąg publiczny Zagórze- Bukowica, wartość przekroczenia parametrycznego w punkcie zgodności w ul. Wieczysta: bakterie grupy coli - wsk. 3 jtk/100ml - przekroczenie stwierdzono w wyniku kontroli urzędowej. Po przeprowadzeniu działań naprawczych przez zarządcę, wykonaniu doraźnych kontroli wewnętrznej i urzędowej wydano 1 decyzję umarzającą i 1 decyzję płatniczą,

- indywidualne ujęcie wody Hurtownia Drobiu KOKO w Dulowej, wartość przekroczenia parametrycznego: mętność 1,4 NTU - przekroczenie stwierdzono w wyniku kontroli urzędowej. Po przeprowadzeniu działań naprawczych przez zarządcę, wykonaniu doraźnych kontroli wewnętrznej i urzędowej wydano 1 decyzję umarzającą i 1 decyzję płatniczą,

- indywidualne ujęcie wody Zakładów Mięsnych Unimięś w Chrzanowie, wartość przekroczeń parametrycznych: ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72h wsk. 420jtk/1ml, bakterie grupy coli wsk. 1 jtk/100ml - przekroczenia stwierdzono w wyniku kontroli urzędowej, ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72h wsk. >300jtk/1ml, bakterie grupy coli wsk. 1 jtk/100ml przekroczenia stwierdzono w wyniku kontroli wewnętrznej. Po przeprowadzeniu działań naprawczych przez zarządcę, wykonaniu doraźnych kontroli wewnętrznej i urzędowej wydano 1 decyzję umarzającą i 1 decyzję płatniczą.

Jak wynika z powyższego zestawienia stwierdzone nieprawidłowości i zmiany jakości wody miały charakter lokalny, ograniczony do punktu zgodności, za wyjątkiem wodociągu publicznego Czyżówka. Przekroczenia dotyczyły parametrów wskaźnikowych, nie stwierdzono niezgodności w zakresie parametrów grupy B rozporządzenia Ministra Zdrowia w spr. jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Przekroczenia ujęte w tabeli 2, których nie uwzględniono powyżej, wynikały z badań kontroli wewnętrznych wykonanych po awariach, wstrzymaniu dostaw i budowie/rozbudowie instalacji. Kolejne badania nie wykazywały trwałości przekroczeń parametrycznych.

Tabela 1 - wykonanie badań wody przeznaczonej do spożycia przez PPIS w Chrzanowie

Wykonanie planu kontroli jakości wody Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chrzanowie w 2024r. Powiat chrzanowski.										
LP	Nazwa wodociągu	Prod. wody przyjęta do	Grupa A plan	Grupa A wykonanie	Grupa B plan	Grupa B wykonanie	inne badania	Kwestionowane	jakości wody na	Kwestionowane parametry
I	zbiorowe zaopatrzenie w wodę								31.12.2024r.	
1	Chrzanów	9062	27	27	4	4	6	4	pozytywna	3-żelazo -223 µg/l, 236 µg/l, 356 µg/l; 1-ogólna liczba mikroorg. 240 jtk/1ml
2	Trzebinia	6496	13	13	2	2	1	1	pozytywna	1-ogólna liczba mikroorg. 370 jtk/1ml
3	Bolecin - Piąza	1112	8	8	1	1	5	3	pozytywna	3 - żelazo 3613 µg/l, 600 µg/l, 904 µg/l; 3 - mętność 13NTU, 3,1NTU, 4,1 NTU
4	Psary	679	4	4	1	1	0	0	pozytywna	
5	Płoki	229	3	3	1	1	0	0	pozytywna	
6	Lgota	75	2	2	1	1	0	0	pozytywna	
7	Czyżówka	72	2	2	1	1	7	3	pozytywna	3-ogólna liczba mikroorg. 110 jtk/1ml, 1800jtk/1ml, 130jtk/1ml
8	Babice Potroście	1088	8	8	1	1	0	0	pozytywna	
9	Zagórze Bukowica	1	2	2	1	1	2	1	pozytywna	1-grupa coli - 3jtk/100ml
10	Kwaczała - Rozkochów	222	4	4	1	1	1	0	pozytywna	
11	Regulice	294	4	4	1	1	0	0	pozytywna	
12	Alwernia	427	4	4	1	1	0	0	pozytywna	
13	Brodła	750	4	4	1	1	0	0	pozytywna	
14	Grojec	142	4	4	1	1	3	1	pozytywna	1-grupa coli - 13jtk/100ml, 1-enterokoki 4jtk/100ml
15	Poręba Żegoty	149	4	4	1	1	0	0	pozytywna	
16	Okleśna - Źródła	93	4	4	1	1	1	1		1-ogólna liczba mikroorg. 340 jtk/1ml
II	indywidualne zaopatrzenie w wodę									
1	Elektrownia Siersza SA	148	4	4	1	1	0	0	pozytywna	
2	Alventa S.A.	34	2	2	1	1	0	0	pozytywna	
3	ZG Janina Libiąż	900	4	4	1	1	0	0	pozytywna	
4	Zakłady Mięsne Unimięs	260	4	4	1	1	3	4	pozytywna	1 - bakterie grupy coli wsk. 1 jtk/100ml; 1 - żelazo 277 µg/l; 4 - ogólna liczba mikroorg. 210 jtk/1ml, 2600jtk/1ml, 420jtk/1ml,260jtk/1ml,
5	BergerBau Chrzanów	1,8	2	2	1	1	0	0	pozytywna	
6	Studnia Babice	0,5	2	2	1	1	0	0	pozytywna	
7	Studnia BP Regulice	1	2	2	1	1	0	0	pozytywna	
8	KOKO Dulowa	226	4	4	1	1	1	1	pozytywna	1-mętność 1,4NTU
	OGÓŁEM		121	121	28	28	30	19		
III	studnie publiczne:									
1	Psary kapliczka	-	0	0	0	0	0	0	brak	
2	Mętków-las	-	0	0	0	0	0	0	brak	
OGÓŁEM			0	0	0	0	0	0		
RAZEM			121	121	28	28	30	19		

Tabela 2 – wykonanie badań wody przez podmioty zarządzające publicznymi i indywidualnymi ujęciami wody

Wykonanie kontroli wewnętrznej jakości wody przez przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne oraz zarządców urządzeń indywidualnych ujęć wody. Powiat chrzanowski 2024r.											
LP	Nazwa wodociągu	Przeds. wod.kan.	Grupa A plan	Grupa A wykonanie	Grupa A i B plan	Grupa A i B wykonanie	Inne badania	Kwestionowane	Ocena obiektu-jakości wody na 31.12.2024r.	Kwestionowane parametry	
I zbiorowe zaopatrzenie w wodę											
1	Chrzanów		33	33	4	4	38	3	pozytywna	2- mętność 3,13 NTU, 1,9NTU; 2 - barwa 16mgPt/l, 34mgPt/l; 1 - bakterie grupy coli 4 jtk/100 ml; 1 żelazo 713ug/l	
2	Trzebinia	Wodociągi Chrzanowskie Sp. z o.o.	22	22	2	2	6	0	pozytywna		
3	Bolęcín - Plaża	Wodociągi Chrzanowskie Sp. z o.o.	8	8	2	2	14	0	pozytywna		
4	Psary	Wodociągi Chrzanowskie Sp. z o.o.	6	6	1	1	0	0	pozytywna		
5	Płoki	Wodociągi Chrzanowskie Sp. z o.o.	5	5	1	1	0	0	pozytywna		
6	Lgota	Wodociągi Chrzanowskie Sp. z o.o.	4	4	1	1	1	0	pozytywna		
7	Czyżówka	Wodociągi Chrzanowskie Sp. z o.o.	2	2	1	1	17	3	pozytywna	3 - ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72h - 1x170jtk/1ml, 2x>300 jtk/1 ml	
8	Babice Potroście	Gospodarka Komunalna Sp. z o.o. w Babicach	8	8	2	2	4	0	pozytywna		
9	Zagórze Bukowica	Gospodarka Komunalna Sp. z o.o. w Babicach	3	3	1	1	1	0	pozytywna		
10	Kwaczała - Rozkochów	Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Alwerni; Gospodarka Komunalna w Babicach (fragment sieci)	6	6	1	1	3	1	pozytywna	1 - ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72h >300 jtk/1 ml	
11	Regulice	Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Alwerni	4	4	1	1	0	0	pozytywna		
12	Alwernia	Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Alwerni	4	4	1	1	0	0	pozytywna		
13	Brodla	Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Alwerni	4	4	1	1	4	1	pozytywna	1 - mętność 2,33 NTU; 1 - żelazo 249ug/l	
14	Grojec	Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Alwerni	4	4	1	1	5	0	pozytywna		
15	Poręba Żegoty	Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Alwerni	4	4	1	1	0	0	pozytywna		
16	Okleśna - Źródła	Spółka Wodna ds. Eksploatacji Wodociągów Oleśna-Źródła	4	4	1	1	6	1	pozytywna	1 - bakterie grupy coli 2 jtk/100 ml	
II indywidualne zaopatrzenie w wodę											
1	Elektrownia Siersza SA	Tauron Wytwarzanie SA; Wodociągi Chrzanowskie (fragment sieci)	6	6	1	1	0	0	pozytywna		
2	Alventa S.A.	Alventa S.A.	4	4	1	1	0	0	pozytywna		
3	ZG Janina	Południowy Koncern Węglowy S.A.	4	4	1	1	2	0	pozytywna		
4	Zakłady Mięsne Unimięś	Zakłady mięsne UNIMIĘŚ S.A.	5	4	1	1	23	1	pozytywna	1 - bakterie grupy coli 1jtk/100 ml; 2 - ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72h >300 jtk/1 ml	
5	Berger Bau	Berger Bau O/Chrzanów	2	2	1	1	0	0	pozytywna		
6	Studnia Babice	EMM Industry Babice Marcin Filipek	1	1	1	1	1	0	pozytywna		
7	Studnia BP Regulice	F.H.U.MK Borowsy Michał Borowski Krystyna Borowska Sp.j.	2	2	0	0	1	0	pozytywna		
8	KOKO Duloła	KOKO" Sp. Zo.o. Krzeszowice	4	4	1	1	3	0	pozytywna		
OGÓŁEM			147	146	29	29	129	10			

2. Miejsca rekreacji wodnej: kąpieliska / miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli

W 2024 roku w sezonie letnim na terenie powiatu funkcjonowały 2 kąpieliska - Balaton i Chechło- plaża, oba utworzone po podjęciu uchwały Rady Gminy Trzebinia i uzyskaniu pozytywnej opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chrzanowie. Pomimo pozytywnej opinii PPIS w Chrzanowie nadal nie utworzono kąpieliska Chechło z uwagi na niski poziom wody w rejonie tego kąpieliska, który powodował brak warunków do bezpiecznej kąpeli. Ostatecznie kąpielisko zostało zlikwidowane (oznakowane, pozostawiono naturalny charakter linii wodnej).

W ramach nadzoru pozytywnie zaopiniowano harmonogram badań wody zaplanowanych do wykonania w ramach kontroli wewnętrznej organizatora, które były realizowane na bieżąco.

W rejonie sprawozdawczym nie opiniowano i nie tworzone miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli.

Zgodnie z planem badań PPIS w Chrzanowie przeprowadził 2 planowane urzędowe kontrole jakości wody w czynnych kąpieliskach przed rozpoczęciem sezonu (Balaton i Chechło- plaża) oraz 1 badanie dodatkowe w związku z przesunięciem otwarcia kąpieliska Chechło – plaża z uwagi na stwierdzenie skażenia wody *Escherichia coli* w dodatkowym badaniu kontroli wewnętrznej wykonanym przed sezonem w związku z planowanym otwarciem kąpieliska – wsk. 1400jtk/100ml. Kolejne badanie urzędowe potwierdziło przydatność wody do kąpieli w kąpielisku Chechło – plaża, sezon kąpielowy został otwarty.

Jakość wody w kąpielisku Balaton niemal przez cały sezon kąpielowy 2024 spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli (Dz.U. z 2019 r. poz. 255), za wyjątkiem skażenia wody *Escherichia coli* – wsk. 18000jtk/100ml w badaniu próbki pobranej w ramach kontroli wewnętrznej w dniu 19 sierpnia 2024r. Kolejne badanie kontroli wewnętrznej potwierdziło ustąpienie zanieczyszczenia i poprawę jakości wody – zanieczyszczenie trwało 8 dni. Jakość wody w kąpielisku Chechło – plaża była zmienna - w czasie trwania sezonu kąpielowego trzykrotnie stwierdzano zanieczyszczenie wody *Escherichia coli* na podstawie badań wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej organizatora. W pobranych w trakcie sezonu 2-ch próbkach stwierdzono obecność *Escherichia coli* na poziomie wsk. 20000 jtk/100ml w próbce pobranej w dniu 19 sierpnia 2024r. oraz 6000 jtk/100ml w próbce pobranej dnia 27 sierpnia 2024 r. Łączny czas trwania zanieczyszczenia wody wyniósł 11 dni.

W efekcie stwierdzanych przekroczeń wsk. *Escherichia coli* PPIS w Chrzanowie wydał 2 decyzje stwierdzające brak przydatności wody do kąpieli w obu kąpieliskach oraz 2 decyzje wygaszające.

Po wykonaniu kolejnych badań wody (próbki potwierdzające ustąpienie krótkotrwałego zanieczyszczenia wody, próbki zastępujące) potwierdzono poprawę jakości wody w obu kąpieliskach, przy czym kolejne badania organizator wykonał bez zachowania terminów wynikających z ww. rozporządzenia.

Według opinii organizatora przyczyną zanieczyszczenia wody w kąpieliskach był długi okres utrzymywania się wysokich temperatur, susza. Ogółem, w odniesieniu do obu kąpielisk wydano 11 bieżących ocen jakości wody stwierdzających przydatność wody do kąpieli i 4 oceny o braku przydatności wody do kąpieli, w tym 2 decyzje. Ponadto, po zakończeniu sezonu wydano 2 oceny sezonowe dla obu kąpielisk, które przekazano organizatorowi oraz Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie. W 2024 roku dokonano kolejnej klasyfikacji jakości wody w kąpielisku Balaton oceniając, iż jakość wody jest dostateczna. Klasyfikacja kąpieliska Chechło - plaża nie została dokonana, z uwagi na brak kompletu badań z 4 kolejnych sezonów kąpielowych. Podczas 2 zaplanowanych kontroli bazy sanitarno-technicznej plaż i ośrodków rekreacyjnych zorganizowanych przy ww. miejscach rekreacji wodnej nie stwierdzono nieprawidłowości. Wyniki nadzoru urzędowego i kontroli wewnętrznych nad jakością wody w kąpieliskach ujęto w tabelach - poniżej

Podsumowanie:

- liczba miejsc wykorzystywanych okazjonalnie do kąpieli – 0 oraz liczba kąpielisk - 2
- liczba pobranych próbek wody (PIS, KW) – 3/13

- liczba przeprowadzonych kontroli sanitarnych ww. obiektach - 2
- liczba wydanych ocen o przydatności/braku przydatności wody do kąpieli – 11/4
- przekroczenia parametryczne:
 - kąpielisko Balaton - obecność bakterii Escherichia coli w ilości 18 000jtk/100ml
 - kąpielisko Chechło – plaża – obecność Escherichia coli – wsk. 1400jtk/100ml, Escherichia coli – wsk. 20 000jtk/100ml., Escherichia coli w ilości 6000jtk/100ml

Tabela 1 – Wykonanie badań przez PIS w Chrzanowie

Kąpieliska	Plan	Wykonanie	Inne badania	Kwestionowane	Ocena	Uwagi
1 Chechło	1	0	0	0		nieczynne, zamknięte
2 Balaton	1	1	0	0	pozytywna	ocena pozytywna na zakończenie sezonu, przy uwzględnieniu wyników ostatnich badań wody
3 Chechło - Plaża	1	1	1	0	pozytywna	dwukrotne badanie przed sezonem; ocena pozytywna na zakończenie sezonu, przy uwzględnieniu wyników ostatnich badań wody wykonanych tuż przed zakończeniem sezonu
OGÓŁEM	3	2	1	0		

Tabela 2 – Wykonanie badań przez organizatora

Kąpieliska	Plan	Wykonanie	Inne badania	Kwestionowane	Ocena / klasyfikacja	Przekroczenia parametryczne
1 Chechło	4	0	0	0	nieczynne w sezonie- zamknięte	
2 Balaton	4	4	2	1	woda przydatna do kąpieli / klasyfikacja-dostateczna	Escherichia coli w ilości 18 000jtk/100ml
3 Chechło Plaża	4	4	3	3	woda przydatna do kąpieli / brak klasyfikacji-	Escherichia coli – wsk. 1400jtk/100ml, Escherichia coli – wsk. 20 000jtk/100ml, Escherichia coli w ilości 6000jtk/100ml
OGÓŁEM	12	8	5	4		

3. Pływalnie:

W roku 2024 w ewidencji tej grupy obiektów ujęto 5 obiektów pływalni, w tym 3 obiekty pływalni krytych i 2 obiekty sezonowe, otwarte. W obiektach tych zaplanowano i wykonano 2 kontrole kompleksowe oraz wykonano 2 kontrole doraźne, w tym 1 na wniosek strony, przed planowanym otwarciem obiektu sezonowego (Basen letni w Libiążu) i 1- po przyjęciu zgłoszenia o obecności glonów na dnie basenu Krytej Pływalni w Chrzanowie. W wyniku kontroli planowanych i doraźnych nie stwierdzono nieprawidłowości. W związku z przeprowadzeniem kontroli na wniosek strony (zgłoszenie otwarcia basenu sezonowego) wydano 1 decyzję płaćniczą. W 2024r. wydano 5 zbiorczych ocen rocznych za rok 2023, w wyniku których odpowiadał wymaganiom – 1 obiekt (Aqua Planet w Trzebini), odpowiadały wymaganiom z nieprawidłowościami – 3 obiekty (Kryta Pływalnia w Chrzanowie, Park Wodny w Libiążu i Basen letni Kąty w Chrzanowie), nie odpowiadał wymaganiom – 1 obiekt (Basen letni w Libiążu) z uwagi na trwałość przekroczeń parametrycznych i brak skutecznych działań naprawczych. Oceny zbiorcze za rok 2024 wydane zostaną do 31 marca 2025r. – zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem MZ. W ramach kontroli urzędowych wykonano zaplanowane badania jakości wody we wszystkich pływalniach w zakresie

wynikającym z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 09 listopada 2015r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalni (Dz.U. z 2022 r. poz. 1230).

Wobec stwierdzonych przekroczeń parametrycznych wydano 2 decyzje merytoryczne, 7 decyzji wynikających z KPA (umarzających, wygaszających) oraz 5 decyzji płatniczych (dot. badań PPIS). Postępowania dotyczyły wszystkich nadzorowanych pływalni w związku z przekroczeniami parametrycznymi, których opis zawarto w tabelach 1 i 2.

- Basen letni LCK w Libiążu – 1 decyzja merytoryczna, 2 decyzje KPA, 1 decyzja płatnicza
- Kryta Pływalnia w Chrzanowie – 1 decyzja merytoryczna, 1 decyzja KPA, 1 decyzja płatnicza
- Park Wodny w Libiążu – 1 decyzja KPA, 1 decyzja płatnicza
- Kryta Pływalnia Aqua Planet w Trzebini – 2 decyzje KPA, 1 decyzja płatnicza
- Basen letni Chrzanów Kąty - 1 decyzja KPA, 1 decyzja płatnicza

Wyniki nadzoru urzędowego i kontroli wewnętrznych nad jakością wody ujęto w tabelach 1 i 2 – poniżej.

Podsumowanie:

- liczba pływalni w ewidencji – 5 z podziałem na pływalnie kryte, odkryte oraz mieszane – 3/2/0
- liczba obiektów niespełniających definicji pływalni (oraz liczba przeprowadzonych kontroli)-0
- liczba skontrolowanych pływalni oraz liczba obiektów ze stwierdzonymi uchybieniami – 3/0
- liczba pobranych próbek wody na pływalniach – 61 w ramach kontroli urzędowych oraz 689 w ramach kontroli wewnętrznych; liczba próbek, w których stwierdzono przekroczenia wraz ze wskazaniem liczby obiektów- 23 przekroczenia w wyniku kontroli urzędowych oraz 17 przekroczeń w wyniku kontroli wewnętrznych ; ogółem przekroczenia stwierdzono we wszystkich 5 obiektach,
- liczba wydanych ocen rocznych pływalni – 5 z podziałem na pływalnie odpowiadające – 4 obiekty i nieodpowiadające wymaganiom – 1 - Basen letni Libiąskiego Centrum Kultury w Libiążu wraz z wodnym placem zabaw z uwagi na występowanie przekroczeń parametrycznych jakości wody przez większą część sezonu kąpielowego 2023r. W pozostałych obiektach jakość wody oceniono pozytywnie z uchybieniami, uwzględniając obecność krótkoterminowych przekroczeń parametrycznych, w tym przekroczeń parametrów oznaczanych dobowo w wyniku kontroli wewnętrznych.
- liczba wydanych decyzji administracyjnych (nakazujących, płatniczych) wydanych w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami sanitarnohigienicznymi bądź technicznymi -0
- liczba decyzji administracyjnych wydanych w związku z niewłaściwą jakością wody - nakazujących/ płatniczych – 2/5.

Tabela 1 – Wykonanie badań przez PIS w Chrzanowie

Pływalnie		plan	wykonanie	Inne badania	Kwestionowane	Ocena	Kwestionowane parametry
KRYTE							
1	Chrzanów Kryta Pływalnia, ul. Mydlana 20	16	16	0	7	pozytywna na dzień 31.12.2024r.	5 - mętność 0,76 NTU, 0,55NTU, 0,53NTU, 0,82NTU, 0,58NTU; 1-ogólna liczba; 1 - ogólna liczba mikroorganizmów 35 jtk/1 ml; 6-chloroform 0,035mg/l, 0,05mg/l, 0,1mg/l, 0,085mg/l, 0,046mg/l, 0,068mg/l; 2 -chlor związany 0,78mg/l, 0,32mg/l
2	Trzebinia Aqua Planet Trzebinia, ul. Rafinerijna 10A	11	11	0	4	pozytywna na dzień 31.12.2024r.	1 - mętność 0,35 NTU; 1-ogólna liczba; 1 - ogólna liczba mikroorganizmów 280 jtk/1 ml; 4- azotany 26mg/l, 30mg/l, 29mg/l, 25mg/l
3	Park Wodny w Libiążu ul. Jana Pawła II 8	15	14	0	6	pozytywna na dzień 31.12.2024r.	5-chlor związany 0,63mg/l, 0,71mg/l, 0,63mg/l, 0,74mg/l, 0,3mg/l; 2 Legionella sp 10jtk/100ml, 12jtk/100ml
ODKRYTE							
4	Basen letni z brodzikiem do zabaw dziecięcych, Libiąż ul. Piłsudskiego 10	5	5	0	4	negatywna	4 - chloroform 0,054 mg/l, 0,110 mg/l, 0,117 mg/l, 0,058 mg/l; 2 - THM 0,110 mg/l, 0,117 mg/l; 3 - mętność 0,69 NTU; 0,95 NTU, 0,71NTU; 3 - chlor związany 0,6mg/l, 0,34mg/l, 0,69mg/l; 1 - REDOX 620mV
5	Basen letni Kąty, Chrzanów, ul. Leśna	15	15	0	2	pozytywna na dzień 31.12.2024r.	2-mętność 2,2NTU, 2,7NTU; 1-chlor związany od 0,27mg/l do 0,61mg/l; 1 - chloroform 0,061mg/l
OGÓŁEM		62	61	0	23		

Tabela 2 - Wykonanie badań przez zarządców pływalni

Baseny		plan	wykonanie	Inne badania	Kwestionowane	Ocena	Kwestionowane parametry
KRYTE							
1	Chrzanów Kryta Pływalnia, ul. Mydlana 20	232	225	6	0	pozytywna	brak
2	Trzebinia Aqua Planet Trzebinia, ul. Rafinerijna 10A	147	144	15	7	pozytywna	6-azotany:28,9mg/l;39,5mg/l;27,9mg/l38,8mg/l;33mg/l;29mg/l ; 1-gronkowce: 18jtk/100ml; 1- Legionella sp. : 300jtk/100ml,
3	Kryta Pływalnia w Libiążu, ul. Jana Pawła II 8	213	213	2	1	pozytywna	1-Escherichia coli - 12jtk/100ml
ODKRYTE							
4	Basen letni z brodzikiem do zabaw dziecięcych, Libiąż ul. Piłsudskiego 10	25	23	12	9	negatywna	9 -chloroform: 0,092mg/l;0,058mg/l;0,047mg/l;0,056mg/l;0,062mg/l0,061mg/l; 0,12mg/l;0,068mg/l;0,049mg/l; 1 THM 0,12mg/l
5	Basen Letni Chrzanów - Kąty, ul. Leśna	49	49	0	0	pozytywna	brak
OGÓŁEM		666	654	35	17		

4. Legionella:

Badania ciepłej wody użytkowej PPIS w Chrzanowie wykonywał w oparciu o plan poboru próbek wody na rok 2024. Niezależnie od kontroli urzędowych przyjmowano i oceniano sprawozdania z kontroli wewnętrznych ciepłej wody użytkowej zarządców obiektów ujętych w § 18 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r. poz. 2294) tj. zarządców podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, właścicieli lub zarządców budynków zamieszkania zbiorowego oraz budynków użyteczności publicznej, w których w trakcie ich użytkowania wytwarzany jest aerozol wodno-powietrzny. Ogółem:

- liczba obiektów, w których pobrano próbki urzędowe -19; liczba obiektów, w których pobrano próbki w ramach kontroli wewnętrznej – 45
- liczba pobranych próbek do badań urzędowych-69; liczba pobranych próbek do badań kontroli wewnętrznej - 104
- liczba obiektów, w których stwierdzono przekroczenia w wyniku kontroli urzędowych – 8, liczba obiektów, w których stwierdzono przekroczenia w wyniku kontroli wewnętrznych - 7
- liczba próbek, w których stwierdzono przekroczenia w wyniku kontroli urzędowych – 18, w tym
 - skażenie średnie stwierdzono w 3 obiektach, wysokie – w 2 obiektach, bardzo wysokie - w 3 obiektach

- ilość próbek ze średnim poziomem skażenia - 10, ilość próbek z wysokim poziomem skażenia - 3, ilość próbek z bardzo wysokim poziomem skażenia -5.
- liczba próbek, w których stwierdzono przekroczenia w wyniku kontroli wewnętrznych – 9, w tym
- skażenie średnie stwierdzono w 2 obiektach, wysokie – w 5 obiektach,
 - ilość próbek ze średnim poziomem skażenia - 3, ilość próbek z wysokim poziomem skażenia – 6,
- liczba wydanych decyzji administracyjnych (nakazujących) – 11

Tabela 1 - Wykonanie badań c.w.u. przez PIS w Chrzanowie

L.p.	Nazwa obiektu	Plan	Wykonanie	Skażenie	Ocena jakości wody	Uwagi	Ilość próbek kwestionowanych	Wartości przekroczeń
1	Zakład Opiekuńczo-Leczniczy dla Przewlekłe Chorych SSNMP Chrzanów ul. Śląska 62a	4	4	brak/znikome	pozytywna		0	
2	"Raj-Med" Niepubliczny Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Trzebini, ul. Sikorskiego 71	3	3	brak/znikome	pozytywna		0	
3	C.M. Dom Seniora w Alwerni, ul. Gęsikowskiego 16	3	3	brak/znikome	pozytywna		0	
4	Pensjonat Osób Starszych "Opieka" w Alwerni, ul. Korycińskiego 8	3	3	brak/znikome	pozytywna		0	
5	Powiatowy Dom Pomocy Społecznej w Plazie ul. Wiosny Ludów	5	5	b.wysokie	negatywna na dzień 31.12.2024r.	w trakcie postępowania administracyjnego	3	>8000;2400;330
6	Żłobek Miejski - Chrzanów, ul. Mieszka I 4a	3	3	b.wysokie	pozytywna na dzień 31.12.2024r.		1	>8000
7	Szpital Powiatowy w Chrzanowie, ul. Topolowa 16	12	12	wysokie	negatywna na dzień 31.12.2024r.	w trakcie postępowania administracyjnego	5	1200;800;511;410;260
8	Dom Opieki EDEN Dułowa, ul. Krakowska 114	3	3	średnie	negatywna na dzień 31.12.2024r.	w trakcie postępowania administracyjnego	1	110
9	Siłownia "Zbyszek" LKS, Trzebinia, ul. Grunwaldzka 1	3	3	brak/znikome	pozytywna		0	
10	Pokoje Gościnne „Na Rozdrożu” FHU Kania w Libiążu, ul. Krakowska 86	3	3	brak/znikome	pozytywna		0	
11	Graviton, Trzebinia, ul. Dworcowa 2	3	3	brak/znikome	pozytywna		0	
12	Hala Sportowa, Libiąż, ul. Górnicza 3	3	3	średnie	pozytywna na dzień 31.12.2024r.		2	700;190
13	Cztery Pory Roku, Alwernia, ul. Mickiewicza 1e	3	3	średnie	pozytywna na dzień 31.12.2024r.		1	800
14	Siłownia "Gym Time" w Libiążu, ul. Oświęcimska 50	3	3	brak/znikome	pozytywna		0	
15	Stadion Sportowy Chrzanów Kąty, ul. Leśna	3	3	brak/znikome	pozytywna		0	
16	NATA Sebastian Urbański, Libiąż, ul. 1 Maja 13 B	3	3	brak/znikome	pozytywna		0	
17	Pokoje Gościnne B&B M. Mikunda, Chrzanów, ul. Śląska 87a	3	3	brak/znikome	pozytywna		0	
18	Rezydencja „Pod Zegarem” Trzebinia ul. Kościuszki 59	3	3	b.wysokie	negatywna na dzień 31.12.2024r.	w trakcie postępowania administracyjnego	3	>8000;>8000;>8000
19	Motel Lech, Młoszowa, ul. Krakowska 130	3	3	wysokie	pozytywna na dzień 31.12.2024r.		2	3000;150
OGÓŁEM		69	69	8			18	

Tabela 1 - Wykonanie badań c.w.u. przez zarządców obiektów – na następnej stronie

Lp	Nazwa obiektu	Ilość pobranych próbek	Miesiąc poboru próbek	Dzień poboru próbek	Ocena skażenia w wyniku badania	Uwagi	Próbki kwest.	Wielkość przekroczeń
1	NATA Sebastian Urbański, Libiąż, ul. 1 Maja 13 B	1	1	19	brak/znikome			
2	Hala Sportowa w Chrzanowie, ul. Kusocińskiego	4	1	15	brak/znikome			
3	Graviton, Trzebinia, ul. Dworcowa 2	3	6	9	brak/znikome			
4	Miejskie Centrum Sportu - Kryta Pływalnia w Chrzanowie, ul. Mydlana 20	2	1	10	brak/znikome			
5	Powiatowy Ośrodek Wsparcia Dziecka i Rodziny w Chrzanowie	4	3	11	brak/znikome			
6	Dom Seniora Kalinowy Dwór w Alwerni, ul. Gęsikowskiego 4	2	3	7	brak/znikome			
7	Pokoje Gościnne B&B M. Mikunda, Chrzanów, ul. Śląska 87a	3	3	19	brak/znikome			
8	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2 w Libiążu, ul. Szkolna 1	4	5	4	wysokie	prowadzone postępowanie administracyjne-zakończzone	1	1800
9	Zespół Szkół w Żarkach, ul. Astronautów 3	2	5	13	wysokie	prowadzone postępowanie administracyjne-zakończzone	2	9200;2000
10	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2 w Libiążu, ul. Szkolna 1	1	5	27	brak/znikome			
11	Szkoła Podstawowa Nr 8 z Oddziałami Integracyjnymi w Chrzanowie, ul. Pogorska 8c	2	10	16	brak/znikome			
12	Szkoła Podstawowa w Balinie, ul. Jaworznicka 139	3	10	2	brak/znikome			
13	Szkoła Podstawowa Nr 6 w Chrzanowie, ul. Dworska 5	4	2	20	brak/znikome			
14	Szkoła Podstawowa w Regulicach, al. Jana Pawła II 10	2	12	1	brak/znikome			
15	Nocelegi - Swojskie Jadło w Trzebini, ul. Długa 125	3	6	5	brak/znikome			
16	Szkoła Podstawowa w Luszwicach, ul. Stanisława Przybyszewskiego 6	3	10	16	brak/znikome			
17	Przedszkole Samorządowe im. Św. Franciszka w Balinie, ul. Komisji Edukacji Narodowej 7	3	10	2	brak/znikome			
18	RELAX Usługi Hotelarskie w Regulicach, ul. Chrzanowska 23	3	6	21	brak/znikome			
19	Żłobek Miejski - Chrzanów, ul. Mieszka I 4a	3	6	27	brak/znikome			
20	Motel Lech, Młoszowa, ul. Krakowska 130	2	7	19	brak/znikome			
21	NATA Sebastian Urbański, Libiąż, ul. 1 Maja 13B	3	7	15	brak/znikome			
22	Stadion Sportowy Chrzanów Kąty, ul. Leśna	1	8	7	brak/znikome			
23	Ludowy Klub Sportowy "Promyk", Bołecin, ul. Sportowa	3	8	16	brak/znikome			
24	Cztery Pory Roku, Alwernia, ul. Mickiewicza 1e	1	7	17	brak/znikome			
25	Żłobek Miejski - Chrzanów, ul. Mieszka I 4a	3	9	9	brak/znikome			
26	Szpital Powiatowy w Chrzanowie, ul. Topolowa 16	5	9	16	wysokie	prowadzone postępowanie administracyjne-zakończzone	1	2700
27	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2 w Libiążu, ul. Szkolna 1	1	9	16	brak/znikome			
28	Siłownia "Zbyszek" LKS, Trzebinia, ul. Grunwaldzka 1	1	10	3	brak/znikome			
29	Hotel robotniczy - Chrzanów, ul. Transportowców 11	1	8	6	brak/znikome			
30	Szpital Powiatowy w Chrzanowie, ul. Topolowa 16	1	10	11	brak/znikome			
31	Boisko pełnowymiarowe ze sztuczną nawierzchnią MZN Trzebinia, ul. Ochronkowa 24A	4	10	1	brak/znikome			
32	Hala Sportowa, Libiąż, ul. Górnicza 3	3	10	11	brak/znikome			
33	Zespół Szkół Techniczno-Usługowych w Trzebini, ul. Gwarków 3	3	9	23	średnie	prowadzone postępowanie administracyjne-zakończzone	1	400
34	Przedszkole Samorządowe "Dziecięca Akademia" w Regulicach, Kijowska 2	1	9	30	wysokie	wyłączenie punktu, niezwołane badanie kontrolne bez przekroczeń - nie prowadzono postępowania administracyjnego	1	1600
35	Zespół Szkół Techniczno-Usługowych w Trzebini, ul. Gwarków 3	3	10	28	brak/znikome			
36	Przedszkole Samorządowe "Dziecięca Akademia" w Regulicach, ul. Kijowska 2	1	10	23	brak/znikome			
37	Zespół Szkół w Żarkach, ul. Astronautów 3	2	10	22	średnie	prowadzone postępowanie administracyjne-zakończzone	1	410
38	Studio Treningu Personalnego Zdrowobosportowo w Trzebini, ul. Mały Rynek	1	3	28	brak/znikome			
39	UKS Pogrzanka Pogorzyce, Pogorzyce, ul. Pogodna 8	1	10	22	brak/znikome			
40	Pokoje noclegowe TRESKO Sp. j. w Trzebini, ul. 1 Maja 59	2	2	8	brak/znikome			
41	Powiatowy Dom Pomocy Społecznej w Plazie ul. Wiosny Ludów	3	11	26	wysokie	prowadzone postępowanie administracyjne- w toku	2	500;1600
42	Zakład Karny w Trzebini, ul. Słowackiego 70	1	6	25	brak/znikome			
43	Zakład Karny w Trzebini, ul. Słowackiego 70	1	7	19	brak/znikome			
44	Motel Lech, Młoszowa, ul. Krakowska 130	1	12	6	brak/znikome			
45	Centrum Medyczne Dom Seniora, Alwernia, ul. Gęsikowskiego 16	3	11	28	brak/znikome			
OGÓŁEM		104			7		9	

5. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej objętych nadzorem

Ustępy publiczne i ogólnodostępne

W 2024r. ewidencjonowano ogółem 12 ustępów, w tym 6 ogólnodostępnych, zlokalizowanych w obiektach użyteczności publicznej i 6 o charakterze publicznym, utrzymywanych w ramach zadań własnych gmin.

W ramach zaplanowanych kontroli skontrolowano 2 ustępy publiczne i 2 ogólnodostępne, w których przeprowadzono ogółem 6 kontroli, w tym 2 sprawdzające (1 dotyczyła postępowania wszczętego w 2023r.). Nieprawidłowość - nieszczelny odpływ wody z umywalki powodujący zalewanie odłogi stwierdzono w ustępie publicznym (szalet publiczny w Parku Miejskim w Chrzanowie). W związku z nieprawidłowością wydano 1 decyzję płatniczą i 1 umarzającą postępowanie, po tym jak zarządca potwierdził niezwłoczne usunięcie nieprawidłowości i przeprowadzono kontrolę sprawdzającą.

Placówki pomocy społecznej zapewniające całodobową opiekę. Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej. Noclegownia dla Bezdomnych Mężczyzn.

W tej grupie obiektów w roku 2024 ujmowano 5 placówek zapewniających całodobową opiekę, 1 dom pomocy społecznej prowadzony przez Powiat Chrzanowski, 1 noclegownię dla bezdomnych mężczyzn, a także 3 obiekty dziennego pobytu oraz pomocy psychologiczno-prawnej, oferujące opiekę doraźną dla osób ze środowisk ubogich i patologicznych.

W ww. obiektach zaplanowano i wykonano łącznie 7 kontroli kompleksowych, bez stwierdzenia nieprawidłowości. Poza ww. działalnością kontrolną warunków higieniczno – zdrowotnych w placówkach pomocy społecznej i zakładach opiekuńczo-leczniczych będących obiektami zamieszkania zbiorowego prowadzony jest nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej w zakresie badań Legionella sp. W roku 2024 w tym zakresie skontrolowano ogółem 6 obiektów, z czego w 2 stwierdzono punktowe skażenie wody Legionella sp. na poziomach: bardzo wysokim i średnim. W związku z powyższym wydano 2 decyzje administracyjne i 2 decyzje płatnicze. W wyniku kontroli wewnętrznych 4 placówki przeprowadziły badania cwu, w tym w 1 obiekcie, objętym postępowaniem administracyjnym, potwierdzono skażenie wody na poziomie punktowym wysokim. Na dzień 31 grudnia 2024r. postępowania w 2 obiektach nie zostały zakończone.

W związku z prowadzonymi postępowaniami nałożono 1 tytuł wykonawczy i 1 grzywnę w wysokości 300zł.

Wyniki nadzoru urzędowego i kontroli wewnętrznych nad jakością ciepłej wody użytkowej ujęto w pkt. 4 niniejszego opracowania.

Baza noclegowa

Pod nadzorem sanitarnym w roku 2024 znajdowały się 3 obiekty skategoryzowane: 2 hotele*** w Chrzanowie oraz Trzebini oraz 1 motel* w Młoszowej. W tej grupie zaplanowano i przeprowadzono 1 kontrolę, w wyniku której stwierdzono nieprawidłowość – brak funkcjonowania wentylacji mechanicznej w łazience o obniżonej wysokości, bez okna. W tym zakresie wydano 1 decyzję

merytoryczną, 1 KPA oraz 1 decyzję płatniczą. Nieprawidłowość została usunięta, Ponadto, po aktualizacji danych w urzędach miast i gmin rejestrujących działalność innych obiektów noclegowych bez kategorii, w ewidencji ujęto 34 obiekty, w tym agroturystyczne.

W tej grupie obiektów zaplanowano wykonanie 10 kontroli kompleksowych, a po weryfikacji planu kontroli - 12 kontroli kompleksowych. Ogółem w tych obiektach wykonano 13 kontroli, w tym 1 sprawdzającą (dot. postępowania związanego ze skażeniem wody *Legionella* sp.). W wyniku kontroli nieprawidłowość stwierdzono w 1 obiekcie, włączonym do nadzoru w 2024 r., w którym stwierdzono brak wydzielonego miejsca/pomieszczenia na bieliznę brudną. W związku z tym wydano 1 decyzję merytoryczną i 1 płatniczą.

W roku 2024 przeprowadzono urzędowe badania ciepłej wody użytkowej w 6 obiektach noclegowych, z czego w 3 stwierdzono skażenie ciepłej wody użytkowej. W związku z tym wydano 3 decyzje administracyjne nakazujące poprawę jakości wody, 3 decyzje płatnicze oraz 2 wynikające z KPA (wygaszające). Ponadto, zarządcy 10 obiektów noclegowych wykonali badania c.w.u., w których nie stwierdzono nieprawidłowej jakości wody.

Na dzień 31 grudnia 2024r. potwierdzono poprawę jakości wody w 2 obiektach noclegowych, za wyjątkiem 1 -Rezydencji Pod Zegarem w Trzebini.

W związku z prowadzonymi postępowaniami wydano 2 tytuły wykonawcze oraz 3 postanowienia o nałożeniu grzywny, o łącznej wysokości 1200 zł.

Wyniki nadzoru urzędowego i kontroli wewnętrznych nad jakością ciepłej wody użytkowej ujęto w pkt. 4 niniejszego opracowania.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej oraz wykonujące więcej niż 1 usługę

W 2024r nadzorem objęto ogółem 329 obiektów, w tym 131 zakładów fryzjerskich, 141 gabinetów kosmetycznych, 25 zakładów wykonujących więcej niż 1 usługę, 11 gabinetów tatuażu, 18 gabinetów odnowy biologicznej i 3 solaria funkcjonujące samodzielnie.

W odniesieniu do tych obiektów zaplanowano 190 kontroli, a po weryfikacji planu kontroli – 188 kontroli. Wykonano ogółem 214 kontroli, w tym kontrole sprawdzające, tematyczne i interwencyjne. W tej grupie obiektów, jak co roku, obserwowano znaczną zmienność prowadzonych działalności w zakresie tworzenia i likwidacji obiektów, zmian podmiotów prowadzących oraz zakresów prowadzonych działalności w poszczególnych pomieszczeniach.

W ramach prowadzonego nadzoru skontrolowano 190 obiektów, wobec których stosowano postępowanie administracyjne, mandatowe i wyjaśniające, w ramach których wydano: 16 decyzji merytorycznych, 5 decyzji wynikających z Kpa oraz 40 decyzji płatniczych. Za występowanie bieżących nieprawidłowości nałożono 36 mandatów karnych na łączną kwotę 5100 zł.

Podmioty prowadzące obiekty, w których wykonywane są zabiegi naruszające ciągłość tkanki przedkładali PPIS w Chrzanowie do zaopiniowania procedury postępowania w zakresie zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym. Ogółem wydano 32 opinie i nałożono 31 decyzji płatniczych za powyższe.

Opis stwierdzonych nieprawidłowości i wydanych zaleceń pokontrolnych w poszczególnych grupach:

- zakłady fryzjerskie - 11 obiektów z nieprawidłowościami: przeterminowane produkty kosmetyczne- 9 przypadków, przeterminowane preparaty biobójcze – 3, niewłaściwy stan sanitarny- 2, brak ciepłej wody w umywalkach- 2, uszkodzona powierzchnia fotela fryzjerskiego – 1,
- gabinety kosmetyczne - 21 obiektów z nieprawidłowościami: przeterminowane produkty kosmetyczne- 11 przypadków, brak lub nieprzestrzeganie procedury – 5, brak kontroli fizycznej, chemicznej, biologicznej pakietów z narzędziami poddawanych sterylizacji - 5, brak właściwej organizacji stanowiska sterylizacji – 4, brak zachowania sterylności pakietów (znakowania) – 5, przeterminowane produkty biobójcze – 2, uszkodzona powłoka fotela (brak zmywalności) – 1, brak umywalki do mycia rąk przy stanowiskach kosmetycznych – 1, brak zlewu w pomieszczeniu socjalnym przy zatrudnianiu pracowników – 1, brak kurtyny powietrznej (warunek opinii sanitarnej) – 1, brak prawidłowo prowadzonej dokumentacji sterylizacji narzędzi – 1, brak segregacji odzieży – 1,
- zakłady, w których świadczona jest więcej niż 1 usługa – 6 obiektów z nieprawidłowościami: przeterminowane produkty kosmetyczne- 4 przypadki, przeterminowane preparaty biobójcze – 2, brak właściwej organizacji i zachowania stref czystych i brudnych na stanowisku sterylizacji gabinetowej – 2, brak kontroli procesów sterylizacji – 1, brak procedury higienicznej – 1, brak punktu wodnego do mycia rąk na stanowisku kosmetycznym - 1
- gabinet tatuażu - 1 obiekt z nieprawidłowościami: brak umowy w zakresie odbioru odpadów komunalnych - 1
- gabinety odnowy biologicznej - 1 obiekt z nieprawidłowościami: ubytki powłok zmywalnych na urządzeniach do ćwiczeń fizycznych, zanieczyszczone sprzęty do ćwiczeń, 1 decyzja dot. kontroli – oceny z roku 2023). W 3 obiektach odnowy biologicznej przeprowadzono urzędowe badania c.w.u. w 9 próbkach, w których nie stwierdzono nieprawidłowości.

Dworce, transport publiczny

Pod nadzorem pozostawały 2 obiekty stacjonarne związane z obsługą podróżnych, w których nie zaplanowano kontroli.

W związku ze zgłoszeniem zarządcy obiektu kolejowego zamknięcia toalety stacjonarnej, w związku z kolejną dewastacją, i zapewnieniem dla podróżnych toalety kontenerowej przeprowadzono kontrolę doraźną nie stwierdzając nieprawidłowości.

W ewidencji podmiotów obsługujących transport publiczny, po weryfikacji w organach rejestrowych danych dot. przewoźników, ujęto 17 podmiotów. W tej grupie zaplanowano 4 kontrole, z których wykonano 3 (1 z wytypowanych podmiotów nie świadczył usług na terenie powiatu chrzanowskiego), nie stwierdzono nieprawidłowości.

Pralnie

W roku sprawozdawczym ewidencjonowano ogółem 4 obiekty pralni, w tym 2 świadczące usługi na szpitali (1 pralnia piorąca bieliznę szpitalną i hotelową oraz punkt dystrybucji bielizny), 1 obiekt piorący wyłącznie bieliznę hotelową i z zakładów pracy oraz 1 pralnię publiczną. W obiektach tych zaplanowano i wykonano

3 kontrole kompleksowe, nie stwierdzając nieprawidłowości. Ponadto na wnioski podmiotu przeprowadzono 2 kontrole doraźne pojazdów służących do przewozu bielizny szpitalnej, wydano 2 opinie sanitarne oraz nałożono 2 decyzje płatnicze.

Obiekty sportowe

W grupie obiektów sportowych ewidencjonowano 25 obiektów, w których zaplanowano i wykonano 3 kontrole planowane, nie stwierdzając nieprawidłowości. Ponadto wykonano 2 kontrole sprawdzające w stosunku do postępowań prowadzonych w 2023r., potwierdzono wykonanie nakazów.

W roku 2024 przeprowadzono urzędowe badania ciepłej wody użytkowej w 2 obiektach sportowych. Przekroczenie parametryczne w zakresie Legionella sp. stwierdzono w 1 obiekcie – Hala Sportowa w Libiążu, w związku z którym wydano 1 decyzję merytoryczną, 1 decyzję płatniczą oraz 1 decyzję wygaszającą.

Ponadto, zarządcy 6 obiektów sportowych przeprowadzili badania c.w.u., w których nie stwierdzono przekroczeń.

Wyniki nadzoru urzędowego i kontroli wewnętrznych nad jakością ciepłej wody użytkowej ujęto w pkt. 4 niniejszego opracowania.

Cmentarze, zakłady pogrzebowe, ekshumacje

W roku 2024 ewidencjonowano 28 cmentarzy komunalnych i parafialnych, z których 6 wytypowano do kontroli. Ogółem w tej grupie obiektów przeprowadzono 6 kontroli planowanych oraz 1 interwencyjną, związaną z sygnałem obywatelskim dot. uszkodzenia grobu i odsłonięcia zwłok na cmentarzu parafialnym. Przeprowadzona kontrola nie potwierdziła nieprawidłowości, grób został naprawiony.

Nieprawidłowości stwierdzono w 1 obiekcie – cmentarz komunalny w Myślachowicach, w zakresie braku bieżącej ciepłej wody w WC i uszkodzenia podajnika na mydło. Zarządca niezwłocznie przedłożył dokumentację fotograficzną potwierdzającą usunięcie nieprawidłowości. W związku z powyższym wydano 1 decyzję płatniczą i 1 KPA umarzającą postępowanie.

Realizując kompetencje wynikające z ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych na wniosek Starosty Chrzanowskiego wydano 28 opinii - postanowień dotyczących uzgodnienia warunków sanitarnych sprowadzenia na teren RP zwłok lub szczątków ludzkich z zagranicy. Ponadto w roku 2024 wydano ogółem 23 decyzje, w tym 1 zezwalającą na wywóz zwłok osoby zmarłej poza granice RP, pozostałe – w zakresie zgód na przeprowadzenie ekshumacji zwłok lub szczątków ludzkich.

W związku z wydanymi zgodami przeprowadzono 26 kontroli doraźnych w zakresie warunków sanitarnych przeprowadzenia ekshumacji zwłok/szczątków osób zmarłych i warunków sanitarno-technicznych ich przewozu. W tym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości. W ewidencji zakładów pogrzebowych wykonujących działalność w zakresie sprzedaży akcesoriów pogrzebowych, organizacji pogrzebów i czasowego przechowywania zwłok w urządzeniach chłodniczych ujęto 12 obiektów, w których zaplanowano 2 kontrole kompleksowe, a po weryfikacji planu kontroli na rok 2024 – 4 kontrole kompleksowe. W tym zakresie również nie stwierdzono nieprawidłowości.

Obiekty leczenia zamkniętego (szpitale)

Kontrole sanitarne w obiektach szpitalnych (4 placówki) realizuje w pełnym zakresie Sekcja Nadzoru Epidemiologii, w tym w zakresie gospodarowania odpadami medycznymi.

W 2 obiektach szpitalnych zasilanych w ciepłą wodę użytkową z jednego systemu Szpitala Powiatowego w Chrzanowie przeprowadzono badanie ciepłej wody użytkowej w 12 punktach. Nie zaplanowano badań w 2 obiektach nowych (w tym 1 po zmianie lokalizacji i przeniesieniu z pomieszczeń dzierżawionych na terenie szpitala).

W instalacji wewnętrznej Szpitala Powiatowego w Chrzanowie stwierdzono przekroczenia parametryczne *Legionella* sp. w 5 próbkach, w tym w 4 na poziomie średnim, 1 na poziomie wysokim. W ramach prowadzonego postępowania wydano 1 decyzję administracyjną i 1 decyzję płatniczą oraz 1 wygaszającą (dot. jakości wody).

W ramach prowadzonego postępowania podmiot przeprowadził 2 badania wody w 6 próbkach, w tym w 1 próbce potwierdzono wysoki poziom skażenia wody (upomnienie).

Postępowanie kontynuowano w styczniu 2025r.

Wyniki nadzoru urzędowego i kontroli wewnętrznych nad jakością ciepłej wody użytkowej ujęto w pkt. 4 niniejszego opracowania.

Targowiska

W roku 2024 w tej grupie 5 obiektów zaplanowano i wykonano 1 kontrolę kompleksową, w wyniku której nie stwierdzono nieprawidłowości – targowisko prowadzone przez podmiot gospodarczy przy ul. Szpitalnej w Chrzanowie.

Urządzenia wodociągowe- obiekty

W roku 2024 prowadzono stały nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi poprzez wykonywanie kontroli urzędowych oraz sprawowanie nadzoru nad wykonywaniem przez zarządców urządzeń wodociągowych obowiązków w zakresie prowadzenia kontroli wewnętrznych, zgodnie z zatwierdzonymi rocznymi harmonogramami badań.

W roku 2024 w tej grupie obiektów zaplanowano i wykonano 6 kontroli kompleksowych warunków sanitarno – technicznych obiektów i urządzeń wodociągów publicznych i 2 kontrole w stosunku do obiektów indywidualnego zaopatrzenia wody. W wyniku tych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Ponadto przeprowadzono 4 kontrole sprawdzające, w tym: 2 dot. ujęcia ZG Janina w Libiążu (postępowanie z 2023 r.) oraz 2 kontrole dot. ujęcia ZM Unimięś – sprawdzenie wynikające z 2 decyzji (1 związana z jakością wody - oznakowanie punktu czerpalnego, dezynfekcja wody, 1 dot. wentylacji hydroforni, będącej pomieszczeniem magazynowania i przechowywania podchlorynu sodu – postępowanie z 2023 r.). W ramach tych kontroli wydano 1 decyzję płatniczą dot. ujęcia ZG Janina w Libiążu (niewykonanie nakazu decyzji dot. oczyszczenia pomieszczeń i urządzeń uzdatniających wodę) oraz 1 decyzję zmieniającą termin wykonania obowiązku (dot. ujęcia ZM Unimięś).

W roku sprawozdawczym wydano na kolejny rok decyzję zatwierdzającą system jakości badań wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w Laboratorium Badań Wody Wodociągów Chrzanowskich oraz 1 decyzję płatniczą, a także 1 decyzję KPA – odmowa przedłużenia decyzji w zakresie dotyczącym terminu badań biegłości.

W ramach prowadzonych działań rozpatrzono 8 zgłoszeń dot. budowy/rozbudowy/przebudowy sieci dystrybucji wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wraz z weryfikacją ewentualnych zmian w zakresach badań wody z uwagi na uwalnianie do wody substancje - nie wskazano na konieczność monitorowania dodatkowych parametrów. Weryfikacje dotyczyły wodociągów: Chrzanów- 4 stanowiska, Trzebini – 2, Płoki-1, Okleśna – Źródła- 1.

Obiekty kulturalno-widowiskowe

W roku 2024 w tej grupie obiektów ujmowano 32 domy kultury i świetlice środowiskowe. oraz 3 muzea. Do kontroli wytypowano 12 obiektów, z których skontrolowano 11 (1 obiekt w trakcie modernizacji). Ponadto przeprowadzono 2 kontrole doraźne, w tym 1 interwencyjną (sygnał obywatelski dotyczył organizacji imprez bez zachowania odpowiednich wymagań) oraz 1 kontrolę sprawdzającą. Nieprawidłowość stwierdzono w 1 obiekcie w zakresie braku wentylacji wywiewnej w pomieszczeniu toalety bez okien. W tym zakresie wydano 1 decyzję merytoryczną i 1 płatniczą. Nieprawidłowość usunięto.

Pozostałe obiekty użyteczności publicznej

Pozostałe obiekty objęte nadzorem stanowią:

a) 14 stacji paliw z bazą obsługi podróżnych, w których zaplanowano i wykonano 3 kontrole planowane nie stwierdzając nieprawidłowości.

Podczas kontroli uwzględniano zagadnienia wynikające z ustawy Prawo energetyczne. Żaden z kontrolowanych podmiotów nie był podmiotem przywożącymi paliwa w rozumieniu ww. ustawy, wszystkie posiadały aktualne koncesje zezwalającą na obrót paliwami dostępnymi w ofercie, jak również posiadały wymagane zgłoszenia infrastruktury stacji paliw do URE.

b) 1 Miejska Bibliotek Publiczna– 1 kontrola kompleksowa bez stwierdzenia nieprawidłowości

c) teren rekreacyjny - park miejski, brak kontroli

d) obiekty rekreacyjno- kulturalne - 3 muzea, ośrodek rekreacyjny do organizacji imprez zamkniętych – w ramach 2 kontroli planowanych skontrolowano 2 muzea bez stwierdzenia nieprawidłowości

d) 1 Zakład Karny w Trzebini – w obiekcie przeprowadzono 1 kontrolę kompleksową, w ramach której stwierdzono nieprawidłowość - zniszczone i zanieczyszczone ściany i podłogi w pomieszczeniu palarni. W tym zakresie wydano 1 decyzję płatniczą oraz decyzję merytoryczną (w 2025r.)

e) 1 Komenda Powiatowa Policji w Chrzanowie – brak kontroli,

f) inne obiekty – placówki szkolno – wychowawcze, w których w ramach higieny komunalnej przeprowadzono wyłącznie badania ciepłej wody użytkowej – szczegółowy opis obiektów objętych nadzorem i przekroczeń zawarty w pkt. 4.

Obiekty użyteczności publicznej - podsumowanie:

Liczba obiektów w ewidencji – 568; wg poszczególnych kategorii – w ujęciu tabelarycznym – poniżej.

Tabela 1. Wykaz grup obiektów nadzorowanych przez Sekcję Nadzoru Higieny Komunalnej z wynikami kontroli, dla których SNHK jest komórką wiodącą – 2024 rok																
Lp.	Obiekty/ działania		Ilość obiektów		Ilość kontroli zaplanowanych	Ilość kontroli		Mandaty		Decyzje merytoryczne	Decyzje płatnicze	Decyzje zmieniające, umorzenia, wygaśnięcia (KPA)	Opinie	Postanowienia	Tytuły wykonawcze	UWAGI
			Ogółem	Skontrolowanych		Planowanych wykonanych (w tym po modyfikacji planu)	Ogółem wykonanych	Ilość	Kwota							
1.	Ustępy publiczne		6	2	2	2	4	0	0 zł	0	1	2	0	0	0	2 kontrole sprawdzające;2 decyzje umarzające
2	Ustępy ogólnodostępne		6	2	2	2	2	0	0 zł	0	0	0	0	0	0	
3	Baseny kryte		3	1	1	1	2	0	0 zł	0	0	0	0	0	0	1 kontrola interwencyjna
4	Baseny odkryte		2	2	1	1	2	0	0 zł	0	1	0	0	0	0	1 kontrola na wniosek
5	Domy pomocy społecznej, inne jednostki pomocy społecznej		9	6	6	6	6	0	0 zł	0	0	0	0	0	0	
6	Noclegownie		1	1	1	1	1	0	0 zł	0	0	0	0	0	0	
7	Baza noclegowa skategoryzowana		3	1	1	1	2	0	0 zł	1	1	1	0	0	0	1 kontrola sprawdzająca;1 decyzja wygaszająca
8	Baza noclegowa nie skategoryzowana		34	13	10	12	13	0	0 zł	1	1	0	0	0	0	1 kontrola sprawdzająca
9	Kąpieliska / Miejsca wyznaczone do kąpeli-baza sanitarno-techniczna		2	2	2	2	2	0	0 zł	0	0	0	0	0	0	
10	Zakłady fryzjerskie		131	47	52	47	53	11	1 100 zł	3	13	3	0	0	0	2 kontrole interwencyjne, 4 sprawdzające;3 decyzje umarzające
11	Zakłady kosmetyczne		141	111	109	110	124	18	3 000 zł	9	18	2	0	0	0	14 kontrolei sprawdzających
12	Zakłady powyżej 1 usługi (>1)		25	17	18	18	20	6	900 zł	2	6	0	0	0	0	2 kontrole sprawdzające
13	Studia tatuażu		11	6	3	4	6	0	0 zł	0	1	0	0	0	0	2 kontrole doraźne-nowe obiekty
14	Solaria		3	1	1	1	1	0	0 zł	0	0	0	0	0	0	
15	Zakłady odnowy biologicznej		18	8	7	8	10	1	100 zł	2	2	0	0	0	0	2 kontrole sprawdzające;1 decyzja dot. postępowania wszczętego w 2023r.
	SUMA (poz. 10. - poz. 15.):		329	190	190	188	214	36	5 100 zł	16	40	5	0	0	0	
16	Firmy transportu publicznego		17	3	4	3	3	0	0 zł	0	0	0	0	0	0	WERYFIKACJA podmiotów- 7 z poprzedniego rejestru;10 nowych; obiekt zaplanowany zlikwidowan
17	Targowiska		5	1	1	1	1	0	0 zł	0	0	0	0	0	0	
18	Cmentarze		28	6	6	6	7	0	0 zł	0	1	1	0	0	0	1 kontrola sprawdzająca;1 decyzja umarzająca
19	Obiekty kulturalno-widowiskowe		32	11	12	11	13	0	0 zł	1	1	0	0	0	0	1 kontrola interwencyjna, 1 sprawdzająca
20	Obiekty sportowe		25	3	3	3	5	0	0 zł	0	0	2	0	0	0	2 kontrole sprawdzające (postępowania z roku 2023)
21	Tereny i obiekty rekreacyjne		5	2	2	2	2	0	0 zł	0	0	0	0	0	0	
22	Biblioteka		1	1	1	1	1	0	0 zł	0	0	0	0	0	0	
23	Stacje paliw		14	3	3	3	3	0	0 zł	0	0	0	0	0	0	
24	Pralnie, pralnie szpitalne, punkt dystrybucji bielizny szpitalnej		4	3	3	3	3	0	0 zł	0	0	0	0	0	0	2 pralnie szpitalne, 2 publiczne
25	Zakłady pogrzebowe		12	4	2	4	4	0	0 zł	0	0	0	0	0	0	
26	Komenda Powiatowa Policji		1	0	0	0	0	0	0 zł	0	0	0	0	0	0	0
27	Dworce		2	1	0	0	1	0	0 zł	0	0	0	0	0	0	1 kontrola doraźna -wniosek stron
28	Zakład Karny		1	1	1	1	1	0	0 zł	0	1	1	0	0	0	stwierdzono nieprawidłowość- decyzja wydana w 2025r.
29	Obiekty związane z zaopatrzeniem w wodę do spożycia (stan sanitarno-techniczny)	przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	16	6	6	6	6	0	0 zł	0	0	0	0	0	0	
		jw.	8	4	2	2	6	0	0 zł	0	1	1	0	0	0	4 kontrole sprawdzające
		jw.	2	0	0	0	0	0	0 zł	0	0	0	0	0	0	
Jakość wody do spożycia			0	0	0	0	0	0	0 zł	6	19	15	0		0	122 oceny bieżące, okresowe, obszarowe;15 bieżących ocen na potrzeby PW
Jakość ciepłej wody użytkowej (Legionella sp.)			0	0	0	0	0	0	0 zł	11	8	11	0	6	3	14 ocen bieżących (informacji);4 postanowienia o nableniu grzywny, 1 postanowienie-umorzenie 2 grzywny;1 postanowienie-uzupełnienie decyzji
Jakość wody w pływalniach			0	0	0	0	0	0	0 zł	2	5	7	0		0	5 ocen zbiorczych
Jakość wody w kąpieliskach			0	0	0	0	0	0	0 zł	2	0	2	0	0	0	12 ocen bieżących (przydatność wody); 2 decyzje (brak przydatności); 2 oceny sezonowe
Zatwierdzenie laboratoriów badania wody/ materiałów i wyroby			0	0	0	0	0	0	0 zł	1	2	1	0	0	0	1 decyzja płatnicza dot. oceny materiałów do uzdatniania wody- 2023r.;1 decyzja dot. Laboratorium
SUMA (poz. 29)			26	10	8	8	12	0	0 zł	22	35	37	0	6	3	
30	Ekshumacje/przewóz zwłok		0	0	0	0	26	0	0 zł	23	0	0	0	30	0	28 postanowienia -przewóz; 1 decyzja -wywóz zwłok; 1 postanowienie -przywrócenie terminu; 1-sprostowanie omyłki
31	Opinie dot. utworzenia kąpielisk		0	0	0	0	0	0	0 zł	0	0	0	0	1	0	
32	Opinie dot. imprez masowych		0	0	0	0	0	0	0 zł	0	7	0	6	0	0	1 decyzja płatnicza dot. opinii do imprezy masowej wydanej w 2023r.
33	Opinie dot. obiektów nadzorowanych (transport bielizny)		0	0	0	0	2	0	0 zł	0	2	0	2	0	0	2 kontrole na wniosek (środki transportu bielizny szpitalnej)
34	Opinie dot. obiektów nadzorowanych (plany higieny)		0	0	0	0	0	0	0 zł	0	31	0	32	0	0	1 decyzja płatnicza dot. opinii do planu higieny wydanej w 2023r.
35	Opinie dot. Regulaminów utrzymania czystości i porządku		0	0	0	0	0	0	0 zł	0	0	0	0	5	0	
36	Interwencje, inne kontrole (inne obiekty niż powyżej)		0	0	0	0	2	0	0 zł	0	0	0	0	0	0	2 kontrole interwencyjne poza obiektami nadzorowanymi
	SUMA		568	269	262	262	334	36	5100	64	122	49	40	42	3	

- liczba przeprowadzonych kontroli sanitarnych - ogółem 334, w tym w obiektach użyteczności publicznej, ujętych w ewidencji – 308 (odjęto kontrole w związku z ekshumacjami oraz kontrole interwencyjne w budynkach mieszkalnych)

- liczba obiektów, w których stwierdzono nieprawidłowości – 46.

Ilość i zakres stwierdzonych nieprawidłowości:

- zakłady fryzjerskie - 11 obiektów z nieprawidłowościami: przeterminowane produkty kosmetyczne- 9 przypadków, przeterminowane preparaty biobójcze – 3, niewłaściwy stan sanitarny- 2, brak ciepłej wody w umywalkach- 2, uszkodzona powierzchnia fotela fryzjerskiego – 1,
 - gabinety kosmetyczne - 21 obiektów z nieprawidłowościami: przeterminowane produkty kosmetyczne- 11 przypadków, brak lub nieprzestrzeganie procedury – 5, brak kontroli fizycznej, chemicznej, biologicznej pakietów z narzędziami poddawanych sterylizacji - 5, brak właściwej organizacji stanowiska sterylizacji – 4, brak zachowania sterylności pakietów (znakowania) – 5, przeterminowane produkty biobójcze – 2, uszkodzona powłoka fotela (brak zmywalności) – 1, brak umywalki do mycia rąk przy stanowiskach kosmetycznych – 1, brak zlewu w pomieszczeniu socjalnym przy zatrudnianiu pracowników – 1, brak kurtyny powietrznej (warunek opinii sanitarnej) – 1, brak prawidłowo prowadzonej dokumentacji sterylizacji narzędzi – 1, brak segregacji odzieży – 1,
 - zakłady, w których świadczona jest więcej niż 1 usługa – 6 obiekty z nieprawidłowościami: przeterminowane produkty kosmetyczne- 4 przypadki, przeterminowane preparaty biobójcze – 2, brak właściwej organizacji i zachowania stref czystych i brudnych na stanowisku sterylizacji gabinetowej – 2, brak kontroli procesów sterylizacji – 1, brak procedury higienicznej – 1, brak punktu wodnego do mycia rąk na stanowisku kosmetycznym - 1
 - gabinet tatuażu - 1 obiekt z nieprawidłowościami: brak umowy w zakresie odbioru odpadów komunalnych,
 - gabinety odnowy biologicznej - 1 obiekt z nieprawidłowościami: ubytki powłok zmywalnych na urządzeniach do ćwiczeń fizycznych, zanieczyszczone sprzęty do ćwiczeń,
 - ustępy publiczne - 1 obiekt z nieprawidłowościami: nieszczelny odpływ z umywalki do mycia rąk-zalewanie podłogi,
 - obiekty noclegowe z kategorią - 1 obiekt z nieprawidłowościami: uszkodzony wentylator w łazience przy pokoju, posiadającej obniżoną wysokość i bez okien,
 - obiekty noclegowe bez nadanej kategorii - 1 obiekt z nieprawidłowościami: brak wydzielonego miejsca/pomieszczenia do przechowywania bielizny brudnej,
 - cmentarze - 1 obiekt z nieprawidłowościami: brak ciepłej wody przy umywalce do mycia rąk, uszkodzony podajnik na mydło,
 - dom kultury - 1 obiekt z nieprawidłowościami: brak wentylacji wywiewnej w pomieszczeniu toalety bez okien,
 - zakład karny - 1 obiekt z nieprawidłowościami: zniszczone (brak płytek podłogowych, łuszczące się powłoki farb) i zanieczyszczone ściany i podłogi w pomieszczeniu palarni
- liczba wydanych decyzji administracyjnych:

- nakazujących - 19
- płatniczych – 47
- wynikających z prowadzonych postępowań (KPA) – 13.

Pozostałe informacje istotne z punktu widzenia sanitarnego:

1. Gospodarka odpadami komunalnymi, gospodarka ściekowa, dezynsekcja i deratyzacja

Na terenie Powiatu chrzanowskiego funkcjonowały 3 odrębne systemy gospodarowania odpadami komunalnymi, tworzone przez gminy Alwernia, Babice oraz pozostałe gminy tj. Chrzanów, Trzebinia, Libiąż - w imieniu których systemem gospodarowania odpadami komunalnymi zarządzał Międzygminny Związek „Gospodarka Komunalna” z siedzibą w Chrzanowie. Odpady komunalne w roku 2024 odbierane były z terenów gmin powiatu chrzanowskiego przez uprawnione firmy i przekazywane do instalacji komunalnych. W ramach prowadzonego nadzoru w ww. zakresie w 1 przypadku nowego obiektu (gabinet tatuażu) stwierdzono brak umowy w zakresie odbioru odpadów komunalnych wytwarzanych w ramach działalności, nieprawidłowość została usunięta. Ponadto, przyjęto interwencje w zakresie:

- niewłaściwego stanu sanitarnego pomieszczeń – obecność pasożytów (pluskiew) – 2 zgłoszenia, które rozpatrzono w zakresie właściwości PPIS w Chrzanowie, w efekcie w obu przypadkach przeprowadzone zostały skuteczne zabiegi dezynsekcji mieszkań,
- obecności gryzoni na terenie nieruchomości – 1- sprawę przekazano burmistrzowi jednostki samorządu terytorialnego, zgodnie z regulaminem utrzymania i czystości w gminie.

W roku 2024 zaopiniowano 5 projektów zmian regulaminów utrzymania czystości i porządku w gminach, w tym:

- projekt zmiany Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Chrzanów w zakresie gospodarowania nieczystościami ciekłymi gromadzonymi w zbiornikach bezodpływowych i przydomowych oczyszczalniach ścieków, które to obowiązki zostały przejęte przez Związek Międzygminny „Gospodarka Komunalna;
- projekt zmiany Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Trzebinia w zakresie gospodarowania nieczystościami ciekłymi gromadzonymi w zbiornikach bezodpływowych i przydomowych oczyszczalniach ścieków, które to obowiązki zostały przejęte przez Związek Międzygminny „Gospodarka Komunalna;
- projekt zmiany Regulaminu utrzymania czystości i porządku w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi i nieczystościami płynnymi na terenie gmin członkowskich Związku Międzygminnego „Gospodarka Komunalna” w związku z wprowadzenia dodatkowych obowiązków w zakresie częstotliwości i sposobu pozbywania się nieczystości ciekłych na terenie nieruchomości, po uwzględnieniu uwag Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chrzanowie;
- projekt zmiany Regulaminu utrzymania czystości i porządku w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi i nieczystościami ciekłymi na terenie gmin członkowskich Związku Międzygminnego

„Gospodarka Komunalna” w zakresie obowiązków właścicieli nieruchomości, dotyczących częstotliwości usuwania nieczystości ciekłych z osadników przydomowych oczyszczalni ścieków;

- projekt zmiany Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Babice oraz uchwały w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w związku z utworzeniem stacjonarnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych dla mieszkańców Gminy Babice.

2. Sygnały obywatelskie

W roku 2024 w Sekcji Nadzoru Higieny Komunalnej rozpatrzono ogółem 21 interwencji (sygnałów obywatelskich) odnoszących się do stanu sanitarno- higienicznego w zakresach:

- uciążliwości zapachowych w mieszkaniu po zgonie lokatora - 1
- niewłaściwego stanu sanitarnego i porządkowego nieruchomości (posesje, mieszkania) – 6
- niewłaściwego stanu sanitarnego pomieszczeń – obecność pluskiew (pluskiew) – 2
- obecności gronkowców w wodzie basenowej – 1
- używania eksponowanych kosmetyków przez klientów w sklepach Rossmann – 1
- prowadzenia działalności kosmetycznej w domu – 1
- hałasu na lodowisku – 1
- niewłaściwych warunków organizacji imprez w domu kultury – 1
- stanu technicznego grobu, przeniesienia szczątków bez zgody – 2
- warunków sanitarnych w zakładach fryzjerskich – 2
- nadmiernej roślinności na placu zabaw – 1
- obecności gryzoni na terenie nieruchomości - 1
- użytkowania obiektu budowlanego (działalność noclegowa w budynku jednorodzinnym) – 1.

Na podstawie prowadzonych postępowań wyjaśniających:

- 6 spraw załatwiono pozytywnie (4 kontrole, 1 wizja lokalna, 3 pisma interwencyjne, 1 mandat karny – 300zł w zakładzie fryzjerskim). Sprawy dotyczyły: uciążliwości zapachowych w budynku po zgonie lokatora (pismo interwencyjne -dezynfekcja), obecności pluskiew (kontrola, 2 pisma w 2 sprawach, dezynsekcje), niedrożnej kanalizacji i zanieczyszczenia armatury w budynku mieszkalnym (pustostan, wizja lokalna - ustalenia z zarządcą, oczyszczenie urządzenia sanitarnego, dezynfekcja, zabezpieczenie pustostanu), niewłaściwych warunków organizacji imprez w domu kultury (kontrola z HŻŻ, ustalenia, rezygnacja z imprezy), niewłaściwych warunków sanitarnych w zakładzie fryzjerskim (kontrola, mandat karny, rekontrola);
- 3 sprawy załatwiono negatywnie - brak dowodów potwierdzających nieprawidłowości (dot. warunków sanitarnych w zakładzie fryzjerskim, stanu technicznego grobu (naprawa), prowadzenia działalności kosmetycznej w domu (przesłuchanie stron, brak dowodów);
- 4 sprawy załatwiono w sposób inny (korespondencja, zebranie informacji, udzielenie odpowiedzi);
- 8 spraw przekazano innym organom zgodnie z właściwością, bez podejmowania działań przez PPIS.

OCENA STANU SANITARNEGO W OBSZARZE HIGIENY PRACY

Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawuje również nadzór nad warunkami higieny pracy w zakładach pracy. Głównym zadaniem działalności w zakresie higieny pracy jest ochrona zdrowia pracujących przed niekorzystnym wpływem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w środowisku pracy oraz zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych. W 2024 roku w ewidencji pionu Higieny Pracy znajdowało się **430** zakładów pracy (w roku 2023 - 421), zatrudniające **15 759** pracowników (w roku 2022 – 15 651), z czego 86,74 % zakładów zatrudnia do 50 pracowników.

Narażenie na czynniki szkodliwe

W 2024 roku notowano przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w **18 zakładach** (w roku 2023 – w 36 zakładach), co stanowi **4,19 %** zakładów znajdujących się w ewidencji PSSE w Chrzanowie. **8,45 %** ogółu pracowników zatrudnionych w zakładach pracy na terenie powiatu narażonych jest na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia o stężeniach i natężeniach przekraczających normatywy higieniczne.

W warunkach przekroczeń zatrudnionych jest łącznie **1331 pracowników** (w roku 2023 – 1314 osób), z czego 61,05 % (811 osoby) stanowią pracownicy przemysłu górniczego.

Zakłady o największej liczbie osób zatrudnionych w warunkach przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia to:

- w narażeniu na pył i hałas:

Południowy Koncern Węglowy S.A. Zakład Górniczy Janina w Libiążu – 778 osoby;

Górnice Przedsiębiorstwo Robót Specjalistycznych Hydrokop Sp. z o.o. w Chrzanowie – 124 osoby;

- w narażeniu na hałas:

Hydrokop sp. z o. o. – 69 pracowników

Contec Kromiss sp. z o. o. – 36 pracowników

W związku ze stwierdzonymi przekroczeniami wydano 5 decyzji administracyjnych zobowiązujących pracodawcę do obniżenia stężeń czynników szkodliwych poniżej NDS.

Przekroczenia w zakładach pracy w latach 2020 – 2024

Rok	Liczba zakładów z przekroczeniami NDS i NDN	Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach				
		ogółem	hałas	pył	czynniki chemiczne	wibracja
2020	34	1359	924	749	2	22
2021	31	1343	924	733	2	22

2022	33	1352	912	674	58	26
2023	36	1314	849	806	10	22
2024	37	1331	870	811	89	35

Z kontroli przeprowadzonych w zakresie warunków pracy i narażenia na czynniki szkodliwe dla zdrowia wynika, że:

- w **28** zakładach (11,81 % zakładów skontrolowanych) pracodawcy nie przeprowadzili pomiarów czynników szkodliwych na stanowiskach pracy, co uniemożliwia prowadzenie właściwej opieki profilaktycznej nad pracownikami i może prowadzić do powstawania chorób zawodowych;

- w **18** zakładach (7,59 % zakładów skontrolowanych) stwierdzono brak lub nieprawidłową ocenę ryzyka zawodowego, niedoszacowanie ryzyka pracy na danym stanowisku może skutkować wykonywaniem pracy w narażeniu na czynniki szkodliwe, które będą skutkowały w czasie powstawaniem chorób, w tym także chorób zawodowych;

- w **7** zakładach (2,95 % zakładów skontrolowanych) nie prowadzono rejestru czynników szkodliwych dla zdrowia oraz kart badań i pomiarów, niezbędnych dla dokumentowania warunków pracy na potrzeby postępowań w sprawach chorób zawodowych w przyszłości.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, w wydanych decyzjach sformułowano 72 nakazy, dot. m.in. przeprowadzenia pomiarów środowiskowych, obniżenia stężeń czynników szkodliwych, założenia rejestrów czynników szkodliwych oraz kart badań i pomiarów.

Nadzór nad warunkami higieny pracy i sanitarno - higienicznymi

Przeprowadzone kontrole wykazały naruszenie wymogów w zakresie warunków higieny pracy oraz sanitarno – higienicznych:

- w **27** zakładach (10,50 % zakładów skontrolowanych) stwierdzono uchybienia w zakresie czynników rakotwórczych lub mutagennych, które dotyczyły niezakożenia rejestrów prac oraz rejestru pracowników narażonych na czynnik rakotwórczy, nieoznakowaniem miejsc pracy w których występuje narażenie pracowników, brakiem szkoleń załogi w powyższym zakresie oraz nie przekazano do Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego informacji w zakresie czynników rakotwórczych i mutagennych;
- w **25** zakładach (9,73 % zakładów skontrolowanych) stwierdzono niewłaściwy stan pomieszczeń pracy oraz zaplecza sanitarno – higienicznego (pomieszczenia niewłaściwie wyposażone, urządzone niezgodnie z wymogami);

- w **12** zakładach (4,67 % zakładów skontrolowanych) stwierdzono uchybienia w zakresie szkodliwych czynników biologicznych, które dotyczyły nieuwzględnienia w ocenie ryzyka zawodowego klasyfikacji i wykazu szkodliwych czynników biologicznych, niezałożenia rejestru prac oraz rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwego czynnika biologicznego zaliczanego do 3 grupy zagrożenia;
- w **9** zakładach (3,50 % zakładów skontrolowanych) stwierdzono uchybienia przy stosowaniu niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych, co mogło prowadzić do nieszczęśliwych następstw
- nie uwzględniono w instrukcjach stanowiskowych bhp informacji zawartych w kartach charakterystyki, niezbędnych do bezpiecznego obchodzenia się z chemikaliami, nie sprowadzono i nie udostępniono pracownikom kart charakterystyki dla stosowanych środków chemicznych oraz nie oznakowano pojemników w których były przechowywane mieszaniny niebezpieczne.

W związku z wymienionymi wyżej uchybieniami wydano decyzje administracyjne zawierające łącznie **123 nakazy**.

Nadzór nad warunkami wprowadzania do obrotu substancji i mieszanin chemicznych oraz produktów biobójczych

Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawuje wiodącą rolę w nadzorze nad wprowadzaniem do obrotu chemikaliów. Kontrolą objęte są karty charakterystyki oraz oznakowanie i opakowanie substancji i mieszanin chemicznych. Dostawcy chemikaliów zobowiązani są do informowania nabywcy o zagrożeniach dla użytkownika i środowiska, wynikających ze stosowania chemikaliów oraz do podania sposobów bezpiecznego ich użytkowania.

W przypadku nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu produktów biobójczych, kontroli podlega ich oznakowanie i skład - czy nie zawierają zabronionych substancji czynnych objętych decyzjami Komisji o nie włączeniu ich do zał. I, IA, IB do dyrektywy 98/8/WE Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej wprowadzania do obrotu produktów biobójczych, a także czy posiadają aktualne decyzje Ministra Zdrowia pozwalające na obrót i są umieszczone w aktualnym Rejestrze Produktów Biobójczych prowadzonym przez Prezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych.

Na terenie działalności PPIS w Chrzanowie działa:

- **31** podmiotów wprowadzających do obrotu substancje i mieszaniny chemiczne,
- **46** podmiotów wprowadzających do obrotu produkty biobójcze.

W 2024 roku przeprowadzono:

- **30** kontroli w **29** podmiotach wprowadzających do obrotu chemikalia, które wykazały nieprawidłowości;
- **20** kontroli w **20** podmiotach wprowadzających do obrotu produkty biobójcze, w czasie których stwierdzono, że w **1** przypadku (5 % zakładów skontrolowanych) znajdują się w sprzedaży preparat biobójczy bez aktualnego pozwolenia na obrót produktem biobójczym.

Nadzór w zakresie przeciwdziałania produkcji i wprowadzania do obrotu kosmetyków.

Do kompetencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy nadzór nad podmiotami wytwarzającymi, konfekcjonującymi, udostępniającymi na rynku oraz importującymi produkty kosmetyczne. Na terenie powiatu działa 6 zakładów produkujących oraz konfekcjonujących kosmetyki oraz kilkunastu dystrybutorów oferujących w sprzedaży wyżej wymienione produkty.

W 2024 roku przeprowadzono 17 kontroli w 14 zakładach, które wykazały w 4 przypadkach nieprawidłowości w zakresie udostępniania na rynku produktów nieprawidłowo oznakowanych. W związku z wymienionymi wyżej uchybieniami wydano decyzje administracyjne zawierające łącznie 7 nakazów. Ponadto, w ramach nadzoru nad produktami kosmetycznymi, pobrano 12 próbek produktów kosmetycznych do badań parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych.

Nadzór w zakresie przeciwdziałania produkcji i wprowadzania do obrotu środków zastępczych

Państwowa Inspekcja Sanitarna od 2010 r. kontroluje przestrzeganie przepisów określających wymagania dotyczące zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Współpracuje w tym zakresie z Policją, Centralnym Biurem Śledczym, Służbą Celną, Państwową Inspekcją Farmaceutyczną. W 2024 r. nie odnotowano przypadków wprowadzania do obrotu środków zastępczych na terenie powiatu chrzanowskiego. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chrzanowie przeprowadził działania edukacyjno-informacyjne w powyższej tematyce na terenie podległych jednostek Powiatu Chrzanowskiego.

Choroby zawodowe.

Występujące w środowisku pracy czynniki, takie jak: pyły przemysłowe; czynniki fizyczne (hałas, wibracja, promieniowanie jonizujące); czynniki związane ze sposobem wykonywania pracy (przeciążenie układu ruchu, nadmierny wysiłek głosowy), czynniki chemiczne i biologiczne o działaniu toksycznym, drażniącym, uczulającym, rakotwórczym - mogą powodować choroby zawodowe. Za chorobę zawodową uważa się chorobę wymienioną w wykazie chorób zawodowych określonym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych, jeżeli w wyniku oceny warunków pracy można stwierdzić, że została ona spowodowana działaniem czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy albo w związku ze sposobem wykonywania pracy. Stwierdzenie choroby zawodowej jest możliwe w przypadku spełnienia wymienionych wyżej warunków, przy równoczesnym wystąpieniu objawów chorobowych pozwalających na jej rozpoznanie przez placówkę służby zdrowia uprawnioną do orzekania w sprawach chorób zawodowych. W przypadku nie spełnienia tych warunków wydawane są decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Decyzje w sprawach chorób zawodowych, o stwierdzeniu lub nie stwierdzeniu choroby zawodowej, wydaje właściwy państwowy inspektor sanitarny, w oparciu o orzeczenia lekarskie wojewódzkich ośrodków medycyny pracy i instytutów badawczych w dziedzinie medycyny pracy oraz ocenę narażenia w środowisku pracy. W roku 2024 przeprowadzono ogółem 118 postępowań w sprawach chorób zawodowych, wydano

45 decyzji. Stwierdzono **24** choroby zawodowe, nie stwierdzono choroby zawodowej w **21** przypadkach. Dokonano **133** ocen narażenia zawodowego na potrzeby własnego postępowania oraz na wnioski państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych z terenu kraju.

Na pierwszym miejscu rozpoznanych chorób zawodowych znajdują się stwierdzone przypadki jednostek chorobowych, związanych z następstwami narażenia z odległych lat, których objawy mogą się ujawniać po długim okresie od ustania wykonywania pracy w narażeniu na czynniki szkodliwe. Dotyczy to chorób, dla których w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia w sprawie chorób zawodowych nie określono okresu, w którym wystąpienie objawów chorobowych upoważnia do rozpoznania choroby zawodowej, pomimo wcześniejszego zakończenia pracy w narażeniu zawodowym, są to m.in. pylice płuc. W 2024 roku było **9** takich przypadków. Były to pylice płuc, spowodowane pracą w narażeniu na pył węgla kamiennego zawierający wolną krystaliczną krzemionkę. W wyniku epidemii wywołanej wirusem SARS CoV-2 na drugim miejscu wśród stwierdzanych chorób zawodowych są choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa: COVID 19 - stwierdzono **6** przypadków. Na kolejnym miejscu plasują się przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka – stwierdzono **4** przypadki, a następnie przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat- stwierdzono **3** choroby; stwierdzono także **1** przypadek nowotworu złośliwego powstałego w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy: międzybłoniak opłucnej w wyniku narażenia zawodowego na pyły zawierające azbest.

Liczba chorób stwierdzonych i nie stwierdzonych w latach 2020 – 2024

rok	stwierdzone choroby zawodowe	nie stwierdzone choroby zawodowe
2020	9	27
2021	19	27
2022	56	36
2023	40	29
2024	24	21

Najczęściej występujące choroby zawodowe w latach 2020 – 2024

rok	Liczba chorób ogółem	Pylica płuc	Choroby układu ruchu	Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa: COVID-19	Przewlekła choroba narządu głosu spowodowana nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat
2020	9	7	2	0	0
2021	19	12	5	2	0
2022	56	8	7	39	1
2023	40	11	2	26	1
2024	24	9	4	6	3

Wykaz zakładów pracy, w których stwierdzono choroby zawodowe w 2024r.

Lp.	Nazwa zakładu	Rodzaje stwierdzonych chorób zawodowych	Ilość stwierdzonych chorób zawodowych
1	Szpital Powiatowy w Chrzanowie	Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa: COVID 19	6
2	Południowy Koncern Węglowy S.A. – Zakład Górnictwa „Janina” w Libiążu	Pylica płuc górników kopalń węgla	4
3	Kopalnia Węgla Kamiennego "Janina" w Libiążu	Pylica płuc górników kopalń węgla	3
4	Kopalnia Węgla Kamiennego "Siersza" w Trzebini (zlikwidowana)	Pylica płuc górników kopalń węgla	2
5	Valeo Autosystemy Sp. z o. o. w Skawinie Oddział Valeo Lighting Systems w Chrzanowie	Przewlekła choroba obwodowego układu nerwowego wywołana sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka	3
6	Południowy Koncern Węglowy S.A. – Zakład Górnictwa „Janina” w Libiążu	Przewlekła choroba obwodowego układu nerwowego wywołana sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka	1
7	Szkoła Podstawowa im. Stanisława Wyspiańskiego w Porębie Żegoty	przewlekła choroba narządu głosu spowodowana nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych	1

8	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Chrzanowie	przewlekła choroba narządu głosu spowodowana nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią	1
9	Szkoła Podstawowa im. Józefa Patelskiego w Kwaczale	przewlekła choroba narządu głosu spowodowana nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią	1
10	Przedsiębiorstwie Materiałów Izolacji Budowlanej „Izolacja Zakład w Trzebini (zlikwidowany)	nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi: międzybłoniak opłucnej	1
11	„ALVENTA” S.A. w Alwerni	obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszącym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1,2 i 3 kHz	1
SUMA			24

NADZÓR ZAPOBIEGAWCZY

Głównym zadaniem realizowanym w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego jest egzekwowanie przepisów sanitarno-zdrowotnych, poczynając od fazy projektowej miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, wydawania opinii do dokumentacji projektowej, skończywszy na odbiorze czyli dopuszczeniu obiektów do użytkowania, pod względem wymagań higieniczno-sanitarnych. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny uczestniczy również w postępowaniach dotyczących konieczności przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko, a także opiniuje warunki realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – w sytuacjach, jeżeli takie postępowanie jest przeprowadzane. Wydaje też opinie dot. spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych dla poszczególnych obiektów budowlanych, w tym dla podmiotów leczniczych lub placówek oświatowych i innych obiektów użyteczności publicznej. W roku 2024 Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny rozpatrzył ogółem 299 spraw, w tym wydano 40 opinii sanitarnych dotyczących uzgodnień projektów nowych inwestycji, dopuszczenia obiektów do użytkowania lub na potrzeby rejestracji. Co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko wypowiedziano się 23 opiniami, w tym dla 5 inwestycji nałożono obowiązek opracowania raportu. W sprawie uzgodnienia studium uwarunkowań środowiskowych i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin wydano 23 opinii, w tym 20 dotyczyło miejscowego zagospodarowania przestrzennego. Przeprowadzono 54 kontroli dotyczących

realizacji inwestycji. Na terenie powiatu chrzanowskiego w roku 2024 dokonano odbioru 22 obiektów. W trakcie odbiorów sanitarnych widać było dbałość o estetykę nowych lokali oraz o dotrzymywanie warunków sanitarno-higienicznych w pełnym zakresie. W minionym roku na terenie powiatu chrzanowskiego powstały: biblioteka miejska w Trzebini, budynek klubu sportowego w Regulicach, oddział ortopedii i nefrologii w Szpitalu Powiatowym w Chrzanowie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Babicach, przedszkole i żłobek w Młoszowej, stacje paliw w Trzebini i Babicach, budynek OSP w Trzebini, ujęcie wody w Bolęcinie. Powstały nowe obiekty handlowe w branży spożywczej, obiekty gastronomiczne, magazynowe oraz hotelowe.

NADZÓR SANITARNY NAD OBIEKTAMI ŻYWNOŚCIOWO-ŻYWIENIOWYMI

W 2024 roku na terenie powiatu chrzanowskiego w ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej Sekcji HŻŻ znajdowało się 1012 obiektów. W roku sprawozdawczym we wszystkich obiektach przeprowadzono łącznie 776 kontroli, w tym 390 planowanych oraz 386 nieplanowanych. Liczba kontroli i rekontroli w stosunku do roku 2023 uległa zmianie – w 2024 r. przeprowadzono mniej kontroli.

Zgodnie z klasyfikacją statystyczną obiekty podzielono na następujące grupy:

- zakłady produkcji żywności,
- obiekty obrotu środkami spożywczymi, w tym obrotu detalicznego i obrotu hurtowego,
- obiekty żywienia zbiorowego z rozdziałem na żywienie typu otwartego (restauracje, bary), obiekty określane jako mała gastronomia typu „fast - food” oraz obiekty o charakterze zamkniętym (żywienie w szpitalach, stołówki w szkołach, przedszkolach, itp.),
- miejsca obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością.

Kontrole nieplanowane były przeprowadzone w związku z:

- powiadomieniami w systemie RASFF,
- sprawdzeniem wykonania decyzji administracyjnych,
- sprawdzeniem wykonania zaleceń pokontrolnych w przypadku stwierdzonych nieprawidłowości lub nałożenia mandatów karnych,
- oceną środków transportu w celu wydania zezwolenia na przewóz środków spożywczych,
- wydaniem decyzji o zatwierdzeniu na prowadzenie działalności, poszerzenia zakresu prowadzonej działalności, zmiany branży,
- interwencjami na wniosek mieszkańców,
- zgłaszanymi skargami oraz sygnałami obywatelskimi na nieprawidłowości w obiektach prowadzących działalność branży spożywczej,
- poborem próbek środków spożywczych,
- wykonywaniem zadań powierzonych przez Głównego Inspektora Sanitarnego,

- przekazanymi informacjami od Powiatowych Inspektorów Sanitarnych o producentach znajdujących się na terenie powiatu chrzanowskiego lub o produktach wprowadzanych do obrotu przez firmy z terenu powiatu chrzanowskiego.

W roku 2024 decyzje zezwalające na rozpoczęcie prowadzenia działalności uzyskało 75 przedsiębiorców. Ponadto jeden obiekt uzyskał odmowę wpisu do rejestru, ze względu na niespełnienie wymagań. W roku sprawozdawczym zlikwidowano 81 obiektów żywienia-żywnościowych będących pod nadzorem PPIS w Chrzanowie. Były wśród nich zarówno obiekty obrotu: sklepy, kioski, magazyny hurtowe, apteki, jak i zakłady produkcyjne i wytwórnie żywności, zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego, zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego, lokale gastronomiczne, obiekty ruchome lub tymczasowe, środki transportu, a także miejsca obrotu materiałami do kontaktu z żywnością.

W 2024 r. przeprowadzono 98 kontroli interwencyjnych, co daje mniejszą liczbę w stosunku do poprzedniego roku sprawozdawczego. Przeprowadzono 98 kontroli, które dotyczyły wniosków mieszkańców powiatu chrzanowskiego oraz innych instytucji krajowych skierowanych do PPIS w Chrzanowie z uwagi na niewłaściwą jakość zdrowotną środków spożywczych oraz nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny lub techniczny obiektów. Kontrole interwencyjne dotyczyły również wykonania zadań powierzonych przez Głównego Inspektora Sanitarnego oraz doraźnych kontroli w nadzorowanych obiektach, a także powiadomień zgłaszanych w systemie RASFF.

Przeprowadzono 72 rekontrole, które miały na celu sprawdzenie wykonania zaleceń pokontrolnych i nakazów decyzji administracyjnych, usunięcie stwierdzonych uchybień, skuteczności nałożonych sankcji karnych. W celu poprawy stanu sanitarno-higienicznego obiektów w 2024 roku wydano 46 decyzji merytorycznych, w tym 16 decyzji zakazu wprowadzania produktu do obrotu, a także 2 decyzje o unieruchomieniu działalności obiektu. W 2024 roku nałożono łącznie 81 mandatów karnych na sumę 16 850 zł. Średnia kwota mandatu wynosiła 208 zł. Liczba mandatów w stosunku do ubiegłego roku uległa zwiększeniu, ponieważ w 2023 roku wystawiono 66 mandaty na kwotę 10 350 zł.

W roku sprawozdawczym mandaty nałożono w:

- obiektach obrotu żywności (**łącznie 43 mandaty karne**), a w szczególności w sklepach spożywczych, w których najczęściej odnotowywano następujące uchybienia: ekspozowanie na ladzie sprzedaży nieopakowanych, nieosłoniętych, niezabezpieczonych środków spożywczych, przechowywanie środków spożywczych poza urządzeniem chłodniczym w temperaturze wyższej niż zalecana przez producenta, niehigieniczną sprzedaż na stoiskach, brudne półki i regały, brak zapisów monitoringu temperatur w urządzeniach chłodniczych, brak orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników mających bezpośredni kontakt z żywnością, brak segregacji w urządzeniach chłodniczych, brak czystości sprzętu i porządku w pomieszczeniach zakładów, środki spożywcze po upływie dat minimalnej trwałości/terminów przydatności do spożycia, brak dostępu i nie zapewnienie bieżącej ciepłej i zimnej wody przy punktach wodnych, ponadto nieprzestrzeganie zasad dobrej praktyki higienicznej oraz procedur opartych na zasadach systemu HACCP;

- zakładach żywienia zbiorowego otwartego i zamkniętego (**łącznie 30 mandatów karnych**) za: przechowywanie produktów gotowych do dystrybucji wraz z surowcami oraz półproduktami niezabezpieczonymi przed zanieczyszczeniem, przechowywanie półproduktów bezpośrednio na posadzce, brak segregacji w urządzeniach chłodniczych, urządzenia chłodnicze utrzymywane brudno, brak środków do mycia, dezynfekcji i higienicznego osuszania rąk, wykorzystywanie pomieszczeń niezgodnie z przeznaczeniem, brak zapisów monitoringu temperatur w urządzeniach chłodniczych, brak czystości i porządku w pomieszczeniach produkcyjnych, nieprawidłowe przechowywanie, składowanie i usuwanie odpadów, niezapewnienie właściwego kierunku drogi czystej i drogi brudnej z wyeliminowaniem krzyżowania tych dróg, nieprzestrzeganie zasad dobrej praktyki higienicznej, dobrej praktyki produkcyjnej oraz procedur opartych na zasadach systemu HACCP;
- w obiektach produkcji (nałożono **8 mandatów karnych**): w wytwórni tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych za magazynowanie dodatków do żywności po upływie daty minimalnej trwałości; w piekarni za brudną głęboką wannę i zlewy na hali produkcyjnej, brudną szafę chłodniczą, brudne półprodukty, brudny sprzęt produkcyjny, brudne podłogi, brudno w magazynie mąki i półproduktów, brak segregacji w szafie chłodniczej na surowce i półprodukty, brak zapisów monitoringu temperatur w urządzeniach chłodniczych, w innych wytwórniach żywności za nieprawidłową gospodarkę odpadami, nieprzestrzeganie opracowanego systemu HACCP, magazynowanie środków spożywczych po upływie dat minimalnej trwałości, nieprawidłowości bieżącego stanu sanitarno-higienicznego; brak orzeczenia do celów sanitarno-epidemiologicznych pracownika, wprowadzanie do obrotu produktów bez powiadomienia Głównego Inspektora Sanitarnego, brudny sprzęt.

W roku sprawozdawczym nie kierowano wniosków o ukaranie do Sądu Grodzkiego, natomiast skierowano 16 wniosków o wymierzeniu kary pieniężnej przez Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Krakowie zgodnie z właściwością wynikającą z art. 104 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2023 r., poz. 1448). **Na 16 skierowanych wniosków:** 14 zakończono wydając Decyzję o wymierzeniu kary pieniężnej, w 2 przypadkach sprawy są nadal w toku.

PRODUCENCI PIERWOTNI I RHD

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chrzanowie sprawuje nadzór nad:

- 7 producentami pierwotnymi - rolnikami, działającymi na terenie powiatu chrzanowskiego, którzy prowadzą gospodarstwa rolne i zajmują się uprawą warzyw (np. cebula, ogórki, pomidory, ziemniaki, buraki, groszek), owoców (np. jabłka, wiśnie, czereśnie, maliny, porzeczki, truskawki, poziomki), ziół (np. nawłóć, dziurawiec, ziele macierzanki, głóg) oraz zbóż – zgodnie z informacjami zawartymi na zaświadczeniach o wpisie do rejestru. Podmioty zostały wpisane do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS;

- 1 przedsiębiorą zajmującym się Rolniczym Handlem Detalicznym, działającym na terenie powiatu chrzanowskiego, który zajmuje się hodowlą i uprawą mikroliści, ziół oraz sałatek warzywnych na bazie mikroliści.

OCENA JAKOŚCI ŻYWIENIA

W roku sprawozdawczym skontrolowano ogółem 108 obiektów żywienia zbiorowego zamkniętego, w których przeprowadzono 84 oceny żywienia. Kontrolą objęto następujące obiekty, w których dokonano ocen żywienia: 27 stołówek szkolnych, 38 stołówek* w przedszkolach, 2 stołówki w bursach i internatach, 5 stołówek* w żłobkach i domach małego dziecka, 1 stołówkę w domach dziecka i młodzieży, 9 bloków żywienia w domach opieki społecznej, 1 stołówkę pracowniczą, 1 zakład usług cateringowych.

**stołówki w obiektach nie zawsze stanowią odrębne pomieszczenia - jadalnie, w niektórych placówkach dzieci spożywają posiłki na salach zabaw*

W 27 stołówkach szkolnych przeprowadzono skrócone teoretyczne oceny jakościowe żywienia na podstawie opracowanych jadłospisów z dekady. Jadłospisy weryfikowano pod względem zgodności z przepisami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty. Oceniane jadłospisy w stołówkach szkolnych nie wykazywały nieprawidłowości dyskwalifikujących posiłki, realizacja i planowanie jadłospisów utrzymuje się na prawidłowym poziomie. Jadłospisy nie budziły zastrzeżeń, były dobrze zestawione, urozmaicone, zawierały wszystkie grupy produktów spożywczych: zbożowe, ziemniaki, warzywa, owoce, ryby, jaja, mleko i produkty mleczne, nasiona roślin strączkowych i inne nasiona i przyprawy. Przedstawione w jadłospisie potrawy były urozmaicone smakowo, zróżnicowane pod względem tekstury oraz prawidłowo zestawione. Przy układaniu jadłospisu wykorzystywano zasadę dotyczącą różnorodności posiłków pod względem konsystencji, barwy, smaku i zapachu, a także stosowanych technik kulinarnych do przygotowywania posiłków (takich jak gotowanie, pieczenie, duszenie, smażenie). Codziennie podawano warzywa/owoce i produkty zbożowe, a także mięso/jaja lub nasiona roślin strączkowych. W miarę możliwości podawano też produkty mleczne typu mleko, śmietana, sery twarogowe, jogurty. Każdego dnia podawano co najmniej jedną porcję produktów zbożowych (pieczywo, makaron, ryż, kasza lub produkty mączne) lub ziemniaki. Przynajmniej raz w tygodniu serwowano porcję ryby. W obiektach szkolnych na terenie powiatu chrzanowskiego w miarę możliwości większość potraw przyrządza się w piecu konwekcyjno – parowym, z wykorzystaniem minimalnej ilości tłuszczu. Ograniczono ilość używanej soli, ograniczono stosowanie cukru w słodzeniu potraw i napojów. Dostosowano częstotliwość podawania warzyw, owoców do aktualnych wymagań w zakresie zdrowego odżywiania. Zupy, potrawy oraz sosy sporządzane były tylko z naturalnych składników, z dodatkiem przypraw ziołowych, naturalnych, suszonych. Jadłospisy dekadowe były ogólnodostępne – wywieszone na tablicy ogłoszeń przed wejściem do stołówki szkolnej. Alergeny i substancje powodujące reakcje nietolerancji były wyróżniane. W kontrolowanych obiektach odnotowywano jedynie sporadyczne uwagi

w zakresie podawanych potraw. W stołówce szkolno - przedszkolnej terapeutycznej szkoły specjalnej i terapeutycznego przedszkola specjalnego w Trzebini przy ul. Grunwaldzkiej 67, ze względu na żywienie dzieci o specjalnych potrzebach, zalecono zwiększyć częstotliwość podawania porcji mleka lub przetworów mlecznych w całodziennym jadłospisie oraz zalecono zwiększyć częstotliwość podawania świeżych owoców i/lub warzyw w całodziennym jadłospisie. W stołówce szkolnej w Szkole Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Brodłach przy ul. Edukacyjnej 1, z uwagi na stawkę żywieniową przygotowywane są naprzemiennie obiady jednodaniowe i dwudaniowe, co zostało ustalone z rodzicami dzieci zapisanych do obiektu – rodzice wyrazili zgodę na takie rozwiązanie. Obiad szkolny podawany jest w postaci zupy z dodatkiem warzyw oraz mięsa, a do tego deser w postaci kompotu lub w postaci zupy oraz dania jarskiego oraz kompotu albo w postaci drugiego dania na bazie mięsa oraz kompotu do picia. Jednakże należy zaznaczyć, że w stosunku do roku ubiegłego w ww. obiekcie stwierdzono równocześnie poprawę jadłospisu - zwiększono podaż świeżych warzyw i/lub owoców w posiłkach, dążąc do tego, aby w miarę możliwości zapewnić je w każdym z podawanych posiłków. Ponadto zmniejszono częstotliwość wykorzystywania obróbki termicznej polegającej na smażeniu na rzecz gotowania, duszenia lub pieczenia, tak aby od poniedziałku do piątku (tydzień szkolny) potrawy smażone podawane były nie częściej niż dwa razy. Tym samym stwierdzono poprawę jadłospisu względem roku poprzedniego. W stołówce szkolnej w Szkole Podstawowej im. Ignacego Paderewskiego w Okleśnej przy ul. Nowowiejskiej 3, w stołówce szkolnej w Szkole Podstawowej im. Stanisława Wyspiańskiego w Porębie Żegoty przy ul. Szembeków 24, stwierdzono podobną sytuację w kwestii podawanych obiadów. Poinformowano dyrektorów placówek, że prawidłowo zestawiony posiłek obiadowy, zarówno w domu jak i w szkole, powinien składać się z dwóch dań (zupa i drugie danie) oraz deseru, najczęściej podawanego w postaci porcji owoców. Jest to problem, który występuje na terenie wszystkich szkół w Gminie Alwernia. W obiektach przedszkolnych przeprowadzono 38 kontroli w zakresie skróconej oceny żywienia. Jadłospisy weryfikowano pod względem zgodności z przepisami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty. Oceniane jadłospisy w stołówkach przedszkolnych nie wykazywały nieprawidłowości dyskwalifikujących posiłki, realizacja i planowanie jadłospisów utrzymuje się na prawidłowym poziomie. Jadłospisy nie budziły zastrzeżeń, były dobrze zestawione, urozmaicone, zawierały wszystkie grupy produktów spożywczych: zbożowe, ziemniaki, warzywa, owoce, ryby, jaja, mleko i produkty mleczne, nasiona roślin strączkowych i inne nasiona i przyprawy. Przedstawione w jadłospisie potrawy były urozmaicone smakowo, zróżnicowane pod względem tekstury oraz prawidłowo zestawione. Przy układaniu jadłospisu wykorzystywano zasadę dotyczącą różnorodności posiłków pod względem konsystencji, barwy, smaku i zapachu, a także stosowanych technik kulinarnych do przygotowywania posiłków (takich jak gotowanie, pieczenie, duszenie, smażenie). Codziennie podawano warzywa/owoce i produkty zbożowe, a także mięso/jaja lub nasiona roślin strączkowych. W miarę możliwości podawano też produkty mleczne typu mleko, śmietana, sery twarogowe, jogurty. Każdego dnia podawano co najmniej jedną porcję

produktów zbożowych (pieczywo, makaron, ryż, kasza lub produkty mączne) lub ziemniaki. Przynajmniej raz w tygodniu serwowano porcję ryby. W obiektach przedszkolnych na terenie powiatu chrzanowskiego w miarę możliwości większość potraw przyrządza się w piecu konwekcyjno – parowym, z wykorzystaniem minimalnej ilości tłuszczu. Ograniczono ilość używanej soli, ograniczono stosowanie cukru w słodzeniu potraw i napojów. Dostosowano częstotliwość podawania warzyw, owoców do aktualnych wymagań w zakresie zdrowego odżywiania. Zupy, potrawy oraz sosy sporządzane były tylko z naturalnych składników, z dodatkiem przypraw ziołowych, naturalnych, suszonych. Jadłospisy dekadowe były ogólnodostępne – wywieszone na tablicy ogłoszeń przy wejściu do przedszkola. Alergeny i substancje powodujące reakcje nietolerancji były wyróżniane. W kontrolowanych obiektach odnotowywano jedynie sporadyczne uwagi w zakresie podawanych potraw. W stołówce przedszkolnej w Przedszkolu Samorządowym Nr 2 w Libiążu przy ul. Przedszkolnej 10, zalecono zwiększyć częstotliwość podawania świeżych owoców i/lub warzyw w całodziennym jadłospisie oraz nabiału. W całodziennym wyżywieniu podawano co najmniej dwie porcje warzyw, jak również co najmniej jedną porcję owoców, jednakże w niektóre dni ww. produkty znajdowały się wyłącznie w obiedzie oraz II śniadaniu lub podwieczorku, natomiast nie podawano ich w ramach I śniadania. Ponadto w niektóre dni podawano 1 porcję nabiału, a w inne np. 3 porcje – zalecono podawać dziennie 2 porcje. W stołówce przedszkolnej w Przedszkolu Samorządowym Nr 3 w Trzebini przy ul. Grunwaldzkiej 107, zalecono zwiększyć podaż nabiału w jadłospisie przedszkolnym tak, aby zapewnić co najmniej dwie porcje mleka lub produktów mlecznych każdego dnia w diecie dzieci. W stołówce przedszkolnej w Przedszkolu Samorządowym w Płazie przy ul. Wiosny Ludów 16a, stwierdzono iż w niektóre dni zapewniono trzy lub cztery porcje mleka lub przetworów mlecznych, natomiast w inne dni – jedną porcję – polecono zapewnić co najmniej dwie porcje mleka lub produktów mlecznych każdego dnia w diecie dzieci. Ponadto zalecono zwiększyć częstotliwość podawania świeżych owoców i/lub warzyw w całodziennym jadłospisie. W wyżywieniu przedszkolnym podawano co najmniej dwie porcje warzyw, jak również co najmniej jedną porcję owoców, jednakże w niektóre dni ww. produkty znajdowały się wyłącznie w obiedzie oraz II śniadaniu lub podwieczorku, natomiast nie podawano ich w ramach I śniadania. W stołówce przedszkolnej w Przedszkolu Samorządowym Nr 8 w Chrzanowie przy ul. Kościuszki 10, zalecono zwiększyć częstotliwość podawania świeżych owoców i/lub warzyw w całodziennym jadłospisie. W całodziennym wyżywieniu podawano co najmniej dwie porcje warzyw, jak również co najmniej jedną porcję owoców, jednakże w niektóre dni ww. produkty znajdowały się wyłącznie w obiedzie oraz II śniadaniu lub podwieczorku, natomiast nie podawano ich w ramach I śniadania. W roku sprawozdawczym zgodnie z planem na 2024 r. skontrolowano dwie stołówki w internatach tj.: OHP w Trzebini i Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Chrzanowie. Przeprowadzono w nich kontrole wraz ze skróconymi ocenami żywienia w dekadzie. W protokołach z kontroli nie odnotowano żadnych uchybień – ani w zakresie stanu technicznego, ani sanitarno – higienicznego, jak również w kwestii opracowanych jadłospisów. Nie realizowano żadnych kontroli nieplanowanych w tej grupie obiektów – ani tematycznych,

ani interwencyjnych, jak również kontroli na wniosek stron. W związku z powyższym nie wydawano żadnych decyzji administracyjnych, nie nakładano mandatów karnych, nie prowadzono postępowań. Przeprowadzone skrócone oceny żywienia z dekady w ww. obiektach wykazały, że posiłki były dobrze zestawione, urozmaicone, zawierały wszystkie grupy produktów tj. artykuły zbożowe, ziemniaki, warzywa, owoce, ryby, jaja, mleko i produkty mleczne, nasiona roślin strączkowych i inne nasiona. Ograniczono cukier w słodzeniu kompotów. Dostosowano podawanie poszczególnych grup środków spożywczych do wymagań w zakresie zdrowego odżywiania się. Nie stosowano obróbki termicznej polegającej na smażeniu częściej niż dwa razy w ciągu tygodnia. Potrawy poddawane były też innym metodom obróbki termicznej tj. gotowaniu, duszeniu, gotowaniu i pieczeniu. W jadłospisach zamieszczano informacje o alergenach jakie mogą występować w posiłkach. Do smażenia używano olej roślinny rafinowany – rzepakowy, nie stwierdzono stosowania smalcu wieprzowego ani słoniny. Jadłospisy dekadowe były wywieszane w miejscach ogólnodostępnych. Skontrolowano w roku sprawozdawczym 5 żłobków znajdujących się pod nadzorem PPIS w Chrzanowie, zgodnie z planem. Obiekty te zostały skontrolowane z wykorzystaniem arkuszy oceny zakładu wraz z ogólną oceną żywienia. Na terenie powiatu chrzanowskiego wyłącznie jeden obiekt – Żłobek Miejski w Chrzanowie posiada pełne zaplecze kuchenne i prowadzi żywienie dla dzieci polegające na pełnej produkcji posiłków - od surowca do potrawy gotowej. Pozostałe żłobki zapewniają wyżywienie dla swych podopiecznych w formie cateringu zapewnianego przez firmy cateringowe będące pod nadzorem PPIS. W żłobkach nie przeprowadzano skróconych ocen żywienia z wykorzystaniem list wspomagających ocenę żywienia i nie oceniano jadłospisów z dekady z uwagi na brak wymagań 68 w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. dla takiej grupy wiekowej dzieci. Podczas czynności kontrolnych dokonywano jedynie ogólnej oceny sposobu żywienia, z uwzględnieniem aktualnych wytycznych dot. zdrowego sposobu odżywiania. Jadłospisy nie budziły zastrzeżeń, były prawidłowo skomponowane oraz urozmaicone zawierały wszystkie grupy produktów: zbożowe, ziemniaki, warzywa, owoce, ryby, jaja, mleko i produkty mleczne, nasiona roślin strączkowych i inne nasiona. W jadłospisach udostępnionych w obiektach dla rodziców zamieszczano informacje o alergenach jakie mogą występować w posiłkach. W związku z otrzymanym pismem dot. nieprawidłowości w kwestii żywienia w żłobku w Chrzanowie przy ul. Partyzantów 14, przeprowadzono kontrole interwencyjną w ww. obiekcie. Podczas czynności kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości w zakresie bieżącego stanu sanitarno – higienicznego oraz technicznego w obiekcie. Z uwagi na brak segregacji przechowywanych produktów w urządzeniu chłodniczym oraz przetrzymywanie świeżego pieczywa (bułek), zapakowanego w worki foliowe w punkcie wodnym zlokalizowanym w pomieszczeniu rozdzielni posiłków; na osobę odpowiedzialną nałożono mandat karny w wysokości 200 zł. Ponadto ze względu na fakt, iż powierzchnie wyposażenia obiektu (blaty: przy okienkach „wydawki” oraz „zwrotu brudnych naczyń stołowych”, jak również powierzchnia blatu przy zlewie) były zniszczone, uszkodzone, PPIS w Chrzanowie wydał decyzję administracyjną. Rekontrola wykazała realizację nakazów oraz poprawę stanu technicznego. Na terenie powiatu chrzanowskiego, znajdują się trzy szpitale, w tym Szpital Powiatowy

w Chrzanowie, w którym żywienie prowadzone jest przez spółkę CATERMED Sp. z o. o., a posiłki produkowane w kuchni znajdującej się na terenie szpitala. Jadłospisy komponowane są przez pracownika spółki CATERMED Sp. z o. o. oraz kontrolowane przez lekarza Dietetyka Szpitala Powiatowego w Chrzanowie. W roku sprawozdawczym przeprowadzono kontrolę kompleksową ww. kuchni podczas, której przeprowadzono ocenę dekadową jadłospisu z wykorzystaniem arkusza oceny dekadowej jadłospisów. Ocenie podlegała dieta podstawowa Szpitala Powiatowego w Chrzanowie. Z arkusza oceny dekadowej jadłospisu uzyskano 29 pkt, sposób żywienia – nadal jest zadowalający (w trakcie kontroli kompleksowej w 2023 r. podczas oceny dekadowej jadłospisu uzyskano 28 pkt). Na żywienie całodzienne składają się 4 posiłki: śniadanie, obiad, kolacja, posiłek nocny. Przerwy między posiłkami nie przekraczają 5 godz., a przerwa nocna trwa do 14 godzin. W 3 głównych posiłkach uwzględniono napoje. Białko pełnowartościowe (zwierzęce lub strączkowe) znajduje się w 2 głównych posiłkach. Mleko i przetwory mleczne, w tym napoje fermentowane, są podawane w co najmniej dwóch posiłkach. Codziennie podawane są co najmniej trzy porcje warzyw i/lub owoców (m.in. jabłka, mandarynki, ogórki, pomidory, papryka, sałata, banan). Uwzględniono codziennie produkty zbożowe z pełnego przemiału co najmniej w 1 głównym posiłku. Uwzględniono tłuszcze roślinne bogate w kwasy jedno- i wielonienasycone przynajmniej w posiłku obiadowym. Uwzględniono porcję surowych warzyw i/lub owoców przynajmniej w jednym posiłku. Zróżnicowano kolorystycznie i smakowo potrawy. Zróżnicowano konsystencję i strawność poszczególnych składników w posiłku. Rośliny strączkowe podawane były 3 razy w dekadzie. Ryby i/lub przetwory rybne podawane są 3 razy w ciągu dekady. Zastosowano różnorodność owoców i warzyw, gatunków mięs i przetworów mięsnych, produktów węglowodanowych, technik przygotowywania potraw, potraw smażonych. Potrawy smażone podawane są nie częściej niż 3 razy w dekadzie. W jadłospisach wyróżniono substancje alergenne oraz wartość energetyczną. Nie stwierdzono nieprawidłowości w jadłospisie. Pacjenci szpitala żywieni zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego.

SKARGI, WNIOSKI, ZAŻALENIA NA STAN SANITARNY

W 2024 roku do Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Chrzanowie wpłynęło ogółem **trzydzieści jeden** zażaleń, z których **trzydzieści** załatwiono we własnym zakresie: **trzydzieści** **jako zasadne**, natomiast **szesnaście** **jako niezasadne**, **ponadto jedno** **było częściowo zasadne**. **Jeden wniosek** przekazano zgodnie z właściwością i podległością terytorialną właściwym organom nadzorującym. Stwierdzono nieznaczne zmniejszenie ilości wpływających zażaleń względem 2023 roku, jednakże zaobserwowano również zwiększenie ilości wniosków zasadnych. Wszystkie zgłoszenia, skargi i zażalenia rozpatrywano indywidualnie. We wszystkich przypadkach podejmowano działania w trybie pilnym. Osobom zgłaszającym wnioski udzielano odpowiedzi o wynikach przeprowadzonych kontroli lub w przypadku, gdy sprawę przekazywano innej instytucji, proszono jej przedstawicieli, by poinformowali osoby składające skargę o wyniku postępowania i kontroli. W przypadku obiektów, w których nie

potwierdzono zgłaszanych zarzutów, najczęściej stwierdzano inne nieprawidłowości, za które nakładano grzywny w drodze mandatów karnych.

POBÓR PRÓBEK

W 2024 r. przeprowadzono 80 kontroli tematycznych oraz 4 kontrole interwencyjne w obiektach na terenie powiatu chrzanowskiego, podczas których pobrano łącznie **218 próbek żywności**. W roku sprawozdawczym pobrano do badań **215 próbek żywności oraz 3 próbki materiałów do kontaktu z żywnością**. Nie wszystkie z pobranych próbek były próbkami planowanymi, tj. ich pobór wynikał z „*Planu pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej na 2024 r.*”. Spośród 218 pobranych próbek, **11 było próbkami doraźnymi** i wszystkie te były próbkami żywności. Plan poboru próbek został zrealizowany w 100%, pobrano wszystkie wymagane produkty. **5 próbek spośród 218** pobranych zostało zakwestionowanych, ponieważ wykazywały cechy niezgodne z wymaganiami – 1 próbka suplementu diety została zdyskwalifikowana z uwagi na nieprawidłowe znakowanie, 1 próbka suplementu diety wykazywała niezgodności w zakresie badań fizykochemicznych (niezgodna zawartość witaminy D względem informacji podanej przez producenta), w 1 próbce świeżego warzywa (sałaty), stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu metalu ciężkiego – kadmu, 1 próbka wyrobów cukierniczych (cukierków) wykazywała nieprawidłowe cechy organoleptyczne, 1 próbka suplementu diety wykazywała niezgodności w zakresie badań fizykochemicznych (niezgodna zawartość kwasu oleinowego (OA)).

Próbki pobierano w następujących **grupach obiektów** znajdujących się pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chrzanowie:

- w **OBIEKTACH OBROTU ŻYWNOCIĄ** ogółem pobrano **189 próbek**, w tym **188 próbek żywności oraz 1 próbkę materiałów do kontaktu z żywnością**, pobór miał miejsce w następujących obiektach: 161 próbek w supermarketach, 20 próbek w sklepach, 5 próbek w hurtowniach, 3 próbki w aptekach;
- w **ZAKŁADACH PRODUKCYJNYCH** ogółem pobrano **18 próbek żywności**, w tym: 5 próbek w automatach do lodów, 1 próbkę w wytwórni tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych, 3 próbki w piekarniach, 5 próbek w ciastkarniach, 2 próbki w wytwórni substancji dodatkowych i rozpuszczalników ekstrakcyjnych, 2 próbki w innych wytwórniach żywności;
- w **ZAKŁADACH ŻYWIENIA ZBIOROWEGO** ogółem pobrano **6 próbek żywności** – wszystkie w zakładzie usług cateringowych;
- z **PRODUKCJI PIERWOTNEJ** pobrano **1 próbkę żywności**;
- w **MIEJSCACH OBROTU MATERIAŁAMI I WYROBAMI PRZEZNACZONYMI DO KONTAKTU Z ŻYWNOCIĄ** ogółem pobrano **4 próbki**, w tym 2 próbki tzw. przedmiotów użytku oraz 2 próbki żywności – wszystkie pobrano w sklepach zakwalifikowanych do tej grupy obiektów.

Wykonano badania w następujących kierunkach:

- mikrobiologicznym – 106 próbek żywności,
- fizykochemicznym – 95 próbek żywności,

- znakowania i analityki – 12 próbek żywności, w tym 8 próbek suplementów diety oraz 4 próbki żywności specjalnego przeznaczenia żywieniowego – żywności dla niemowląt i małych dzieci,
- znakowania – 4 próbki żywności, w tym 2 próbki środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego (środki spożywcze dla niemowląt i małych dzieci) oraz 2 próbki żywności specjalnego przeznaczenia medycznego,
- organoleptyki – 1 próbka żywności.

KONTROLA GRANICZNA

W roku 2024 wydano 8 świadectw dotyczących spełnienia wymagań zdrowotnych dla środków spożywczych przekraczających granicę na podstawie przedłożonej dokumentacji, a w jednym przypadku dodatkowo przeprowadzono kontrolę graniczną. We wszystkich przypadkach przedstawiciele firm złożyli wniosek o dokonanie granicznej kontroli środka spożywczego. Przeprowadzono kontrolę dokumentacji, jedną kontrolę graniczną, wydano świadectwa spełnienia wymagań zdrowotnych przez środki spożywcze przekraczające granicę oraz decyzje płańnicze. W 2024 r. nie wydawano świadectw niespełnienia wymagań zdrowotnych.

Powiat chrzanowski	Liczba wydanych świadectw		
	Importowych	Eksportowych	Razem
	0	8	8

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

W roku sprawozdawczym 2024 prowadzono współpracę z: Inspekcją Weterynaryjną na podstawie zawartego porozumienia, Inspekcją Farmaceutyczną, Państwowymi Powiatowymi i Wojewódzkimi Inspektorami Sanitarnymi w całej Polsce, Inspekcją Pracy, Prokuraturą, Urzędem Skarbowym, organami Samorządu Terytorialnego i Samorządowymi Jednostkami Organizacyjnymi w tym Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego w Chrzanowie, WIOŚ w Krakowie, Centralnym Biurem Zwalczania Cyberprzestępczości, Urzędem Ochrony Konsumentów oraz z Poczta Polską. Ponadto zostało podpisane porozumienie z rzecznikiem Praw Pacjenta w sprawie współpracy w zakresie poprawy bezpieczeństwa pacjentów oraz jakości realizacji świadczeń, szczególnie poszerzenia działań PIS w zakresie zdrowia publicznego.

W ramach podpisanego z Inspekcją Weterynaryjną „Porozumienia ramowego z dnia 16 listopada 2018 r. zawartego pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym i Powiatowym Lekarzem Weterynarii o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej i organów Inspekcji Weterynaryjnej” w 2024 r. pod wspólnym nadzorem znajdowało się 11 obiektów. W 2024 r. zaplanowano do wspólnej kontroli 4 obiekty. Wspólne kontrole były przeprowadzone w 3 obiektach.

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W SZKOŁACH I W PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

W pionie Higieny Dzieci i Młodzieży Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu chrzanowskiego w 2024 r. przeprowadzono 137 kontroli sanitarnych, realizując kontrole planowane kompleksowe i doraźne. Skontrolowano: 106 placówek stałych tj. 7 żłobków, 4 kluby dziecięce, 41 przedszkoli, 26 szkół podstawowych, 3 licea ogólnokształcące, 1 szkołę specjalną, 13 zespołów szkół, 1 placówkę kształcenia ustawicznego, 4 placówki z pobytem całodobowym oraz 6 placówek wychowania pozaszkolnego. Ponadto przeprowadzono 13 kontroli obiektów sezonowych (*kontrole turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży zima/lato*) w stosunku do 21 zarejestrowanych turnusów, co stanowi 62% liczby zarejestrowanych turnusów w bazie MEN.

STAN SANITARNO-TECHNICZNY PLACÓWEK OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

W 2024 roku 8 skontrolowanych placówek oświatowych nie spełniało wymagań higieniczno-sanitarnych oraz technicznych. W związku z tym wszczęto 9 decyzji zarządzających oraz 9 decyzji płatniczych. W stosunku do jednego obiektu dwa razy prowadzono postępowanie administracyjne.

Decyzje zarządzające dotyczyły poprawy:

1. Stanu nawierzchni na terenach do ćwiczeń fizycznych.
2. Wentylacji.
3. Stanu posadzek podłogowych w salach lekcyjnych i salach zabaw.
4. W zakresie uzupełnienia osłon na grzejnikach centralnego ogrzewania.
5. W obszarze zapewnienia osłon na szybach w oknach sali gimnastycznej.
6. Stanu sanitariatów, drzwi do pomieszczeń oraz schodów do budynków.
7. W zakresie uzupełnienia ochron w oknach eliminujących nadmierne operowanie promieni słonecznych.

Porównując lata poprzednie liczba decyzji w placówkach wymagających poprawy utrzymuje się na podobnym poziomie. Wszystkie nakazy wydane z terminem realizacji przypadającym na rok 2024 r. zostały wykonane.

Ponadto, w placówkach oświatowych prowadzone były prace remontowe lub konserwatorsko-porządkowe mające na celu poprawę stanu technicznego funkcjonujących placówek. Prac zwłaszcza przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego, obejmowały sprzątanie wszystkich pomieszczeń szkół, konserwację urządzeń sanitarnych, naprawę sprzętu szkolnego (krzesła/stoliki), porządkowanie terenów zielonych, boisk sportowych, pracowni komputerowych i innych pracowni zawodowych.

OCENA WARUNKÓW DO UTRZYMANIA HIGIENY OSOBISTEJ DZIECI I MŁODZIEŻY

Oceniając warunki do utrzymania higieny osobistej dzieci i młodzieży w roku 2024 stwierdzono, iż spośród skontrolowanych obiektów wszystkie zapewniły właściwe warunki. Braków bieżącej ciepłej i zimnej wody nie odnotowano. Zapewniono środki do utrzymania higieny osobistej w wystarczającej ilości w każdej placówce.

Tabela 1. Ocena warunków do utrzymania higieny w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu chrzanowskiego 2022–2024

Placówki	2022			2023			2024		
	Skontrolowane	Brak bieżącej ciepłej wody przy każdej umywalce	Brak środków do utrzymania higieny	Skontrolowane	Brak bieżącej ciepłej wody przy każdej umywalce	Brak środków do utrzymania higieny	Skontrolowane	Brak bieżącej ciepłej wody przy każdej umywalce	Brak środków do utrzymania higieny
Przedszkola	40	0	0	41	0	0	41	0	0
Szkoły	45	0	0	36	0	0	43	0	0
Pozostałe	21	0	0	38	0	0	35	0	0
Razem	106	0	0	115	0	0	119	0	0

OCENA DOSTOSOWANIA MEBLI SZKOLNYCH I PRZEDSZKOLNYCH DO WYMAGAŃ ERGONOMII

W ramach bieżącego nadzoru w placówkach oświatowo-wychowawczych kontrolowano stanowiska pracy ucznia pod kątem dostosowania mebli do wzrostu uczniów. W 2024 r. przeprowadzono ocenę dostosowania mebli do wzrostu przedszkolaków i uczniów w 5 placówkach, w tym oceną objęto 270 stanowisk w 22 oddziałach. We wszystkich skontrolowanych placówkach stoliki i krzesła w salach lekcyjnych były prawidłowo oznakowane, odpowiednio dostosowane do wzrostu korzystających z nich dzieci i młodzieży. Dodatkowo dyrektorzy szkół przedstawili do wglądu własne pomiary dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii.

Tabela 2. Dostosowanie mebli do zasad ergonomii

PLACÓWKI/ODDZIAŁY/STANOWISKA	2022	2023	2024
Liczba ocenionych oddziałów/liczba placówek	52/4	21/2	22/5
Liczba oddziałów z nieprawidłowościami/liczba placówek	0/0	0/0	0/0
Liczba stanowisk ocenionych/liczba stanowisk nieprawidłowych	0/0	0/0	0/0

MOŻLIWOŚĆ POZOSTAWIENIA PODRĘCZNIKÓW PRZEZ UCZNIÓW W SZKOŁACH

Pracownik Pionu Higieny Dzieci i Młodzieży, podczas kontroli sanitarnych w szkołach, sprawdził, w jaki sposób szkoły realizują zapis §4a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2009 r. *zmieniającego rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach* (Dz. U. 2020 poz. 1604). Wyniki kontroli obrazuje tabela numer 3.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w *sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach* (Dz. U. 2020, poz. 1604), §4a określa, iż w pomieszczeniach szkoły lub placówki zapewnia się uczniom możliwość pozostawienia podręczników i przyborów

Tabela 3. Możliwość pozostawienia w pomieszczeniach szkoły części podręczników i przyborów szkolnych

W pomieszczeniach szkoły zapewnia się uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych	2022		2023		2024	
	Liczba szkół skontrolowanych	Liczba szkół, które zapewniły warunki zgodnie z rozporządzeniem MEN (Dz. U.03.6.69 ze zm.) §4a	Liczba szkół skontrolowanych	Liczba szkół, które zapewniły warunki zgodnie z rozporządzeniem MEN (Dz. U.03.6.69 ze zm.) §4a	Liczba szkół skontrolowanych	Liczba szkół, które zapewniły warunki zgodnie z rozporządzeniem MEN (Dz. U.03.6.69 ze zm.) §4a
Szkoły podstawowe i szkoła specjalna	30	130	22	22	27	27
Zespoły szkół	12	12	12	12	13	13
Szkoły licealne	3	3	2	2	3	3
Razem	45	45	36	36	43	43

szkolnych. Szkoły zapewniają możliwość pozostawienia części podręczników w szafkach, wydzielonych półkach w klasach.

HIGIENA PROCESÓW NAUCZANIA (ROZKŁADY ZAJĘĆ)

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w *sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach* (Dz. U. 2020, poz. 1604), §4 określa, iż plan zajęć dydaktyczno-wychowawczych powinien uwzględniać potrzebę równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia. Zgodnie z wytycznymi oceniano, czy zajęcia rozpoczynają się o stałej porze, przy czym różnica pomiędzy dniami jest nie większa niż 1 godzina oraz czy różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia jest nie większa od 1 godziny.

W ramach bieżącego nadzoru nad placówkami oświatowymi oceniono realizację zaleceń rozporządzenia w 26 szkołach podstawowych – tj. 312 oddziałów, 3 liceach ogólnokształcących – tj. 73 oddziałów oraz 13 zespołach szkół - tj. 142 oddziałów. W skontrolowanych oddziałach nie stwierdzono nieprawidłowości. W trakcie kontroli stwierdzono, że wszystkie szkoły umożliwiają spędzanie przerw na świeżym powietrzu podczas najdłuższych przerw międzylekcyjnych.

Tabela 4. Higiena procesu nauczania

ODDZIAŁY / PLACÓWKI	2022	2023	2024
Liczba ocenionych oddziałów/liczba szkół (bez szkoły specjalnej)	604/44	106/36	527/42
Liczba oddziałów z nieprawidłowościami/ liczba szkół (bez szkoły specjalnej)	0	0	0

ŻYWIENIE DZIECI I MŁODZIEŻY W SZKOŁACH

W roku 2024 r. na skontrolowanych 26 szkół podstawowych, 1 szkołę specjalną oraz 13 zespołów szkół w zakresie żywienia 20 szkół przygotowywało posiłki na miejscu, a 14 placówek dowoziło posiłki. Spośród skontrolowanych placówek 6 nie zapewniło uczniom posiłków. Z formy pełnych obiadów skorzystało 14 szkół, natomiast 20 placówek korzystało z formy posiłków jednodaniowych. Z posiłków skorzystało 2810 dzieci i młodzieży. Ponadto w skontrolowanych placówkach zorganizowano śniadania w 14 szkołach oraz napoje (mleko lub herbatę) dla 12 szkół. Podczas kontroli sanitarnej stwierdzono funkcjonowanie sklepików uczniowskich w 9 placówkach oraz automatów z żywnością i napojami w 25 placówkach.

PROFILAKTYCZNA OPIEKA ZDROWOTNA NAD UCZNIAMI

Podczas kontroli przeprowadzonych w 43 placówkach stwierdzono, że 36 szkół posiada gabinet pomocy przedlekarskiej do własnej dyspozycji. Ponadto 2 placówki posiadają wspólny gabinet w tym samym budynku. W wyniku przeprowadzonych kontroli w roku 2024 skontrolowane gabinety nie budziły zastrzeżeń sanitarnych i higienicznych.

WARUNKI SANITARNE WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY

W 2024 r. w bazie wypoczynku Ministerstwa Edukacji Narodowej zarejestrowano 21 turnusów wypoczynku zorganizowanego dla dzieci i młodzieży w miejscu zamieszkania (wypoczynek zimowy – 6, wypoczynek letni – 15). Pracownik Pionu Higieny Dzieci i Młodzieży pow. chrzanowskiego przeprowadził 13 kontroli sanitarnych. Skontrolowano 13 turnusów (wypoczynek zimowy – 5 kontroli, wypoczynek letni – 8 kontroli). Z wypoczynku zorganizowanego skorzystało 370 dzieci i młodzieży, w tym w czasie letniego wypoczynku 194, a z zimowego 176 dzieci i młodzieży.

Tabela 5. Wypoczynek dzieci i młodzieży na terenie woj. małopolskiego w latach 2022–2024

	Liczba turnusów w bazie MEN	Liczba kontroli pionu HDiM	Liczba uczestników
2022	23	8	257
2023	23	12	372
2024	21	13	370

Tabela 6. Liczba uczestników korzystających z wypoczynku w powiecie chrzanowskim z podziałem na rodzaj obiektów w 2024 r.

	Usługi hotelarskie	Obiekty sezonowe	Obozy pod namiotami	Wypoczynek w miejscu zamieszkania
Liczba uczestników	0	0	0	370

W roku 2024 na terenie powiatu chrzanowskiego wypoczywało 370 dzieci i młodzieży w formie wypoczynku w miejscu zamieszkania, w 2023 roku uczestników wypoczynku zorganizowanego było 372, a w 2022 r. liczba uczestników wynosiła 257.

OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chrzanowie realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego i promocji zdrowia. Celem podejmowanych działań w tym obszarze, jest kształtowanie postaw prozdrowotnych oraz tworzenie warunków sprzyjających podejmowaniu rozwiązań służących zdrowiu. Podejmowane w roku 2024 inicjatywy obejmowały swoim zasięgiem powiat i adresowane były do dzieci w wieku szkolnym, przedszkolnym jak i osób dorosłych. Programy promujące rolę aktywności fizycznej, zbilansowanej diety oraz zdrowego stylu życia: „Skąd się biorą produkty ekologiczne?” oraz „Trzymaj Formę!”.

„Skąd się biorą produkty ekologiczne”

Głównym celem realizowanego programu jest kształtowanie prozdrowotnych nawyków wśród dzieci poprzez promocję zbilansowanej i urozmaiconej niskoprzetworzonej, ekologicznej żywności oraz właściwych nawyków w zakresie higieny. Nauczyciele realizowali program wśród dzieci 5 i 6 letnich w 16 przedszkolach oraz 7 oddziałach przedszkolnych w oparciu o przekazane im materiały edukacyjne: publikację dla dzieci „Skąd się biorą produkty ekologiczne”, film animowany oraz scenariusze zajęć.

W roku szkolnym 2023/2024 programem objęto 944 dzieci oraz 536 rodziców.

„Trzymaj Formę!”

Program „Trzymaj Formę!” pogłębia wiedzę w zakresie znaczenia właściwie zbilansowanej diety i aktywności fizycznej dla organizmu człowieka oraz zachęca młodzież i nauczycieli do podejmowania działań w zakresie profilaktyki zdrowotnej. Adresatami są uczniowie klas V-VIII szkół podstawowych, którzy realizują program metodą projektu, wykorzystując otrzymane materiały edukacyjne: poradnik dla nauczyciela, scenariusze zajęć oraz plakaty z talerzem zdrowia. Do wykorzystania są również materiały w wersji elektronicznej oraz strona internetowa programu. Szesnaście szkół podstawowych zarejestrowało się na platformie do realizacji programu w roku szkolnym 2023/2024. W programie uczestniczyło 1139 uczniów oraz 345 rodziców.

Przeprowadzono etap powiatowy ogólnopolskiego Konkursu wiedzy o zdrowym stylu życia „Trzymaj Formę!” w którym udział wzięły uczennice z dwóch szkół podstawowych zakwalifikowane po etapie szkolnym.

Profilaktyka stosowania substancji psychoaktywnych i promocja zdrowia psychicznego.

W ramach tego zadania realizowane są następujące programy edukacyjne: „ARS, czyli jak dbać o miłość?”, „Bieg po zdrowie”, „Czyste powietrze wokół nas”, „Nie pal przy mnie, proszę” oraz „Znajdź właściwe rozwiązanie”.

„ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Program ograniczenia używania przez uczniów substancji psychoaktywnych (alkoholu, tytoniu, narkotyków, w tym środków zastępczych), skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych. Ma na celu dostarczenie uczestnikom wiedzy pomocnej w kształtowaniu zdrowego stylu życia oraz zwiększenie ich dystansu do używania substancji psychoaktywnych. Po zakończeniu programu 110 uczniów w 5 szkołach wypełniło ankiety ewaluacyjne, które zostały zbiorczo opracowane. Udział w programie wzięło 471 uczniów w siedmiu szkołach ponadpodstawowych.

„Bieg po zdrowie”

Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej skierowany do uczniów klas czwartych szkół podstawowych oraz ich rodziców. Jego głównym celem jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów oraz kształtowanie zachowań asertywnych. Przyjęto zgłoszenia szesnastu szkół zainteresowanych realizacją programu w roku szkolnym 2023/2024. Koordynatorzy otrzymali materiały edukacyjne, na podstawie których przeprowadzili sześć lekcji z uczniami. W programie uczestniczyło 488 uczniów.

„Czyste powietrze wokół nas”

Przedszkolny program edukacji antytytoniowej skierowany do dzieci 5-6 letnich w przedszkolach oraz oddziałach przedszkolnych szkół podstawowych. Celem programu jest promocja zdrowego stylu życia, w tym zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub, gdy dorośli palą przy nich tytoń. Do udziału w programie zgłosiło się osiemnaście placówek (15 przedszkoli oraz 3 oddziały przedszkolne). Nauczyciele zrealizowali program w oparciu o scenariusze pięciu zajęć warsztatowych. Edukacją objęto 820 dzieci oraz 408 rodziców.

„Nie pal przy mnie, proszę”

Program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas I-III szkół podstawowych, mający na celu zmniejszenie narażenia dzieci na bierne palenie tytoniu. Dwadzieścia jeden szkół zgłosiło chęć realizacji programu w roku szkolnym 2023/2024. Program został zrealizowany wśród 1036 uczniów w oparciu o scenariusze pięciu zajęć warsztatowych oraz przekazane nauczycielom pomoce dydaktyczne. Edukacją objęto również 393 rodziców.

„Znajdź właściwe rozwiązanie”

Program profilaktyki palenia tytoniu dla uczniów klas IV-VIII, którego głównym celem jest zapobieganie paleniu tytoniu wśród uczniów oraz kształtowanie postaw asertywnych. Przyjęto zgłoszenia od szesnastu szkół zainteresowanych realizacją programu. Przeprowadzono pięć zajęć warsztatowych z uczniami w oparciu o przygotowane scenariusze. Po ich zakończeniu 53 uczniów z 3 szkół wypełniło ankiety ewaluacyjne które zostały opracowane zbiorczo. Program w roku szkolnym 2023/2024 zrealizowany został wśród 992 uczniów klas IV-VIII oraz 299 rodziców.

Profilaktyka nowotworów

W ramach tego zadania realizowane są programy edukacyjne: „Znamię! Znam je?”, „Wybierz Życie - Pierwszy Krok”, „Program szczepień przeciwko HPV” oraz kampania „Ja już, a Ty?”.

„Znamię! Znam je?”

Do szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych wystosowano ofertę z propozycją udziału w programie edukacyjnym profilaktyki czerniaka, mającego na celu budowanie świadomości czerniaka oraz odpowiedzialnych zachowań i prozdrowotnych postaw wśród młodzieży. Program został zrealizowany w oparciu o poradnik metodyczny i przekazane materiały edukacyjne w 26 szkołach (6 szkół ponadpodstawowych oraz 20 szkół podstawowych), wśród 1737 uczniów.

„Wybierz Życie- Pierwszy Krok”

Program profilaktyki raka szyjki macicy skierowany do uczniów klas pierwszych szkół ponadpodstawowych. Przyjęto zgłoszenia z sześciu szkół zainteresowanych realizacją programu w roku szkolnym 2023/2024. Do realizacji zajęć wykorzystano scenariusze oraz dodatkowe materiały: prezentację, zakładki dla uczniów oraz ulotki dla rodziców. Ankiety ewaluacyjne były wypełniane przez uczniów on-line. Programem objęto 897 uczniów.

Kampania „Ja już, a Ty?”

Włączono się w wojewódzką kampanię edukacyjną dotyczącą profilaktyki raka piersi pt. „Ja już, a Ty?”. Przeprowadzono spotkanie edukacyjne pt. „Profilaktyka raka piersi” dla uczniów Zespołu Szkół Technicznych „FABLOK” w Chrzanowie. Rozdawano zawieszki z instrukcją samobadania piersi. Do szkół oraz samorządów na terenie powiatu wystosowano pismo z informacją o kampanii „Ja już, a Ty?” zachęcając do włączenia się w działania kampanijne. Informacje zamieszczono w mediach społecznościowych.

Program szczepień przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego HPV

Od 1 września 2024r. istnieje możliwość zaszczepienia dzieci bezpłatną szczepionką przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego HPV w szkołach, już od 9 roku życia. Włączono się w ogólnopolską kampanię edukacyjno- informacyjną. Do szkół podstawowych przekazano informację o zalecanym szczepieniu przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego HPV, przeznaczoną dla Dyrektorów oraz dla rodziców, wraz z materiałami edukacyjnymi w wersji elektronicznej. Zebrano deklaracje udziału w programie z 25 szkół podstawowych. Łącznie chęć zaszczepienia swoich dzieci zgłosiło 479 rodziców.

Szczepienia są sukcesywnie realizowane.

Zapobieganie zakażeniom wirusami krwiopochodnymi

Realizacja programów edukacyjnych: „Podstępne WZW” oraz „Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS”.

„Podstępne WZW”

Program edukacyjny dla uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych, którego celem jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, typu B i typu C poprzez przekazanie wiedzy na temat ryzyka zakażenia oraz uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki w tym zakresie. Do udziału w programie w roku szkolnym 2023/2024 zgłosiły się 24 szkoły (8 szkół ponadpodstawowych oraz 16 szkół podstawowych). Program zrealizowany został wśród 1 551 uczniów w oparciu o scenariusze zajęć i przekazane im materiały edukacyjne. Opracowano otrzymane 258 ankiet wiedzy wypełnionych przez uczniów w 5 szkołach.

„Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS”

Zorganizowano i przeprowadzono Konkurs na ulotkę graficzną pt. „Wykonaj test na HIV”, skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem konkursu było uświadomienie młodym ludziom znaczenia testowania się w kierunku HIV, a ulotka miała zachęcić młodzież do wykonania testu w kierunku HIV. Konkurs został rozstrzygnięty a laureaci otrzymali nagrody rzeczowe ufundowane przez PPIS w Chrzanowie. Do szkół ponadpodstawowych oraz do podmiotów leczniczych na terenie powiatu chrzanowskiego wystosowano pismo z informacją o ogólnopolskiej kampanii społecznej „Mój pierwszy raz” której celem jest przede wszystkim popularyzacja wczesnej diagnostyki w kierunku HIV. Zorganizowano stoisko edukacyjno-informacyjne dla osób przebywających w Szpitalu Powiatowym w Chrzanowie. W trakcie roku 2024 przeprowadzono 88 wizytacji dotyczących realizacji programów edukacyjnych, odbyły się 52 narady z koordynatorami programów oraz udzielono 109 porad metodycznych. Placówki nauczania i wychowania otrzymały certyfikaty potwierdzające ich udział w programach edukacyjnych koordynowanych przez Inspekcję Sanitarną.

POZOSTAŁE INICJATYWY I DZIAŁANIA

-Edukacja konsumencka- Przygotowano i przedstawiono prezentacje połączone z prelekcjami dotyczące wybranych elementów edukacji konsumenckiej, dla uczniów Szkoły Podstawowej w Myślachowicach, Szkoły Podstawowej w Lgocie oraz Ośrodka Szkolenia i Wychowania OHP w Trzebini. Odbiorcami było 117 uczniów.

- Profilaktyka nikotynizmu. W ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia przygotowano prezentację pt. „O paleniu słów kilka” połączoną z prelekcją, którą przedstawiono uczniom Zespołu Szkół Technicznych „FABLOK” w Chrzanowie. Wykonywano chętnym osobom pomiary stężenia tlenu węgla w wydychanym powietrzu za pomocą smokerlyzera.

-Bezpieczne wakacje- Podczas wakacji, dla dzieci przebywających na dyżurach w przedszkolach, przeprowadzano pogadanki oraz zabawy edukacyjne dotyczące higieny rąk jako podstawowej metody zapobiegania chorobom zakaźnym. Odbyło się 14 spotkań w których udział wzięło 357 dzieci.

-Stoisko edukacyjno-informacyjne w Żłobku Miejskim w Chrzanowie- w ramach kampanii informacyjnej #Safe2EatEU „Jedz bezpiecznie”, rodzicom oraz opiekunom przekazywano ulotki edukacyjne, informując równocześnie o zapobieganiu chorobom przenoszonym drogą układu pokarmowego poprzez zachowanie zasad higieny oraz właściwe postępowanie z żywnością, w tym przestrzeganie higieny przygotowania posiłków.

- Stoiska edukacyjno-informacyjne dla uczestników Chrzanowskich Senioraliów oraz Powiatowego Dnia Seniora. Broszury i ulotki tematyczne dotyczące profilaktyki chorób zakaźnych i niezakaźnych. Wykonywanie pomiarów stężenia tlenu w wydychanym powietrzu za pomocą smokeryzera.

- Stoisko edukacyjno-informacyjne w ramach Klubu Pacjenta dla młodzieży. Broszury i ulotki tematyczne dotyczące profilaktyki palenia, stosowania substancji psychoaktywnych oraz profilaktyki HIV/AIDS. Młodzież szczególnie zainteresowały pomiary stężenia tlenu w wydychanym powietrzu oraz możliwość wypróbowania działania alkoholu imitujących stan nietrzeźwości.

- Prowadzenie monitoringu przestrzegania zakazu palenia w nadzorowanych obiektach.

-Dystrybucja materiałów edukacyjnych do realizacji interwencji programowych i nieprogramowych. W 2024r. przekazano 6 183 szt. materiałów edukacyjnych do placówek nauczania i wychowania oraz do podmiotów leczniczych.

LABORATORIUM-PUNKT PRZYJMOWANIA PRÓBEK

Działalność laboratoryjna wspiera działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego na terenie woj. małopolskiego. Badania w zakresie mikrobiologii klinicznej wykonywane są przez zintegrowane laboratorium WSSE w Krakowie. Punkt Przyjmowania Próbek w PSSE w Chrzanowie przyjmuje próbki do badań w następującym zakresie:

- badania do celów sanitarno-epidemiologicznych na nosicielstwo pałeczek Salmonella i Shigella
- badania ze skierowaniem od lekarza w przypadku podejrzenia zachorowania na choroby zakaźne
- badania dla osób z nadzoru epidemiologicznego (osoby chore, ozdrowieńcy, osoby ze styczności z chorymi, nosiciele).

W 2024 roku przyjęto i przekazano próbki badań do zintegrowanego laboratorium WSSE w Krakowie w następujących zakresach:

1. Badania refundowane z budżetu państwa- badania bezpłatne

W ramach badań bezpłatnych Punkt Przyjmowania Próbek w PSSE w Chrzanowie przyjął ogółem 537 próbek, w tym:

- badania uczniów i studentów- 101 próbek

- badania osób z nadzoru epidemiologicznego (osoby chore, ozdrowieńcy, osoby ze styczności z osobą chorą, nosiciele) – 436 próbki

Ponadto przyjęto próbki zlecone przez Sekcję Nadzoru Epidemiologii w zakresie:

- badania z programu Grypa Sentinel,
- badania z programu eradykacji różyczki,
- badanie ogólne kału-posiew.

2. Badania zlecone- odpłatne

W ramach badań odpłatnych Punkt Przyjmowania Próbek w PSSE w Chrzanowie przyjął 3479 próbek.